

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Hallituksen järjestäytyminen

Paimensukuisen Lapinkoiran Seuran hallitus järjestäytyi tammikuussa pidetyssä kokouksessaan. Varapuheenjohtajaksi, rahastonhoitajaksi ja myyntivastaavaksi valittiin Mirja Siljander, sihteeriksi Sempo Haapanen ja jäsensihteeriksi Eeva Kähönen. Pentuasioista vastaavat Eeva Kähönen ja Mirja Siljander yhdessä.

Toimikuntien koollekutsujat oli valittu jo syyskokouksessa, mutta niiden jäsenet valittiin edellä mainitussa kokouksessa. Toimikunnat kokonaisuudessaan ovat seuraavat, ensimmäisenä koollekutsuja:

Kasvattajatoimikunta:

Eeva Kähönen, Mirja Siljander, Helena Lith, Susanna Mutanen ja Saara Uusitalo

nuorisotoimikunta:

Janika Salo, Laura Hakala, Petra Vanhanen, Kirsi Soini, Tuula Joensuu ja Johanna Kähönen

paimennus- ja koulutustoimikunta:

Laura Hakala, Eeva Kähönen, Samu Majander, Eeva-Riitta Posti ja Päivi Heino

katselmustoimikunta ja tiedotustoimikunta:

Seija O. Lähdesmäki ja hallituksen jäsenet.

Seuramme asema

Keskustelu paimensukuisen lapinkoiran asemasta lappalaiskoirakentässä tuntuu tyrehtyneen. Ainoa tarjottu mahdollisuus näyttäisi olevan se, että meidät sulautettaisiin Lappalaiskoirat ry:n jonkinlaiseksi kerhoksi ilman omaa päätäntävaltaa. Perusteluna on esitetty, että mainittu yhdistys on Suomen Kennelliiton ja Suomen Pystykorvajärjestön jäsenyhdistys, jota Paimensukuisen Lapinkoiran Seura ei ole.

Koiraa itseään koskien perusteluna yhdistämiselle on esitetty, että lapinkoirakanta on niin pieni, ettei siitä muutaman vuosikymmenen kuluttua ole enää mitään jäljellä. Yhdessä olisimme hieman vankemmassa asemassa, tosin pienenä rotuna sittenkin. Mietittäväksi jää, mikä olisi paimensukuisen tyyppin osuus tässä yhdistetyssä kannassa. Jäisikö siitä joitain merkkejä suomenlapinkoiraan? Vai katoaisivatko kauniisti laskeutuva häntä ja paimenkoiran luonne toisenlaisen ulkomuotovaatimuksen vuoksi? Mitä me oikeastaan tahdomme?

Haluan tässä yhteydessä muistuttaa seuramme perustamisen taustasta. Paimensukuisen Lapinkoiran Seuran tarkoituksena on säilyttää poronpaimennukseen käytetystä luonnonkannasta polveutuvat lapinkoirasuvut. Tämä sanotaan seuramme säännöissä. Näin ollen olemme periaatetasolla valinneet tietynlaisen ajattelun. Voidaan siis sanoa, että seuramme on aatteellinen yhdistys, jonka jäsenten tulee olla yhteisen ajatuksemme takana. Kukaan ei vielä ole esittänyt, että perusajatusta

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta.....	3
Toimittajan kootut selitykset	5
Syyskokouksen jäsenaloite	7
Keskustelua.....	8
Paimensukuisen lapinkoiran luonteesta ...	12
Päijät-Hämeen aluekerhon kuulumisia	13
Puu-Luuhki	14
Kaamoskeikka	16
Nuorisopalsta	18
Sanottua, kuultua, kirjoista poimittua	20
Hännänhuiskauksia	22
Pentuja	22

tulisi muuttaa. Näin ollen tavoitteenamme on edelleen paimensukuisen lapinkoiran kannan säilyttäminen vähäisinkin voimin niin kauan kuin se on mahdollista. Tämä saattaa merkitä sitä, että meidän on itse pidettävä omia puoliamme omalla toiminnallamme.

Paimensukuisen lapinkoiran käyttö siitokseen

Seuran periaatteisiin kuuluu, että jäsenet sitoutuvat käyttämään siitokseen vain puhtaita, kokonaan paimensuvuista polveutuvia lapinkoiria. Tässä suhteessa ei ilmeisesti ole kovin paljon tapahtunut "lipsumista". Mutta toisinpäin on, paimensukuisia lapinkoiria myydään tai annetaan suomenlapinkoiran kasvattajien siitoskäyttöön. Jopa siinä määrin, että 13 paimensukuisen lapinkoiran kasvattajakennelin omistajat ovat toimittaneet Lappalaiskoirat ry:n Lapinkoira-lehdessä julkaistavaksi seuraavan kannanoton.

"Me allekirjoittaneet kasvatamme paimensukuisia lapinkoiria. Kasvatamme niitä siksi, että uskomme tähän koiraan, sen alkuperään ja oikeuteen olla olemassa. Me emme kasvata paimensukuisia lapinkoiria reserviksi jollekin muulle rotulinjalle tai rodulle, virallisen linjan lapinkoiralle tai lapinporokoiralle. Paimensukuiset lapinkoirat ovat olemassa erillisenä roturyhmänä vain siksi, että niitä on sellaisena haluttu kasvatata ja kasvatetaan yhä. Ne eivät ole itsestään uusiutuva luonnonvara, joka taivaasta lankeaa meidän käsiimme ja jota me pelkkää ilkeyttämme emme anna muiden käyttöön, vaan niiden kasvatus vaatii meiltä aikaa, vaivaa, työtä ja tietoa. Toki tunnemme huolta koko lappalaiskoirakentän tulevaisuudesta, mutta edellyttämme, että siinä kentässä on tilaa myös paimensukuiselle lapinkoiralle omana rotuna tai roturyhmänä. Vasta sitten, kun paimensukuisen lapinkoiran tulevaisuus on turvattu, meillä on varaa neuvotteluihin koiriemme hallitusta ja suunnitellusta siitoskäytöstä muiden lappalaiskoirien kanssa.

Kunnioittakaa kasvatustyötämme ja periaatteitamme. Älkää käyttäkö kasvattamiamme paimensukuisia lapinkoiria siitokseen muiden kuin paimensukuisten lapinkoirien kanssa."

Tämän saman vetoimuksen haluan osoittaa kaikille paimensukuisen lapinkoiran omistajille. Eihän toki koira itse siitä miksikään mene, jos se astuu "vieraan koiran". Jos näin kuitenkin tapahtuu riittävän monen uroksen kanssa, siirtyy paimensukuisen lapinkoiran geenialueesta "virallisen linjan" lapinkoiriin. Herää kysymys, haluavatko niiden kasvattajat sitä. Eikö paimensukuinen periytä sellaisia ominai-

suuksia, jotka on pyritty kitkemään heidän koiristaan pois - pitkä runko, luonnikas häntä ja ilmeikäs olemus. Vaikka nämä ominaisuudet eivät tulisikaan esille ensimmäisessä polvessa, ne siirtyvät periytyvään ainekseen mukaan seuraaviinkin sukupolviin.

Vai etsitäänkö tällaisissa siitosvalinnoissa jotain muuta? Näin ilmeisesti on, koska paimensukuisilla tuntuu olevan kysyntää. Ikävintä on todeta, että "virallisen linjan" kasvattajat jopa keuhkelevat sillä, että paimensukuisiahan saa milloin tahtoo. Keinot voivat olla ihan reiluja tai sitten ei!

Paimensukuisen lapinkoiran geeniperimän siirtyminen muihin koiriin saattaa nopeuttaa oman kannamme katoamista. Emme enää pystykään pitämään arvostamaamme koiratyypin merkittävänä ja säilyttämisen arvoisena, jos sen ainesta hajoaa muualle. Tästä syystä todella kannan huolta löyhän siitoskäytön lisääntymisestä lapinkoiran omistajien piirissä.

Mikä luottamus?

Seuramme säännöissä sanotaan, että jäsen voidaan erottaa, jos hän on menettänyt seuran luottamuksen. Menettelytavat on tarkkaan määritelty. Sen sijaan missään ei määritellä, millaisen "rikkomukset" mahdollisesti aiheuttavat luottamuksen menettämisen.

Edellä kirjoittamaani viitaten pyydän teitä, hyvät jäsenet, vakavasti miettimään, olisiko kuvattu menettely niin paha asia, että sen perusteella jäsen voitaisiin erottaa seurasta. Kevätkokouksessa asia on esillä, joten seuraavassa Reviirissä tähän asiaan voidaan palata.

Tällä kertaa näin vakavana, mutta kuitenkin hyvää kevättä toivottaen

Seija O. Lähdesmäki

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Hiukan hämmentyneenä aloittelen kirjoitustani tälle palstalle. Palsta on kyllä tuttu, olen sille ennenkin kirjoittanut, mutta otsikko on silloin ollut painoarvoltaan vähäisempi. Joka tapauksessa kiitän nöyrästi kaikkia teitä, jotka uskoitte minun pärjäävän tällä pallilla ja ehdotitte sekä kannatitte minua puheenjohtajaksi. Tulen tekemään kaikkeni ollakseni luotamuksenne arvoinen.

Syy hämmennykseeni on siinä, etten oikein miellä itseäni johtajatyypiksi. Jos uskoisin horoskooppeihin, sanoisin että olen tyypillinen vaaka: päätösten teko on vaikeaa, punnitsen asioita monelta kantilta, toisaalta..., entä jos kuitenkin..., jne. En myöskään ole missään määrin yhdistysihminen, tämä on ainoa, jossa aktiivisesti toimin. Niinpä nyt onkin alkanut kova yhdistyslain ja -säännösten opiskelu, sillä vaikka olen ollut hallituksessa jo usean vuoden ajan, jätin aikaisemmin näiden asioiden hoidon osaavampien huoleksi ja keskityin kiinnostavampiin puuhiin.

Puheenjohtajuus ei aluksi myöskään tuntunut omimalta alueeltani siksi, että rakastan kaikkea hasua, lapsellistakin puuhailua koirien kanssa ja

osallistun mielelläni erilaisiin koiratapahtumiin. Ajattelin, että puheenjohtajana en voisi enää olla oma itseni, vaan minun pitäisi aina varoa, mitä sanon tai teen, ja käyttäytyä arvokkaasti. Olen kuitenkin nyt ajatellut, että tällaisena minut tunnetaan ja tunnettiin jo puheenjohtajaksi valittaessa, joten päätin olla vain se sama vanha Kähösen Eeva kuin ennenkin. Joten joudutte ainakin tämän vuoden ajan tyytymään puheenjohtajaan, joka "siviilissä" möhlii puoliksi koulutettuine koirineen möllitökoissa tai viipottaa koirien kiinnittokilpailussa yhtä innoissaan ja toisissaan kuin paljon nuoremmat kanssakilpailijansa.

On minulla ehkä kuitenkin myös hyviä ominaisuuksia tähän toimeen. Olen aika hyvin perillä näistä koirista, niiden taustasta ja terveydestä, sukulinjoista ja viime vuosina syntyneistä pentueista. Tunnen myös jonkin verran koko lappalaiskoirakenttää sekä Lappalaiskoirat ry:ssä toimivia ihmisiä. Oman seuramme jäsenistä tiedän nimeltä lähes kaikki, monen kanssa olemme puhelintuttuja ja aika usean olen tavannut katselmuksissa, leireillä tai muissa tapahtumissa. Uskon myös olevani sen verran yhteistyökykyinen ja mukava tyyppi, että minun kanssani on helppo tulla toimeen eikä yhteydenottoa asian kuin asian vuoksi tarvitse jännittää. Ja vaikka en olekaan rutinoitu esiintyjä tai neuvottelija, osaan kyllä tarvittaessa käyttäytyäkin ja olla jopa kova, jos asiat niin vaativat.

Ja ennen kaikkea en ole yksin, vaan olen yksi seitsemäsosa hallituksesta, joka koostuu innostuneista ja ihanista ihmisistä. Hallitushan uudistui lähes kokonaan ja vaikka jäimmekin kaipaamaan vuosikausia hallitukseen kuuluneita Ullaa ja Eevistä sekä vähän vähemmän aikaa, mutta silti tehokkaasti toimintaan osallistuneita Seppoa ja Joppea, saimme varmasti pätevää porukkaa tilalle. Hallitus onkin nyt hauska kaksijakoinen, me keski-ikäiset "täti-ihmiset" Kirsti, Ulla, Mirja ja minä edustamme elämäkokemusta ja kypsyyttä ja nuoret tytöt Janika, Laura ja Silja ravistelevat meidän kalkkeutuneita kuvioitamme ja tuovat uusia nuorekkaita

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Haastateltavana hallitus	6
Ceepu	11
Eläinlääkärinä Enontekiöllä	12
Peski Ulpu	15
Nilla	16
Sikaripunkki	18
Pilvipolun Loitsu - ein Berliner 94	20
Lumikuvia	21
Puu-Luuhi 1993 Rahkis Kiisa	22
Sohvin (uusi) maailma	24
Lumileikkejä pilvipolulla	25
Koirajoiku	26
Nuorisopalsta	29
Keskustelua	31
Katselmus-95	34
Maksullisia ilmoituksia	37
Siitokseen tarjotaan & pentuja	42

näkemyksiä. Ja kun varajäsenet, ialtaan siihen väliin jäävä Kirsi tuo mukaan monivuotisen koirakokemuksensa ja Kari miesnäkökulman asioihin, niin emmeköhän me pärjää. Haluan kuitenkin kiittää Eevistä, Ullaa, Seppoa ja Joppea yhteisistä hallitusvuosistamme. Tosin ette te kyllä näin helposti irti pääse, tehtäviä tullaan teille edelleen säilyttämään esimerkiksi toimikuntien jäsenen ominaisuudessa tai muuten.

Haluan tässä myös omasta puolestani tuoda esille kiitollisuuteni monista puheenjohtajavuosista edeltäjälleni Seija O. Lähdesmäelle.

Risteyttämisestä

Hallituksen nyt muututtua näin totaalisesti, ovat jotkut olleet huolestuneita siitä, muuttuuko myös seuran toimintalinja. Näille voin vain vastata, että ei tietenkään muutu, seuran tarkoituksena on toki edelleen "säilyttää poronpaimennukseen käytetystä luonnonkannasta polveutuvat lapinkoirasuvut", kuten sääntöjen 2 pykälässä esitetään, ja seuran toiminta-ajatus on ennallaan tämän lehden sisäkannessa, eikä sitä ole tarkoitus mitenkään muuttaa. Eniten on oltu huolestuneita siitä, miten hallitus suhtautuu "risteytyksiin" eli paimensukuisten ja eipaimensukuisten keskinäiseen siitoskäyttöön. Niinpä päätimme tämän hallituksen ensimmäisessä kokouksessa, että asia otetaan taas kerran esille tällä Reviirin puheenjohtajan palstalla. Eli siis, Paimensukuisen Lapinkoiran Seuran hallitus 1995 vetoaa kaikkiin paimensukuisten sekä muiden lapinkoirien omistajiin: astuttakaa paimensukuiset nartut vain paimensukuisilla uroksilla ja antakaa paimensukuisten urosten astua vain paimensukuisia narttukoiria! Tätä pyydämme ja toivomme siksi, että nykyvaiheessa se on mielestämme tämän paimensukuisen koirakannan säilymisen ehdoton edellytys. Tavoitteenamme on virallinen asema tälle koiralle, enkä ainakaan minä jaksa uskoa sen onnistuvan, vaikka kuinka tuottaisimme riittävän määrän terveitä tyypikkäitä erillisiä sukulinjoja, jos samanaikaisesti ns. virallisella puolella on pilvin pimein koiriemme sisar- ja velipuolia.

Yhteistyöstä

Toisaalla tässä lehdessä on haastateltu uutta hallitusta ja kysytty mm. meidän tavoitteitamme hallituskaudellamme. Yhtenä tavoitteenani kerron olevan hyvät ja luottamukselliset suhteet Lappalaiskoirat ry:n kanssa. Yhdistystasolla olemme onnistuneetkin yhteydenotossa, välillä sammuksissa olleita neuvotteluja jatketaan jo tänä keväänä, nyt ehkä vähän eri pohjalta kuin aikaisemmin. Hyviä suhteita en kuitenkaan toivo vain yhdistys- vaan myös yksilö-

tasolla. Uskon nimittäin, että monilta ennakkoluuloilta ja väärinkäsityksiltä vältyttäisiin, jos ihmiset - koirien omistajat - tuntisivat toisensa ja toistensa ajatukset ja pystyisivät niistä kiihkottomasti keskustelemaan. Joten reippaasti vaan näyttelykehien laidalla juttelemaan, ei vertailemaan kenellä on paras, kaunein, tervein, aidoin, alkuperäisin, paimentavin tai sitten vihaisin, karvattomin, tötterömaisoin tahi heikkoluustoisin koira, vaan jostakin muusta, yhdistäähän meitä kuitenkin kiinnostus koiriin, vieläpä lappalaiskoiriin. Siinä sivussa voi ehkä sitten selvitä sekini, miksi minä ajattelen näin ja sinä taas toisin. Ja tietysti Reviirin "Keskustelua"- palsta on avoin niin oman seuramme kuin Lappalaiskoirat ry:n jäsenillekin asiallista keskustelua varten.

(Pari päivää sen jälkeen, kun olin kirjoittanut tuon edellisen kappaleen, sain postia Lappalaiskoirat ry:ltä, maksullisen ilmoituksen, joka on julkaistu toisaalla tässä lehdessä. Se oli kuin suoraan jatkoa kirjoitukselleni, asiallinen ilmoitus, jossa kerrotaan, mikä Lappalaiskoirat ry on, miten se toimii, mitä etuja se tuo mukanaan jne. Meitähän on monia sekä Lappalaiskoirayhdistyksen että oman seuramme toimi- ja aktiivihenkilöitä, jotka kuulumme molempiin yhdistyksiin, vaikka se oma yhdistys, sen edut ja tavoitteet ovatkin sydäntä lähinnä. Kaukana takana ovat onneksi ne ajat, jolloin molemmilla puolilla jäseneksi toiseen yhdistykseen ilmoitettiin serku, naapuri tai muu tuttu, jotta saatiin lehti luettavaksi ja tiedettiin, missä mennään.)

Luopumisesta

Koiranomistajana olen juuri kokenut sen vaikeimman asian, luopumisen. Vanha koirani Jeppe jouduttiin nukuttamaan ikuisen uneen parantumattoman sairauden vuoksi. Kaikki te, jotka olette tämän kokeneet, tiedätte, miten raskasta on nähdä rakkaan kumppanin kärsivän, miten vaikeata on tehdä se lopullinen päätös, toimia ikäänkuin jonain jumalana, joka sanoo milloin elämän on loputtava. Jeppe oli muuten reipas ja hyväkuntoinen yli 13-vuotias koira, mutta peräaukkoon nopesti kehittynyt ja koko ajan verta ja visvaa vuotava kasvain teki sen elämän välillä vaikeaksi ja veti kuntoa alas päin. Kun lääkitys ei tehonnut, ajattelin ensin, että eläköön siinä niin kauan, kunnes tuskat ovat kovat tai se ei pysty enää ulostamaan. Mutta sitten tajusin, että paras mitä voin sen eteen tehdä, on lopettaa sen kärsimykset, ennenkuin ne ovat ylivoimaisia ja kun sillä on vielä omanarvontunto jäljellä. Aika tämän päätöksen tekemisen ja sen sovitun toteuttamisen välillä oli vaikea, tarkkailin koiraa, tutkin sen hännänalustaa, mietin, haluaisiko se kuitenkin vielä elää ja samalla tein jonkinmoista surutyötä etukäteen. Ystävät auttoivat ja tukivat päätöksen teossa ja vahvistusta sain myös tässä lehdessä

olevasta Linda Kokkosen kirjoituksesta: jos kerran nuori tyttö pystyy olemaan järkevä ja ajattelemaan koiransa parasta, niin kyllä minunkin täytyy. Viimeisen yhteisen iltamme Jepen kanssa vietimme samoin kuin ensimmäisen, paistoimme ja popsimme makkaraa kellarin takahuoneessa. Aamulla vielä kävimme kahdestaan metsälenkillä, ennenkuin eläinlääkäri tuli ja saattoi Jepen rauhalliseen uneen ja sen kautta tuskattomaan kuolemaan. Kun yöllä sytytin kynttilän sen lempikivelle, siihen missä se usein makaili, tunsin kaikesta surusta ja ikävästä huolimatta tehneeni oikean ratkaisun.

Keväästä ja muusta...

Tämän lehden kannet kuvaavat tavallaan tätä aikaa: kesä kaikkine iloineen on edessäpäin, talvi omine riemuineen takana. Tämä vuodenvaihde ja -alku on seuramme toiminnassa ollut hiljaista alkaa,

mutta kevät tuntuu sitäkin vilkkaammalta, on jalostusviikonloppu, kevätkokous ja tietenkin katselmus. Vaikka edellisen Reviirin jälkeen ei tapahtumia ole ollutkaan, on tämä Reviiri taas paksu ja pullollaan mielenkiintoisia juttuja, ja mikä ilahduttavinta, eri kirjoittajien laatimia, pyynnöstä tai pyytämättä. Kiitos kaikille kirjoittajille ja kuvaajille, jatketaan samaan malliin!

Hyvää kevättä kaikille Reviirin lukijoille!

Eeva

Peski Jeppe

s. 8.6.1981 k. 21.2.1995

*Kymmenen paimensukuisen pentueen isä
lähes kahdenkymmenen isoisä
ties kuinka monen isoisoisä
rinnassaan ruusuke,
ainoansa, mutta sitäkin arvokkaampi,
saatu ystävilta 11-vuotispäivän kunniaksi
Raattaman leirillä kesällä 1992
varustettuna tekstillä:
"Maailman paras isoisä"*

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Tätä kirjoittaessani, kun kesä alkaa jo olla todellisuutta, on aika tarkastella kulunutta kevättä. Kuten edellisessä lehdessä totesin, kevät on ollut koiratapahtumia ja -asiaa täynnä. Seuramme tärkein tilaisuus oli luonnollisesti oma katselmuksemme. Muita koiramme kannalta merkittäviä tapahtumia olivat aikajärjestyksessä lueteltuna Lappalaiskoirat ry:n kevätkokous Valkeakoskella, oman kasvattajatoimikuntamme järjestämä jalostuspainotteinen viikonloppu Järvenpäässä, seuramme kevätkokous ja sen yhteydessä järjestetty silmä- ja polvitarkastus, neuvottelu Lappalaiskoirat ry:n kanssa Kennelliitossa sekä porokoirakerhon järjestämä poropaimennustesti Utajärvellä.

Katselmus

Tämänkertainen katselmus, järjestyksessä kahdestoista, oli taas osanottajamäärältään ennätysasuuri. Ulkomuotoarvosteluun oli ilmoitettu peräti 140 paimensukuista lapinkoira ja möllitokoon osallistumistakin oli suunnitellut yli 25 kilpailuparia. Niin upeata kuin tällainen mahtava osallistujamäärä onkin, on tunnustettava, että pienen seuramme vapaaehtoistyöntekijät joutuivat venymään äärimmilleen, jotta saimme tilaisuuden sujumaan kutakuinkin kunniakkaasti läpi. Suurkiitos kaikille katselmuksen eteen ahertaneille, niin katselmustoimikunnan vetäjälle Janika Salolle, joka oli nyt

ensimmäistä kertaa päävastuussa katselmuksen onnistumisesta, kuin katselmustoimikunnan muille jäsenillekin sekä teille kaikille ihanille ihmisille, jotka pyydettyä tai pyytämättä tartuitte toimeen aina siellä, missä apua kulloinkin tarvittiin.

Kiitokset myös kaikille tuomareille, ulkomuotoarvostelun suorittaneille Riitta Lumiluodolle, Pekka Nykyrille ja Antero Hakalalle, junior handler- ja möllitokotuomarina toimineelle Sari Mäkelälle sekä Outi Pikkaraiselle, joka ansiokkaasti valitsi sen kaikkein kauneimman hännän ja tuli myös apuun toiseksi tokotuomariksi möllitokoilijoiden määrän noustua ennalta-arvaamattoman suureksi.

Iso kiitos kuuluu myös teille, hyvät osallistajat koirinenne. Kiitos kärsivällisyydestänne aikataulun heitettyä täyttä häränpylyä, jaksoitte kiltisti odottaa omien luokkien alkua ja kestitte kaiken muunkin sähellyksen. Toivottavasti tapasitte muita mukavia koiraihmissiä ja saitte kerrankin puhua koirista oikein sydämen kyllyydestä, löysitte omien koirienne lähi- ja kaukaisempia sukulaisia ja ennätitte seurata koirien esiintymistä ja tuomareiden työskentelyä kehissä. Onneksi myös säänhaltijat olivat puolellamme ja kevään siihen asti kaunein, lämpimin ja aurinkoisin päivä edesauttoi viihtymistä.

Ensimmäisessä hallituksen kokouksessa katselmuksen jälkeen keskustelimme pitkään ja kriittisesti menneestä katselmuksesta ja teimme jo suunnitelmia seuraavan varalle. Pohdimme muun muassa käytännön järjestelyjä ja totesimme, että katselmusten paisuttua näin suuriksi ei enää onnistu se tapa, että samat henkilöt ovat kiinni useissa erilaisissa järjestelytehtävissä päivän mittaan ja lisäksi väliillä oman koiran kanssa kehässä. (Virallisessa näyttelyssä tällainen ei ole sallittua, mutta koska katselmus on vuosittain ainoa laatuaan, olisi kohtuutonta vaatia, että järjestelyihin osallistuvat joutuisivat vielä jättämään omat koiransa pois.) Tähän ongelmaan uskomme keksineemme ratkaisun ja näin voimme luvata sujuvampaa toimintaa ensi

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
PLS:n Ilmoituksia	6
Toimintakertomus	8
Katselmus	12
Etelän koirat poropaimennuksessa	28
Porokoirakerhon poropaimennustesti	30
Saamelaiden käyttämistä paimenkoirista	34
Kantakoira Ruisse	35
Jalostuspainotteinen viikonloppu	36
Nuorisopalsta	38
Puu-Luuhki 1994	39
Lonkkakuvaustuloksia	40
Maksullisia ilmoituksia	41
Siitokseen tarjotaan, pentuja	42

kerralla. Myös eläinlääkärin paikallaolo tai päivystyksen järjestäminen olisi ilmeisesti varmuuden vuoksi tarpeen. (Kaikille huolestuneille tiedoksi: "Pikku-Eetun" pieni tassuhaava, joka päivän mittaan paisui huhupuheissa suureksi ja vaaralliseksi, paikattiin ja on jo aikaa sitten parantunut.) Totesimme myös, että informaatiota tarvitaan lisää: kuulutuksia ja opasteita siitä, mitä tapahtuu missäkin, tuloksia jo päättyneistä kehistä jne. Jonkinlainen infopiste paimensukuisesta lapinkoirasta ja muu koiran esittely olisi varmaan myös paikallaan.

Mietimme myös katselmuksen ajankohtaa ja paikkaa, olisiko niitä syytä muuttaa ja onko katselmus nykyisellään liian ulkomuotopainotteinen ja ryppyotsainen. Kevättalvi tai kevät tuntui kuitenkin parhaalta vaihtoehdolta, samoin Helsinki katselmuksipaikkana. Totesimme myös, että tarvitsemme yhden tällaisen suuren, kaikkien harrastajien yhteisen tilaisuuden, jossa saamme tavata toisiamme sekä nähdä ja näyttää koiriamme. Lisää ohjelmaa, esimerkiksi luonnetta tai käyttötapuuksia mittaavaa, emme kuitenkaan näin massavaan tapahtumaan voi enää sisällyttää, ja ehkä nyt uutuuksena ollut jälkeläisarvostelutkin on syytä siirtää omaksi tilaisuudekseen.

Pidimme kuitenkin tärkeänä, että seurallamme olisi tapahtumia myös Etelä-Suomen ulkopuolella, ja niinpä päätimme lähteä kokeilemaan, miten onnistuisi esimerkiksi syksyiset, ohjelmaltaan hieman monipuolisemmat "varjokatselmuks" eri vuosina eri puolella Suomea. Ensimmäisen kokeilun paikkavalinta oli hallitukselle helppo, sillä Pohjois-Karjalan aluekerhon vetäjä Kirsti Lilja oli jo alustavasti ideoinut ja tehnyt tiedusteluja tällaisen tilaisuuden järjestämiseksi Pohjois-Karjalassa ensi syksynä. Ilmoitus tästä tapahtumasta on toisaalla tässä lehdessä. Toivottavasti seuran jäsenet joka puolelta Suomea lähtevät innolla mukaan tähän uuteen yritykseen koiriimme tutkimiseksi ja tunnetuksi tekemiseksi.

Erilaisia katselmusta koskevia ehdotuksia, uudistuksia ja myös kritiikkiä otetaan mielihyvin vastaan. Ja kaikkihan me taas olemme koirinemme mukana seuraavassa katselmuksessa ensi vuonna, eikö totta? Se onkin samalla seuramme 15-vuotiskatselmus. Viisitoista vuotta ja sataviisikymmentä koiraa kuulostaisi aika hienolta, vai mitä?

Neuvottelu Lappalaiskoirat ry:n kanssa

Hallitus toimitti alkuvuodesta Lappalaiskoirat ry:lle esityksen, jossa ehdotimme, että Lappalaiskoirat ry perustaisi toimikunnan selvittämään mahdollisuuksia paimensukuisen lapinkoiran eriyttämiseksi omaksi roduksi tai rotumuunnokseksi ja että tämän

toimikunnan, jossa olisi yhtä monta edustajaa kummastakin yhdistyksestä, päämääränä olisi löytää sellainen ratkaisu, joka tyydyttäisi kaikkia lappalaiskoiraharrastajia ja takaisi riittävän laajan ja terveen jalostuspohjan kaikille kolmelle kotimaiselle lappalaiskoiratyyppille.

Käsiteltyään esitystämme kokouksissaan, päätyi Lappalaiskoirat ry:n hallitus siihen, että toimikuntaa ei ainakaan tässä vaiheessa perustettaisi, mutta kutsui meidän edustajamme neuvotteluun Suomen Kennelliiton tiloissa 5.4.95.

Neuvottelussa oli neljä edustajaa Lappalaiskoirat ry:stä ja neljä edustajaa Paimensukuisen Lapinkoiran Seura ry:stä. Kokouksen puheenjohtajana ja sihteerinä toimi Päivi Rantasalo Suomen Kennelliitosta.

Keskustelu sujui maltillisessa ja asiallisessa hengessä. Toki vähän purettiin vanhoja paineita, vaikeita asioita käsiteltiin, joskus tuntui siltä, kuin toinen puhuisi aidasta ja toinen aidanseipäistä, mutta kaikenkaikkiaan keskustelu oli rakentavaa ja yhteistyöhakuista.

Saimme myös jotain konkreettista aikaiseksi, sovimme että lähemme yhteistyössä kartoittamaan paimensukuisen lapinkoiran, suomenlapinkoiran ja lapinporokoiran tunnusmerkkejä ja poikkeamia. Työ päätettiin aloittaa laatimalla yhteistyössä ns. jalostustarkastuskaavake. Jalostustarkastuksen luonteisia katselmuksia suorittaisivat henkilöt, joilla on hyvää tuntemusta lappalaiskoirista. Henkilöitä ei vielä nimetty.

Koko prosessi on todennäköisesti hyvin pitkä, ja kestää kauan, ennenkuin minkäänlaisia päätöksiä voidaan tehdä. Pidän tätä kuitenkin tärkeänä päänavauksena, ensimmäisenä yrityksenä tehdä jotain konkreettista. Toivon, ettei koko yritystä torpedoida heti alkuunsa vanhojen asenteiden ja kaunojen vuoksi. Vain molemminpuolisella avoimella, mahdollisimman objektiivisella suhtautumisella voimme saada jotain todellista aikaan.

Seuraavat siirrot asian eteenpäinviemiseksi jäi Lappalaiskoirat ry:lle. Virallisena rotuyhdistyksenä sillä on myös mahdollisuuksia anoa Suomen Kennelliitolta avustusta tähän toimintaan. Neuvottelun jälkeen emme ole kuulleet, miten asia etenee. Olemme odottavalla kannalla.

Pevisa

Muista kevään tapahtumista oli Lappalaiskoirat ry:n kevätkokous siinä suhteessa varsin tärkeä, että siellä oli äänestettävänä kaksi toisistaan hiukan poik-

keavaa Pevisa-esitystä. Näistä voitti äänestyksessä tiukempi eli jalostustoimikunnan esitys. Pevisasta kerrotaan tarkemmin myöhemmin, todettakoon vain, että sen tultua voimaan, on lapinkoirapentueen rekisteröinnin ehtona molempien vanhempien lonkkakuvaus sekä silmätarkastuslausunto, joka ei saa olla kahta vuotta vanhempi. Mitään terveysrajoituksia ei sitten ole, periaatteessa voi siitokseen käyttää lonkkavikaista ja silmäsaierasta koiraa. Toivottavasti kuitenkin kasvattajien moraalit tai pennunostajien valvotuneisuus pitemmän päälle rajoittaa tällaisen mahdollisuuden hyväksikäyttöä. Ja niin hyvältä kuin tällainen tiukka tutkimusvaatimus ensi kuulemalta vaikuttaakin, pelkään pahoin, että se edesauttaa siitosmatadorien muodostumista ja kannan kapenemista entuudestaan. Ainakin vanhojen urosten siitoskäyttö jäänee Pevisan myötä, sillä ei ole kovinkaan järkevää lonkkakuvauttaa iäkkäitä koiria. No, aika sitten näyttää, mitä Pevisa tuo tullessaan. Voimaan se tulee mahdollisesti jo ensi vuoden alussa.

Muita tapahtumia

Pevisaa ja muita jalostukseen liittyviä asioita käsitelimme maaliskuisena viikonloppuna Järvenpäässä seuramme kasvattajatoimikunnan jalostuspäivillä. Tilaisuus oli varsin myönteinen ja antoi uskoa siihen, että kasvattajien hyvällä yhteistyöllä onnistumme laajentamaan jalostuspohjaa ja muodostamaan erillisiä linjoja. Jalostusviikonloppusta kerrotaan myös toisaalla tässä lehdessä.

Kevätkokouksemme sujui totuttujen kaavojen mukaan, toiminta- ja tilikertomus hyväksyttiin ja edelliselle hallitukselle myönnettiin tili- ja vastuuvapaus. Tilaisuuden jälkeen oli järjestetty silmä- ja polvitar kastus, jossa kaikki eläinlääkäri Per Axelsonin tarkastamat paimensukuiset lapinkoirat, yhteensä 18 koiraa, todettiin ainakin näiltäosin terveiksi.

Itselleni mieleenpainuvimmaksi kokemukseksi tänä keväänä muodostui Porokoirakerhon järjestämä paimennustaipumustesti poroilla Utajärvellä. Oli mielenkiintoista nähdä "oikeita" porokoiria toimessa ja huomata, etteivät poronhoitoalueen ulkopuolella syntyneet "jalkakäytäväkoirat" välttämättä jääneet pekkaa pahemmiksi. Ehkä paras tunnustus etelän koirille oli jo tilaisuuden alkupuolella kuultu paikallisen poromiehen tokaisu: "Meidän kun piti tulla tänne nauramaan..." Tilaisuuden tunnelmia ja sen herättämiä mietteitä olen yrittänyt välittää lukijoille erillisessä kirjoituksessa.

Koiria, koiria, koiria...

Noiden edellämainittujen tilaisuuksien synnyttämien ajatusten pyöriessä päässä kävin myös muuta-

massa koiranäyttelyssä (kevät-Messarissa ei ollut yhtään paimensukuista), parissa hallituksen kokouksessa, nuorisotoimikunnan kävelyretkellä, aloitin agilitykurssin, joka tosin jäi kesken, kävin muutamana kerran tokokoulutuksessa kouluttajana tai koulutettavana, kasvatin yhden pentueen maailmalta... Nyt tuntuu siltä, että olisi aika huilia näistä koiria-asioista. Mutta kun edessä on Lapin-leiri, Porokoiratapahtuma, pari mielenkiintoista näyttelyä, Lappalaiskoirat ry:n jalostuspäivä, koulutustoimikunnan viikonloppuleiri, syystapahtuma Pohjois-Karjalassa...

Ei huolta, ennenkuin koiraburn out yllättää, lähdetä pariksi viikoksi lomareissulle Keski-Eurooppaan, enkä ota mukaan häivähdystäkään koirista. Paitsi tietenkin ne garderobini lähtemättömäksi koristeeksi muodostuneet koirankarvat, joista ei eroon pääse, oli sitten kyseessä arki-, juhla- tai lomavaatteet.

Hyvää kesää kaikille

Eeva

Kiitämme osallistumisestanne
Paimensukuisen Lapinkoiran Seuran
katselmukseen

Seuran puolesta

Eeva Uusikallio

23.4.1995

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Muistomme lapsuuden kesistä, noista pitkistä, ikuisesti aurinkoisista ja lämpimistä, koostuvat yleensä tunnelmista, hetkistä, välähdyksistä. Sitä ajoittain miltei tuntee helminauhaksi heinään pujoteltujen metsämansikoiden tuoksun, näkee punavalkean ongenkohon pulpahtavan kimaltelevan vedenpinnan alle ja aistii sen aiheuttaman jännityksen. Yhä vielä muistaa, miltä näytti kullankeltainen rypsihelto korkealta puunlatvasta tammenlehvien läpi katsottuna tai saa silmiensä eteen sen yksinäisen valkoisen lehdokin, joka yllättäen seisoi levittämässä huumaavaa tuoksuaan synkässä pimeässä metsässä.

Tältä kesältä tiedän ainakin "valokuvanneeni" tai pikemminkin "videoineeni" yhden näkymän mieleni arkistoihin: kolme koiraani iltalenkillä juoksemassa turkit hulmuten alkukesän heleänvihreässä metsässä vasten puiden välistä pilkottavaa laskevaa aurinkoa. Sitä liikunnan riemua, liikkeiden tarkoituksenmukaisuutta, joustavuutta, sulavuutta ja yksinkertaista elämisen ja olemassaolon iloa, joka tarttui omaankin mieleen, sitä tuskin voi unohtaa.

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Syyskokousilmoitus	5
Valokuvaus- ja kirjoituskilpailu	6
Lapinleiri	8
Lapin-retken muisteluksia	8
Leirikuvia	12
Porokoiratapahtuma -95	17
Reppu, reissunainen ja koira	19
Peppilotta	21
Kasvattajasarja - Tsabba kennel	22
Inalkalei Ingka	25
Kuin kaksi marjaa	27
Winnie Holmström, ruotsalainen kasvattaja ..	28
Iloa ja innostusta Itä-Suomessa	30
Nuorisopalsta	32
Keskustelua	34
Kootut mokat	37
Tokoleiri-ilmoitus	40
Maksettuja ilmoituksia	41
Siitokseen tarjotaan & pennut	42

Koirien suurta suosiota nyky-Suomessa selitetään ihmisten kaipuulla luontoon, koira koetaan jonkinlaisena viimeisenä yhdyssiteenä siihen. Tähän varmaan perustuu paimensukuiseen lapinkoirankin suosio, sen luonnonläheinen olemus ja jossain määrin "jalostamaton" ulkomuoto viehättää. Se on kuin osa metsää tai tunturia, kuin luotu liikkumaan maastossa, mutta silti siinä ihan vieressä, kaverina kaikessa, asuit sitten maalla tai kaupungissa.

Seurammehan on perustettu säilyttämään tämä paimensukuinen lapinkoirakanta. Yhtenä vaihtoehtona olemme lähteneet tutkimaan ja neuvottelemaan mahdollisuuksista saada koirallemme joskus virallinen asema kennelkentässä. On kuitenkin täysin epävarmaa, onnistuuko tämä vielä vuosiin tai yleensä ollenkaan, ainakaan niin, että se olisi koiramme kannalta järkevää. Kotimaiset ja kansainväliset kennelmaailman säännöt asettavat omat rajoituksensa ja ehtonsa, päättävissä asemissa olevien ihmisten näkemykset ja asenteet omansa. Toisaalta koiramaailma elää muutenkin nyt jonkinlaista muutosten aikaa, vanhoja arvoja kyseenalaitetaan, Ruotsissa huhutaan ylijalostettuja rotuja uhkaavista kasvatuskieiloista, sekarotuisille sallitaan kilpailuihin osallistumisia jne. Tänään emme tiedä, mitkä tuulet ja direktiivit Euroopassa huomenna puhaltavat, menettävätkö tiukat roturajat merkityksensä vai kiristyvätkö entisestään.

Tapahtui virallisessa kentässä mitä tahansa, yhden asian kuitenkin tiedämme: meillä on vielä käsissämme arvokas koirakanta, hyviä koiria, jotka polveutuvat vanhoista paimenkoirasuvuista. Ainoa millä loppujen lopuksi tulevaisuudessa on todella merkitystä, minkä eteen meidän on ensisijaisesti työskenneltävä, on se, että nämä koirat ovat olemassa ja yksinkertaisesti niin hyviä, että ne eivät voi hävitä, kulkivat ne virallisesti millä nimellä hyvänsä. On huolehdittava siitä, että meillä on riittävän laaja, henkisesti ja fyysisesti terve ja toimintakykyinen koirakanta, jonka yksilöissä on säilytetty mahdollisimman hyvin vanhan porokoiran

luonne, käyttötaijumukset, rakenne ja olemus. Kun koirat ovat hyviä, todella hyviä, on niillä myös riittävästi kysyntää. Silloin paimensukuinen lapinkoira ei voi kuolla, eivätkä vaalimamme koirasuvut sammua. Vain silloin on myös seuramme työllä merkitystä ja olemassaololla oikeutuksensa.

Avainasemassa tässä työssä ovat tietenkin kasvattajat. On tarkkaan harkittava siitosyhdistelmät. Ei riitä, että sopiva koira astutetaan sopivalla, on perusteltava itselleen, miksi. Ei tuoteta määrää vaan laatua ja huolehditaan siitä, että koirat saavat oikeat kodit, sellaiset, missä niitä arvostetaan ja niiden parhaat puolet osataan saada esiin. Sillä avainasemassa ovat myös koirien omistajat. On tärkeää, että koiramme myös näkyvät ja mikä onkaan parempi mainos paimensukuiselle lapinkoiralle, kuin hyvinhoidettu ja tilanteessa kuin tilanteessa hyväkäyttäytyvä koira. Toivonkin, että paimensukuisten lapinkoirien kanssa mahdollisimman paljon osallistutaan kaikenlaisiin koiraym.tapahelmiin.

Paras mainos hyvälle koiralle on koira itse. Toki asiallinen tiedottaminen on aina tarpeen, mutta maailmalla olevia mainoksia ja katteettomia lupauksia on syytä välttää. Emme tarvitse mitään "maailman paras rotu"-lepertelyä, eikä meidän myöskään tarvitse verrata koiraamme mihinkään muuhun. Sen ei tarvitse olla voittaja, ei parempi kuin joku muu, ei terveempi kuin joku muu, ei kauniimpi kuin joku muu. Mutta sen on oltava hyvä, terve ja kaunis.

Kaunis koira? No, ei ehkä "ruusuke-kaunis", mutta sellainen, että iltalenkillä sitä katsellessa sydän lepää ja sielu laulaa.

Eeva

PLS:n logolla varustettuja anorakkeja taas varattavissa!

100% puuvillaa, kotimainen, useita värejä.

Hinta 250 mk + postikulut
Koska tilauksia on oltava vähintään 10, voi odotusaika venähtää... (nyt tilattu jo viisi).

Tiedustelut
Janika Salo, p. (90) 774 1570

MYYTÄVÄNÄ!

**COLLEGEPUSEROITA
JA -PUKUJA 130 MK**
- SEURAN LOGOLLA
- USEITA VÄREJÄ
- MYÖS LASTEN KOKOJA

**T-PAITOJA
SEURAN LOGOLLA 40 MK**
- ERI VÄREJÄ

**T-PAITOJA KANTAKOIRIEN
KUVILLA 50 MK**
- JÄLJELLÄ VAIN PESKI PENU,
PESKI SUTI, HALLI
- PAITOJEN VÄRI VALKOINEN

**SEURAN 10-VUOTIS-
JUHLAKIRJOJA 150 MK**

VANHOJA REVIIREJÄ 15 MK

SEURAN POSTIKORTTEJA
- KANTAKOIRAKORTTISARJA
TAI TAULU 30 MK
- MUSEOVIRASTON KUVISTA Å 3 MK

SEURAN HIHAMERKKEJÄ 15 MK
- SEURAN LOGO
KELTAISELLA POHJALLA

SEURAN RINTANAPPEJA 5 MK

SEURAN LIPPIKSIÄ 30 MK

TIEDUSTELUT JA TILAUKSET

**JANIKA SALO
HAKANIEMENRANTA 26 A 40
00530 HELSINKI**

P. (90) 774 1570

**OSTAMALLA TUOTTEITA TUET
SEURAMME TOIMINTAA!**

Puheenjohtajan Palsta

Kirjoitan Reviirin Puheenjohtajan palstaa varten kärkevää "koirapolitiittista" tekstiä. Terävä piikki tuohon suuntaan, nokkela tirvaisu tänne... Jotain pehmeää tömähää syliini, kieli lipaisee kirjoittavaa kättäni. "Hei, en voi kirjoittaa! Mutta istu nyt siinä, äidin hauveli." Painan poskeni pörröiseen turkkiin, koirapolitikointi unohtuu, on vain koira ja minä.

Koira lähtee hetken kuluttua omiin puuhiinsa ja minä jatkan kirjoittamista. Saavutan taas vähitellen entisen uhon, maistelen ihastuneena hienoja ajatuksiani ja puran pettymyksiäni. Jossain muuallakin uho nousee: pentuhuoneesta kuuluu rähinää. Lähden katsomaan, mikä on hätänä, mutta tilanne on jo rauhoittunut. Pennut ryntäävät luokseni, kaikki seitsemän. Nostan yhden syliini, pehmeä luottavainen pentu killittää suoraan silmiini. Mistähän sinulekin löytyy se oikea koti? "Koirakauppa on kääntynyt laskuun, kasvattajilla kasapäin yli-käisiä myymättömiä pentuja", tietävät tiedotusvälineet. Tilanne on hullunkurinen, toisaalta pitäisi pentueita syntyä, jotta kanta pysyisi riittävän laajana, toisaalta ei niitä saisi tulla liikaa, jotta kaikille varmistuisi hyvä koti. Kasvattajan vastuu lisääntyy, on tarkkaan punnittava jokainen suunniteltu siitosyhdistelmä. Onneksi meillä paimensukuisten kasvattajilla on hyvät suhteet keskenämme, yhteistyötä pystytään tekemään, eikä pahempaa kilpailua ole.

Pentu sylissäni alkaa kiemurrella. Painan nenäni sen turkkiin, koiranpennun tuoksu on yksi maailman parhaista. Lupaani hiljaa mielessäni, että hankin sille ja kaikille sen sisaruksille varmasti hyvän kodin, olkoot täällä vaikka seuraavaan Juhannukseen.

Palaan kirjoitukseni pariin, mutta työ ei tahdo oikein käynnistyä. Ajatukset menevät solmuun. Päättä selvittääkseni lähden pihalle isojen koirien kanssa. Ulkona on alkanut sataa lunta. Pehmeät valkoiset lumihietaleet leijailevat maahan. Koirat poukkoilevat innoissaan lumessa. Näyttää jouluiselta. Kohta on Jouluku, maassa rauha ja ihmisillä hyvä tahto. Äskeinen kirjoitukseni alkaa hävettää, se olisi sentään Jouluku-Reviirin avausteksti. Peräänkuulutan siinä objektiivista, avarakatseista, lukkiutuneista asenteista ja kaavamaisesta ajattelutavasta vapaata lappalaiskoirakentän tulevaisuuden tarkastelua. Pystynkö siihen itsekkään?

Menen takaisin sisälle ja haen pennut olohuoneeseen riehumaan. Ojennan kirjoitukseni niille leluksi. Hetkessä on iloinen repimisleikki käynnissä ja kirjoitus pienenä silppuna lattialla. Olihan siitä edes iloa ja hyötyä joillekin, muille tuskin olisi ollutkaan!

Kirjoitan sen joskus uudestaan, toisenmuotoisena, asiallisempana, rakentavampana...

ILOISTA JA SOPUISAA JOULUMIELTÄ
SEKÄ ONNELLISTA, YHTEISTYÖHENKISTÄ
JA TOIMINNALLISTA VUOTTA 1996

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Syyskokous 1995	4
Toimintasuunnitelma 1996	5
"Toisenlainen katselmus"	7
Kohtaamisia poron kanssa	14
"Toisenl. katselmus" tuomarien mietteet	16
"Toisenl. katselmus" kasvattajan kannalta	19
"Toisenl. kats. " kasvattajan kannalta 2	20
Koiruuksia	21
Viattomuuden aika	22
Kantakoiraesittely	23
Kennel-esittelyssä Tuiskukurkin kennel	26
Minttu	30
Nuorisopalsta	32
Luonnetestituloksia	34
Sarjakuva	39
Tiedotuksia	40
Jouluilmoituksia	43
Pentuja	50

Puheenjohtajan palsta

Mikä on rotu?

Minusta on alkanut tuntua, että monien mielessä koirarotu tarkoittaa joukkoa samannäköisiä koiria, jotka saavat koiranäyttelyssä kilpailla samassa kehässä samoista ruusukkeista.

Alan kirjoissa sana rotu kuitenkin määritellään toisin. Artikkelissaan "Mikä tekee paimensukuisista puhdasrotuisia" (Reviiri 2/83) Aila Korhonen määrittelee rodun näin:

"Rotu voidaan määritellä ryhmäksi yksilöitä, jotka muistuttavat enemmän toisiaan kuin lajin muita yksilöitä. Tämä samankaltaisuus perustuu samanlaisiin perintötekijöihin, jotka on saatu yhteisiltä esivanhemmilta. Rodun yksilöt ovat toisilleen sukua. Tällaisen sukulaistryhmän syntymiseen ja sen säilymiseen muusta lajista erottuvana vaikuttaa kolme tekijää: valinta, geenivirrat ja sattuma."

Artikkeli jatkuu selvityksellä, miten em. tekijät ovat vaikuttaneet maatiaisporokoiran muotoutumiseen ja päättyy toteamukseen:

"Paimensukuisten lapinkoirien rodullinen yhtenäisyys kuitenkin syn-

tyi satojen vuosien karsinnan tuloksena ja ulottuu koiran koko olemukseen, myös niihin piirteisiin, joita ei näyttelykehissä pystytä arvostelemaan. Muutaman ulkonaisen ominaisuuden pinnallinen valinta näyttelyssä ei koskaan pysty samaan."

Paimensukuisen lapinkoiran asema

Seuramme perustettiin aikoinaan säilyttämään poronpaimennukseen käytetystä maatiaiskoirakannasta polveutuvat lapinkoirasuvut, ei tekemään niistä omaa rotua. Siihen aikaan nämä koirat muodostivat kuitenkin määrällisesti valtaosan lapinkoirarodusta ja seura toimi sen puolesta, että näiden edustama paimenkoiramainen tyyppi tunnustettaisiin ainoaksi oikeaksi.

Niin ei kuitenkaan käynyt. Peski kennelin lopetettua kasvattamisen jäivät paimensukuiset yksittäisten pienkasvattajien varaan vähitellen pieneneväksi vähemmistöksi lapin-

koirarodun sisällä. Ilman Paimensukuisen Lapinkoiran Seuraa tämä koirakanta olisi varmasti kadonnut, osin sulautunut valtaryhmään, suurimalta osaltaan kuollut sukupuuttoon.

Jotta tätä sulautumista - häviämistä - ei jatkossakaan pääsisi tapahtumaan, on yhtenä tulevaisuuden vaihtoehtona haluttu tarkastella mahdollisuuksia muodostaa paimensukuisesta lapinkoirasta oma erillinen rotu tai rotumuunnos. (Viimeksimainitussa kysymykseen voisi tulla vain lapinporokoiran pitkäkarvainen muunnos.) Tämän vuoksi teimme viime vuoden alussa Lappalaiskoirat ry:lle esityksen, jossa toivoimme perustettavaksi näitä asioita selvittävän toimikunnan. Tällaista ei perustettu, mutta Lappalaiskoirat ry:n kokouksessa Kennelliiton edustajan johdolla käydyssä neuvottelussa sovittiin, että eri lappalaiskoiratyyppien eroja pyrittäisiin selvittämään tekemällä jalostustarkastuksen luonteisia mittauksia. Jatkotoimet jäivät Lappalaiskoirat ry:lle.

Syystä tai toisesta tällaiselle selvitystyölle löytyi myös kiihkeitä vastustajia. Itse toivoin näiden mahdollisten mittausten olevan alku, joka ehkä johtaisi järkevien ratkaisumallien etsimiseen. Toivoin objektiivista koko lappalaiskoirakentän tarkastelua monesta eri suunnasta, ei vain karvan- tai rungonpituuden tarkastelua. Olin tietysti naivi, idealisti. Ei niin toimita koiramaailmassa, siellä vallitsee kilpailu ja arvovaltataistelu. Ratkaisuja tuli jo ennenkuin mitään selvitetiin, kuka oli jakamassa koiria: "tuo jää suomenlapinkoiriin, tuo voidaan siirtää lapinporokoiraksi." tai "jos näistä tehdään pitkäkarvaisia lapinporokoiria, suurin osa jää ulkopuolelle vääräntyyppisen pään vuoksi". Ikäänkuin me sellaista tavoittelisimme tai suostuisimme pai-

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Haastateltavana hallituksen uudet jäsenet	6
Paimensukuisen lapinkoiran monimuotoisuus	8
Koirat juurillaan - poronpaimennusta Raattamassa	10
"Poropaimenen" tunteja	14
Kennelien esittelyä, osa 6	16
Katselmusta ilmassa	20
Toko-leiri Humisevassa	26
Lumihiihtäjä-Hilla	30
Meillä se on hyvä pomo	31
Retkikoirat "testissä"	32
Olisiko koirastani nautapaimeneksi	34
Pevisa, lonkkakuvaustuloksia, silmätark.eläinlääkärit	37
Katselmusten konkari on poissa	38
Peski Hermes (Rafu)	39
Alku hyvin - lopussa kiitos?	40
Valinnan vaikeus	41
Koiruuksia	42
Saksittua, sarjakuvat	43
Paimensukuiset lapinkoirapentueet vuonna 1995	44
PLS & Internetin WWW - World Wide Web	46
Nuorisopalsta	47
Ilmoituksia	48
Siitokseen tarjotaan & pentuja	50

mensukuisen kannan kahtiajakamiiseen. Se virrehän tehtiin jo aikoinaan, kun koirat jaettiin rotuihin karvanpituuden mukaan. Pitäisikö sama toistaa nyt rungon pituuden tai päämuodon perusteella ja viitata taas kintaalla polveutumiselle?

Tässä kohdassa haluan huomauttaa, että Kennelliitosta olemme saaneet asiallista tietoa ja ystävällistä kohtelua. Samoin yhteydenpito Lappalaiskoirat ry:n johdon kanssa on ollut asiallista.

Paimensukuisen lapinkoiran virallinen eriyttäminen omaksi roduksi tai rotumuunnokseksi ei tietenkään ole, eikä saakaan olla, meidän pää tavoitteemme. Todellinen tavoitteemme on edelleen tämän koirakan- nan säilyttäminen, ei pölyytyneenä muinaismuistona, vaan toimivana koirana.

Paimensukuisesta lapinkoirastahan on jo tullut olemassaoleva käsite. Vaikka se ei ole virallinen rotu, sen olemassaolo nyt jo tunnetaan ja epävirallisesti tunnustetaan. Esimerkiksi Koiramme-lehden 1-2/96 asiallisessa Lapinkoira-artikkelissa mainitaan paimensukuiset lapinkoirat pariin kertaan.

Lapinporokoiraksiko?

Mielenkiintoisempi lausahdus oli kuitenkin toisaalla samassa lehdes- sä. Lehden päätoimittaja Tapio Eerola nimittäin kirjoittaa koirien viimevuotista rekisteröintiä käsittelevässä artikkelissaan seuraavasti:

“Lapinporokoiraa on mukava rotu ja ansaitsee kotimaisista harvinaisimpana vähän erityishuomiota. Rotu ei ole Etelä-Suomeen juurtunut yhtä hyvin kuin serkkunsa suomenlapinkoira, ja alle sadan pennun vuosivauhti tuntuu rodun harrastajia harmittavan. Se on rodun elinvoimaisuuden kannalta turhan vähän, mutta suurin piirtein samoissa kantimissa rotu on kyllä ollut jo pitkään. Poppakonsteja kysynnän kasvattamiseen ei liene olemassa, mutta ehdotus ns. paimensukuisten lapinkoirien siirtämisestä porokoirien rekisteriin olisi otettava vakavasti. Paimensukuiset kun näyttävät (pitkäravaisilta) porokoirilta ja samaan suuntaan viittaa käyttötausta. Vuosien saatossa Lapin rotujen rotumääritel-

miin on tehty tarkennus poikineen, olisiko tämä ehdotettu muutos viimeinen, edeltävien muutosten kanssa linjassa, ja päättäisi samalla hyödyttömön kahtiajaon suomenlapin- koiran parissa?”

Toivon, että tässä kommentissaan Tapio Eerola ei ajatellut vain lyhyt- karvaista porokoiraa, pelkästään sen elinvoimaisuuden säilyttämistä. Toivon, että Eerola ja muut porokoiris- ta kiinnostuneet ymmärtävät, että tärkeätä on säilyttää myös se, mikä alkuperäisestä Tunturi-Lapin porokoirasta on jäljellä pitkäravaisena eli paimensukuinen lapinkoira, että kahtiajako suomenlapinkoirien parissa ei näin ollen suinkaan ole ollut hyödyttömiä. Kuten edelläkin jo kävi ilmi, Eerolan esittämä asia ei ollut uusi. Aika näyttää, seuraako tästä uudelta suunnalta tulleesta mielipiteestä mitään konkreettista.

Mikä on PLS:n päämäärä?

Myös meidän on seurana, sen yksittäisinä jäseninä, ajattelevina ihmisenä mentävä itseemme. Mihin me oikeastaan pyrimme? Mitä me todella haluamme? Me puhumme komeasti kulttuurityöstä, säilyttämisestä. Teemmekö me sitä todella? Puhumme, miten tärkeätä on säilyttää vanha Tunturi-Lapin pitkäravainen porokoiraa, se paimenkoiratyyppinen koiraa. Koiriemme esi-isät eivät kuitenkaan olleet vain paimenkoiratyyppisiä, vaan paimenkoiria, porokoiria. Tiedän, että moni pitää paimennuksesta puhumista koiriemme yhteydessä turhana vouhkaamisena, minusta taas on turha puhua säilyttämisestä, jos emme pyri säilyttämään tai elvyttämään koirakannasamme myös maatiaisporokoiran luonnetta ja käyttöominaisuuksia. Tämähän ei tarkoita sitä, etteivätkö ne silti olisi myös ihanteellisia perhekoiria. Pikemminkin päinvastoin. Tässä tehtävässähän lähes kaikki paimensukuisemme toimivat nytkin, niin testeissä tai käytännössä paimennustaipumusta osoittaneet kuin testeissä käymättömätkin.

Me teemme mielestämme tärkeätä työtä säilyttäessämme tätä koirakantaa tulevaisuutta varten. On kuitenkin oltava tarkkana, huomattava

milloin se tulevaisuus on käsillä. Meidän on oltava valppaita, avoimia myös uusille näkemyksille, neuvottelu- ja yhteistyöhenkisiä, ei kuitenkaan nöyristeleviä. Me itse tiedämme paimensukuisten lapinkoirien arvon, vähitellen sen huomaavat muutkin. Meidän ei tarvitse lähteä mihinkään lehmänkauppoihin saavuttaaksemme jotakin. Mutta meidän on muistettava, mistä nämä koirat ovat peräisin, oltava valmiita tarvittaessa myös antamaan. Oman näyttelykehän saaminen ei ole mikään kulttuuriteko, vanhoista porokoirasuvuista polveutuvan, alkupe- räiseen tehtävänsä kykenevän koirakannan olemassaolosta huolehtiminen sitä ehkä jo olisikin.

Teen viimevuotisen esityksemme uudelleen, tällä kertaa uudessa muodossa, omissa nimissäni ja avoimena kaikille asianosaisille: “Esitän, että erilaiset lappalaiskoira-asiasta kiinnostuneet tahot perustaisivat yhteisen toimikunnan tai muun vastaavan, joka mahdollisimman objektiivisesti ja kiihottomasti tarkastelisi erilaisia ratkaisumalleja lappalaiskoirakentän tilanteen selkeyttämiseksi siten, että kaikki kolme erilaista kotimaista tyyppiä säilyisi ja mahdollisuudet niiden elinvoimaiseen kehittymiseen taattaisiin unohtamatta näiden koirien alkuperää ja tulevaa käyttötarvetta.”

Poropaimennustesti

Kaikkia näitä etelän koiraerimielisyyksiä tarkasteli vähän toisessa valossa Raattamassa, jossa oli helmi- kuun alkupuolella Porokoirakerhon järjestämä poropaimennustesti lappalaiskoirille. Tilaisuus oli erittäin onnistunut ja kuten edeltäjänsä viime keväänä Utajärvellä, siitä miellyttävä koiratapahtuma, että pääosassa olivat koirat ja niiden suoritukset. Kun itselläni ei ollut testattavia koiria mukana, pystyin avoimin mielin tunnustelemaan tilaisuuden ilmapiiriä, seuraamaan koirien suorituksia ja nauttimaan kaikesta näkemästäni ja kokemastani. Tunnelma oli ainutlaatuisen rehti ja mukava, tilaisuus kokonaisuudessaan elämys. Kiitokset Porokoirakerholle, puheenjohta-

ja Jaakko Palovaaralle sekä tilaisuuden puuhanaiselle. Iris Aintilalle, jonka ansiota oli mm. se, että me etelän turistit niin vaivattomasti pääsimme paikalle.

Seuran alkuvuosi

Tämänvuotisen toimintamme ensimmäinen tapahtuma oli tammi-kuussa järjestetty esitelmätilaisuus, jossa tutkija Juha Kantanen puhui paimensukuiseen lapinkoiran muuntelun säilyttämisestä. Juha Kantanen toimii tutkijana Maatalouden tutkimuskeskuksessa Jokioisissa ja työskentelle mm. alkuperäiseläinten suojeluun liittyvien asioiden parissa. Mielenkiintoista esitelmää oli kuuntelemassa ilahduttavan suuri joukko seuran jäseniä. Juha Kantasen kirjoittama artikkeli samasta aiheesta on jäljempänä tässä lehdessä. Seuran puolesta esitän kiitokset Juha Kantaselle.

Samassa yhteydessä järjestettiin myös silmä- ja polvitarkastus, jossa eläinlääkäri Per Axelson tarkasti 23 koiran silmät. Kaikki tutkitut koirat olivat terveitä. Tässä yhteydessä muistutan vielä kerran, että lapinkoirien PEVISA astui voimaan kuluvan vuoden alussa.

Maaliskuun lopulla olevan kevätkokouksen jälkeen seuraava tapahtuma onkin sitten Katselmus. Toivomme taas runsasta osallistumista ja iloista katselmusmieltä. Toisaalla tässä lehdessä on Laura Hakalan seikkaperäinen kuvaus, miten katselmuksessa toimitaan. Sen luettuaan uskaltavat varmaan uudetkin koiranomistajat tulla mukaan, eivätkä vanhat konkaritkaan voi torjua houkuttusta osallistua taas.

Ja lopuksi: Kiitoksia Mirjalle kahdeksasta työntäyteisestä vuodesta PLS:n hallituksessa.

Hyvää kevättä

Eeva

KEVÄTMARKKINAT!

- Seuran 10-vuotisjuhlakirjoja 80 mk
(Huom. alennettu hinta!)
- Collegepuseroita 130 mk, -pukuja 200 mk
seuran logolla, useita värejä
- T-paitoja seuran logolla
lyhythihaiset 40-60 mk
pitkähihaiset 80mk
eri värejä
- T-paidat kantakoirien kuvilla 50 mk
jäljellä Peski Suti, Peski Penu, Halli
väri valkoinen
- Vanhoja Reviirejä 15 mk
- Hihamerkkejä 15 mk
seuran logo keltaisella pohjalla
- Rintanappeja 5 mk
seuran logo
- Postikortteja
Museoviraston kuvista á 3 mk
Kantakoirakorttisarjat(8 korttia)
ja -taulut 10mk
(Huom. alennettu hinta!)

Tiedustelut ja tilaukset:

Janika Salo
Hakaniemenranta 26 A 40
00530 Helsinki
p. (90) 774 1570

Ostamalla tuotteita tuet
Seuran toimintaa!

Puheenjohtajan palsta

Katselmus on tätä kirjoittaessani jo kaukana takanapäin, mutta tämä lehti palauttaa sen mieliin kuvin ja sanoin. Haluan myös tällä palstalla palata siihen, tietysti ennen kaikkea kiittääkseni kaikkia asianosaisia, niin järjestäjiä, toimitsijoita, tuomareita kuin osallistujiaakin eli koiranomistajia ja koiria. Näitä viimeksi mainittujahan olikin paikalla taas ennätysmäärä, yli 150. Näin ollen en voinut muuta kuin todeta, että on iloa olla puheenjohtajana tällaisessa seurassa, jossa jäsenet ovat niin tottelevaisia. Kirjoitinhan näet noin vuosi sitten tällä samalla palstalla kuluvan vuoden katselmuksesta: "Se onkin samalla seuramme 15-vuotiskatselmus. Viisitoista vuotta ja sataviisikymmentä koiraa kuulostaisi aika hienolta, vai mitä?"

No, leikki sikseen, mutta koiramäärä oli tosi mahtava. Muutenkin tämänkertainen katselmus pyrki olemaan puitteiltaan entisiä laajempi ja monipuolisempi. Tavanomaisten ulkomuotoarvostelujen, möllitökon, junior handlerin ja kaunein häntäkilpailun lisäksi oli ohjelmassa nyt myös mölliagility. Yleisöä pyrittiin palvelemaan monin tavoin. Ohjelmassa oli joikaamista ja tottelevaisuusnäytös, tiedonhaluisia varten oli informaatio-kota, tulospalvelu pela-

si, ihailtavana oli koira- ja Lappi-aiheista taidetta, seuramme uusi tietokonekin oli kiikutettu paikalle, jotta halukkaat saisivat tutustua seuran kotisivuun Internetissä. Myynnissä oli arpoja ja seuran tuotteita, oli kirpputori, ja myös mahdollisuus ostaa oman koiran kuvalla varustettu T-paita. Kahviota hoiti tavan mukaan Vinttikoirakeskuksen oma väki.

Tällaisen tilaisuuden järjestäminen vaatii suuren määrän työtä. Me järjestelyistä vastanneet, Janika Salo, tyttäreni Johanna ja minä, olisimme tuskin urakasta ilman apua selvinneet. Suurin kiitos lankeaa Ulla ja Samu Majanderille, jotka väsymättä suunnittelivat, kuljettivat ja hankkivat tarvikkeita, tulivat erilaisiin talkoisiin ja ennenkaikkea ottivat harteilleen osavastuun koko tilaisuuden onnistumisesta. Toki oman osansa teki vät myös Kirsti Lilja ja Laura Hakala samoin kuin jo perinteiseksi edellisillan talkooporukaksi muotoutunut joukkio Kirsi ja Seppo Soini ynnä Tuula Joensuu sekä moni, moni muu, joiden nimiä en tässä uskalla luetella siltä varalta, ettei joku vahingossa listalta unohtuisi. Kaikille teille suuret kiitokset. Erikoiskiitokset vielä Ritva Söderholmille, joka taas kerran

järjesti meille laatikkollisen arpajaisvoittoja sekä tietysti myös iloiselle partiolaisjoukolle, joka hoiti kehäsihteröinnit, myyntipistet ym rutiihommot ja hankki näin lisävarallisuutta leirimatkakassansa. Ja kiitos FinnOfficelle, joka lainasi kopiokoneetta ja lahjoitti paidat.

Kiitoksia Wimme Saarelle, joka joikasi meille koiranpennun, suden ja ties mitä. Koirat kuuntelivat ihmeissään, ihmiset ihastuneina. Kiitos myös Nina Mäkiselle ja tottelevaisuusvalio Tessille, jotka näyttivät meille, millainen koira parhaimmillaan on. Kiitoksia Maarit Rinteelle, joka toi akvarellinsa ja piirroksensa ihailtaviksemme. Ja kiitokset tietysti myös mainiolle häntätuomarille Miina Äkkijyrkälle, joka häntä-shown hoidettuaan intoutui vielä pitämään ylimääräisen laulu-joiku-esityksen Wimme Saaren kanssa. Valitettavasti tätä esitystä eivät kaikki päässeet kuulemaan, koska ulkomuotokehissä oli arvostelu taas alkanut. Esitys oli niin ainekertaisen upea, että itse suljin silmäni kaikilta järjestelyä vaativilta hommilta ja päätin sen ajan olla vain yleisöä.

Kiitoksia kaikille tuomareille. Ulkomuototuomareilla Susanna Mutasella, Riitta Lumiluodolla ja Reijo Järvisellä oli suururakka, puolilensataa koiraa arvosteltavana kullakin, mutta kaikki selvisivät tehtävästään kunnialla. Arvosteluja myöhemmin lukiessani totesin ilokseni, että vaikka arviot olivat asiallisia, jämäköitä ja kriittisiäkin, ne olivat kuitenkin yleissävyltään positiivisia. Niin pitää mielestäni ollakin. Kun minä tulen katselmukseen koirani kanssa, jonka tiedän lyhytrunkoiseksi ja kippurahäntäiseksi, en ehkä ylläty, jos tuomarikin huomaa, että se on lyhytrunkoinen

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Vapauden valloitus	5
Toimintakertomus 1995	6
Tilikertomus 1995	9
Tiedotteita	11
Katselmus	12
Kirje Lappalaiskoirat ry:lle	26
Kyyneliä ja kevään kukkia	29
Kenneleiden esittelyä, osa 7	30
Olisiko koirastani nautapaimeneksi, osa 2	33
Lonkkakuvaustuloksia	35
Nuorisopalsta	36
Ransu	37
Valokuvaus- ja kirjoituskilpailut	38
Ilmoituksia	40
Pentuja	43

ja kippurahäntäinen. Mutta jos tuomari ei näe siinä mitään muuta, jos minusta suunnilleen tuntuu, että tuomari syyllistää minut lyhytrunkoisen kippurahännän omistajaksi, lähdän pois pahoilla mielin, enkä ehkä koskaan enää palaa. Mutta jos tuomari lisää arvioonsa vaikkapa “pirteä pakkaus” tai “hyvä paimenkoirallinen luonne”, tuntuu minusta hyvältä, huomaan että tuomarikin on oivaltanut jotain minun koirastani.

Myös möllitokotuomarin Veli-Matti Vuorikosken tuomarointi oli ystävällistä, opastavaa ja osaavaa, eikä mölliagility-tuomari Martti Takalan pinna palanut, vaikka kahdestatoista kilpailijasta vain kaksi selvitti radan hyväksytysti meidän muiden tunaroidessa ja koheltaessa mielin määrin. Kiitos!. Ja kiitoksia myös Mia Puruskaiselle agility-kilpailun organisoinnista.

Kiitokset myös Lappalaiskoirat ry:n mittausporukalle. Olemme iloisia, että yhteistyömme käynnistyi, vaikka emme olleetkaan aivan tyytyväisiä siihen tapaan, millä mittaukset nyt suoritettiin, kuten hallituksellenne lähettämässämme ja toisaalla tässä lehdessä julkaistussa kirjeesämme kerromme. Alku aina hankalaa... Toivomme kuitenkin, että yhteisesti pystyisimme suunnittelemaan mittauksen jatkotoimet kaikkia osapuolia tyydyttävällä tavalla. Toivottavasti viihdytte katselmuksemme ilmapiirissä suuresta ja vaativasta urakastanne huolimatta.

Ja kiitoksia tietysti myös koirille, koiranomistajille ja yleisölle sekä säänhaltijoille, jotka järjestivät meille koko kevään kauneimman päivän.!

Omalta osaltani haluan vielä pyytää anteeksi kaikilta niiltä, joiden kanssa en ehtinyt vaihtaa kuin häntäisen “hein” tai jätin juttelun kesken, kun järjestelyihin liittyvät hommat kutsuivat. Monen kanssa oli ennen katselmusta todettu puhelimesa “Katselmuksessa tavataan”. Olin etukäteen iloinnut harvinaisempien tuttujen tapaamisesta sekä kasvattieni ja niiden perheiden näkemisestä. Ehdin kuitenkin vain hät’häätä tervehtiä, vilkaista koiraa, ja taas menitiin. Toisia en edes nähnyt. Olen pahoillani, toivottavasti ette suuttuneet. Olisin halunnut myös nähdä mukana olleet vanhat Peski-koirat, mutta

siinä kiireessä en muistanut mennä katsomaan. Pari “omaa” hetkeä kuitenkin varastin, tuon edellämaitun esityksen kuuntelun sekä, vaikka ainoinkin mukanaolevat koirani ulkomuotokehiin muiden “handleroitaviksi”, niin mölli-agilityyn ja -tokoön lähdin Lurfin kanssa tunaroimaan itse. Ja kyllä se olikin kivaa!.

Katselmuspäivä ei kuitenkaan ollut vain iloinen ja kaunis päivä, vaan joillekin se merkitsi suurta surua ja tuskaa. Samana aamuna tapahtui Jokelassa junaonnettomuus, jonka pahiten tuhoutuneessa vaunussa oli ystäviämme, isä, tytär ja koira tulossa katselmukseen. Onnettomuudessa kuolivat Erkki Hakala sekä perheen koira Tuiskukurkin Takku. Helinä Hakala loukkaantui hengenvaarallisesti ja häilyi viikon ajan elämän ja kuoleman rajoilla, kunnes elämä voitti.

Erkki Hakala oli monina viime vuosina tuttu vieras katselmuksissamme. Luontoa rakastavalle ihmiselle oli tyttärien ja veljen innostuksen myötä myös paimensukuinen lapinkoira ja sen tulevaisuus tullut läheiseksi asiaksi. Kun Erkki Hakala laati esitteemme englanninkielisen käännöksen, oli hänen pyytämänsä korvaus ammattitaidolla suoritetusta työstä varsin vaatimaton - vapaalippu katselmukseen. Viime aikoina Erkki Hakala kiinnostui Internetistä, ja oli innostunut ja kannustava Seuran oman kotisivun suhteen. Hän lupasi kaiken tukensa sen englanninkielisten osien laatimiseen ja esitti muutenkin hyviä ja varteenotettavia ehdotuksia sivun muodoksi ja sisällöksi. Myös tuoreita tarkennuksia esitteen käännökseen sekä pohdintaa paimensukuisen lapinkoiran mahdollisimman oikeaan osuvaksi englanninkieliseksi nimeksi löytyi Erkki Hakalan lähettämänä sähköpostina Seuran postilaatikosta. Myös seurалlemme Erkki Hakalan varhainen poismeno oli suuri menetys.

Onnettomuutta seuraavina päivinä ja viikkoina sain järkyttyneitä ja huolestuneita soittoja useilta seuramme jäseniltä. Sain myös välittää sydänlämpöisiä terveisiä ja osanoton ilmauksia Lauralle ja hänen kauttaan Helinälle ja muulle Hakalan perheelle. Järkytyksen keskellä tuntui hyvältä

huomata, että emme ole vain koiraseura, vaan joukko toisistaan huolta kantavia ystäviä, ihmisiä. Niinpä uskonkin puhuvani kaikkien seuramme jäsenten puolesta esittäessäni Hakalan perheelle lämpimän osanottomme ja toivottaessani heille voimaa kestäämään menetysten aiheuttama suuri suru. Helinälle toivomme kaikista sydämistämme täydellistä paranemista sekä rohkeutta ja kestävyyttä kaikkiin kuntoutumisen vaiheisiin.

Kun katselmuksessa julkistin kirjoituskilpailumme tulokset, en tiennyt, että samanaikaisesti kilpailun voittajarunon kirjoittaja Helinä Hakala taisteli elämänsä puolesta. En myöskään tiennyt, että voittoaivan runon kuvaama koira ei enää koskaan kulkisi talvisessa metsässä emäntänsä kanssa. Kun valitsimme Helinän runon voittajaksi, meitä viehätti sen poljento, joka on kuin koiran vapaata jolkutusta metsässä, sekä ennenkaikkea sen tunnelma, tuttu ja rakas meille kaikille koiran kanssa luonnossa liikkuville.

Yksi hyvän runon ominaisuuksista lienee kuitenkin myös se, että sitä voidaan lukea ja tulkita monella eri tavalla, monessa eri hetkessä. Onnettomuuden jälkeen luin Helinän runon moneen kertaan. Se itketti, mutta se myös lohdutti. Nyt runo kertoi minulle, että Helinällä ja Takulla oli ollut hyvä olla yhdessä. Se kertoi, että heillä oli ollut paljon onnellisia, tunnelmantäyteisiä metsävaelluksia, “vapauden valloituksia”. Ja se kertoi myös, että näitä hetkiä ei kukaan eikä mikään voisi koskaan ottaa kummaltakaan pois. Kaiken surun keskellä tämä tuntui hyvältä.

Siksi halusin, että Helinän runo olisi heti tämän kirjoitukseni jälkeen. Helinä on toivonut, että sitä pidettäisiin myös Takun muistokirjoituksena. Takun, tuon “pienen sankarin, jolle kuusiherratkin kumartavat”.

Hyvää kesää kaikille

Eeva

Vapauden valloitus

Ruskeat silmät

kuin arvaisivat minne kaipaan

Koirani katse

kutsuu minut pienelle retkelle vapauteen

Talven taikoma metsä

maailman menosta tarpeeksi kaukana

kuljemme vain me kaksi

syvässä hangessa samoja jälkiä pitkin

johtaen vuorotellen

Koirani korvissa

tuuli ja metsän kuiskaukset

tarinoivat viisauksia vapaudesta

Kuurakoirani

jolkuttaa yltyy kirmaamaan

tassuttelee vain

nenä maassa tarttuen jokaiseen tuoksuun

Katselee minua kysyvästi

vaatimatta vastausta

Metsän valkean valtakunnan

rauhallinen kauneus

kuin koirani olemus

levollinen täynnä voimaa

Lumen veistosten keskellä

koirani on kotonaan

Pieni sankarini

jolle kuusiherättäkin kumartavat

Helinä Hakala

Puheenjohtajan palsta

Syyskokous

Seuramme syyskokous oli 26. päivänä lokakuuta. Hallituksen erovuoroiset jäsenet valittiin uudelleen seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi ja myös tämänvuotiset varajäsenet ovat samassa tehtävässä ensi vuonna. Puheenjohtajana jatkaa vuoden 1997 ajan syyskokouksen tähän tehtävään valtuuttamana allekirjoittanut. Kiitän luottamuksesta.

Hallitus pysyi siis täysin ennallaan, ja ennallan päätettiin säilyttää myös jäsenmaksun suuruus. Toimikuntien suhteen kokeillaan ensi vuonna uutta tapaa, jota tavallaan jo jonkin verran käytettiin kuluvana vuonna: päättäessään erilaisten tapahtumien, toiminnan tai asioiden järjestämisestä tai hoidosta, valitsee hallitus aina toimikunnan juuri sitä varten. Viime vuonna hallituksen valitsema työryhmä vastasi katselmuksen toteutuksesta, alkuvuodesta valittu leiritoimikunta järjesti kesäleirin, kirjatoimikunta työsti kirjan ja myös toisenlaista katselmusta ideoimaan ja järjestämään valittiin oma toimikuntansa. Lisäksi hallitus perusti viime kesänä suojelutyöryh-

män, jonka tehtävänä on laatia paimensukuisen lapinkoiran suojeluohjelma eli suunnitelma ja selvitys konkreettisista toimista tämän koirakannan säilyttämiseksi. Tämä Kirsti Liljan vetämä työryhmä jatkaa toimintaansa myös ensi vuonna. Vain tiedotustoimikunnalle valittiin syyskokouksessa vetäjä ensi vuodeksi, tässä tehtävässä ja samalla lehtemme päätoimittajana jatkaa allekirjoittanut. Tämä edelläkuvattu käytäntö ei kuitenkaan tarkoita sitä, että hallitus monopolisoisi itselleen kaikista toiminnasta vastaamisen, vaan toimikuntiin ja työryhmiin nimitetään mielihyvin aktiivisia toimihenkilöitä, ja jäseniltä toivotaan erilaisia toimintaehdotuksia ja -ideoita.

Tapahtumarikas vuosi

Kuluva vuosi on ollut seuramme kannalta varsin vilkas, suuria asioita on tehty ja tapahtunut. Katselmuksemme huhtikuun loppupuolella oli varsin onnistunut. Sen järjestelyihin ja yleisöystävällisyyteen oli satsattu edellisvuosia enemmän, ja aurinkoi-

sen sään myötä siitä muodostuikin suuri yhteinen juhla. Kesäleirillä Savukoskella oli lähes neljäkymmentä osallistujaa ja toisenlainen katselmus retkikoirateemoineen toimi kokeilevana koiratapahtumana hyvin. Kirjamme "Beana. Paimensukuisen lapinkoiran elämää" saatiin painosta loka-marraskuun vaihteessa ja sen saama vastaanotto on ollut myönteistä. Kirjasta ja sen julkistamistilaisuudesta kerrotaan enemmän toisaalla tässä lehdessä.

Näiden lisäksi oli muita pienempiä, mutta ei kuitenkaan vähemmän merkityksellisiä tapahtumia. Tamikuussa pidimme esitelmä- ja keskustelutilaisuuden, jossa Juha Kantanen Maatalouden tutkimuskeskuksesta puhui paimensukuisen lapinkoiran monimuotoisuuden säilyttämisestä. Syyskuussa järjesti vastaperustettu suojelutyöryhmä kasvattajille suunnatun keskustelutilaisuuden, jonka tarkoitus oli yhdessä pohtia tulevia jalostuksen suuntaviivoja. Esitelmöimässä oli jälleen Juha Kantanen, ja Veikko Lilja esitelti tutkimustaan kantakoiriemme prosentuaalisesta esiintymisestä nykykoiriemme perimässä. Tästä Veikko Liljan suuritöisestä ja arvokkaasta tutkimuksesta on toisaalla tässä lehdessä tekijän itsensä kirjoittama artikkeli.

Vähän "koirapolitiikkaa"

Paimensukuinen lapinkoira on mukana Maatalouden tutkimuskeskuksen Eläinjalostuslaitoksen laatimassa esitteessä suojeltavista maataisroduista. Tämä on seurallamme arvokas asia. Haluaisin kuitenkin

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Toimintasuunnitelma 1997	6
Beana-kirjan julkistamistilaisuus	7
Paimensukuisen lapinkoiran perinnöllisen... ..	9
Maaru - maatalon pikku apulainen	12
Pimun kanssa	14
Mellin junailut	16
Minä ja Mr Murphy	18
Koiruuksia	22
Isät, emät, isoisät mallia 1996	24
Kennelesittelyssä Taapanterin kennel	26
Kertomus Pukranvaaran pusumaakareista	29
Hyvää Joulua!	32
Hännänhuiskauksia	42
Pentuja	43

LAPINKOIRALEHTI reviiri

Paimensukuisen Lapinkoiran Seura ry:n jäsenlehti

painottaa sitä, että MTT:n esitettä ei ole tarkoitettu koiranpentujen myynninedistämiseen. Vetoankin kaikkiin paimensukuisten lapinkoirien kasvattajiin: emmehän mainosta lehti-ilmoituksissa tai muissa mainoksissa omia pentueitamme tähän esitteeseen viittaamalla tai yleensä paimensukuisen lapinkoiran uhanalaisuuteen vetoamalla. Minä ainakin koen sellaisen moraalisesti jotenkin arveluttavana ja jopa eräänlaisena väärinkäytöksenä esitteen laatijoita kohtaan.

Muutenkin tuntuu siltä, kuin jotkut mieltäisivät uhanalaisuuden muodikkaaksi ja positiiviseksi asiaksi. Sitähän se ei ole, toki soisimme, että paimensukuisen lapinkoiran tilanne olisi vakaa ja turvattu. Paimensukuinen lapinkoira eli oikeammin se poronpaimennukseen käytetyistä tunturialueen maatiaiskoirista polveutuva koirakanta, josta käytämme em. nimitystä, on eittämättä uhanalainen. Sen vuoksihan seuramme on aikoinaan perustettu, sen vuoksihan edelleen toimimme. Siksi minua hämmästyttää seuraavanlainen kuulemani alan harrastajien kommentti: "mitä se paimensukuinen siellä tekee, lapinporokoirahan sinne olisi pitänyt ottaa". (Ikäänkuin kyseessä olisi joku "vuoden voittaja"-tittelin kaltainen saavutus, jonka vain yksi voi saada kerrallaan.) En tiedä, miten paljon tuollaisen kommentin takana on todellinen huoli lapinporokoiran tilanteesta, en ole Koiramme-lehden päätoimittajan kirjoituksen lisäksi lukenut kovinkaan montaa kirjoitusta, jossa joku pohtisi keinoja lapinporokoiran säilyttämiseksi. Lausuman takana lie neekin enemmän huoli siitä, että "taas ne paimensukuiset on keksineet uusia metkuja", tai harhaluulo, että jos rotu tai vastaava luokitellaan uhanalaiseksi, joku muu vastaa ja huolehtii sen säilymisestä. Näinhän ei toki ole, kyllä paimensukuisen lapinkoirankin olemassaolo erillisenä koirakantana on edelleen seuramme työn varassa, kuten monen muunkin uhanalaisen eläinkannan olemassaolo on niiden suojelemiseksi toimivien yhteisöjen tai ihmisten toiminnan varassa. Koirien kohdallahan on mahdotonta ajatella, että niiden suojelemiseksi perustettaisiin vankein-

hoito- tai muiden laitosten yhteyteen tarhoja, kuten joidenkin tuotantoläinrotujen kohdalla on tehty.

Töölössä syntyneenä ja kasvaneena paljasjalkaisena helsinkiläisenä, joka ei ole päässyt synnyinseudultaan Vantaata pitemmälle asumaan, en paljonkaan tunne lammasmaailman aivoituksia. MTT:n esitteestä luin, että valtaosa suomenlampaista on valkoisia, ruskeat ja mustat luokitellaan esitteessä harvinaisiksi ja harmaa eli Kainuun harmas uhanalaiseksi. Jotenkin minun on vaikea kuvitella, että valkoisten lampaiden omistajia potuttaisi se, että mustat ja ruskeat luokitellaan harvinaisiksi, tai että ruskeiden lampaiden omistajien mielestä Kainuun harmas pitäisi poistaa koko esitteestä ja siirtää ruskea uhanalaiseksi. Se tuskin olisi kenenkään edun mukaista ja tuntuisi aika typerältä.

Vakavasti puhuen, olemme kaikki varmasti yhtä mieltä siitä, että koko alkuperäinen saamelainen porokoirra, se mitä siitä vielä on jäljellä pitkä- tai lyhytkarvaisena, on säilytettävä ja suojeltava. Toisinhan emme voi ajatella, muuten seuramme toiminnalta olisi pohja poissa. Edellisessä Reviirissä Kirsti Lilja kysyi lyhytkarvaista porokoiraa tarkoittaen: "Löytyykö yhdistystä tai ihmisiä, jotka ovat valmiita tekemään selvitystyötä ja pyrkivät säilyttämään koirasukuja? (Tässä kohdassa muuan pitkäaikainen seuramme jäsen pyysi muistuttamaan mm. Marri Vainion ja Aila Korhosen tekemästä työstä sekä Antero Hakalan tutkimuksista.) Tähän voisi vielä lisätä, että maatiaiskannan suojeleminen, sen säilyttäminen mahdollisimman alkuperäisenä, vaatii tutkimusta, joistakin tavoitteista tinkimistä, uhrauksia, selvityksiä ja työtä, työtä, työtä. Se saattaa vaatia meiltä itsekultakin myös totuttujen itsestäänselvyyksien ja ajatusmallien perusteellista muuttamista.

Tämän vuoden ensimmäisessä Reviirissä tein kaikille lappalaiskoira-asioista kiinnostuneille esityksen, jossa ehdotin perustettavaksi lappalaiskoirakentän selkiyttämistä tutkivan toimikunnan. Toivoin tältä toimikunnalta kiihkotonta ja mahdollisimman objektiivista erilaisten ratkaisumallien tarkastelua niin, että

"kaikki kolme erilaista kotimaista tyyppiä säilyisi ja mahdollisuudet niiden elinvoimaisen kehittymiseen taattaisiin unohtamatta näiden koirien alkuperää ja tulevaa käyttötarvetta."

Tähän esitykseeni lisäisin vielä tarkennuksen "ja niin, että se, mitä vanhasta poronpaimennukseen käytetystä maatiaiskannasta vielä on jäljellä, säilyisi mahdollisimman laajana ja alkuperäisenä."

Edelliseen esitykseeni ei tullut vastauksia. Minne tämän osoittaisin?

Joulutunnelmia

Joulu on sitä aikaa, jolloin mielet herkistyvät. Muistamme lapsuuden joulut, mieleen tulee iloisia, mutta myös haikeita asioita. Muistelemme niitä rakkaitamme, läheisiä ihmisiä, jotka joskus kuuluivat jouluihimme, mutta joita ei enää ole. Muistot saattavat olla vielä kipeitä, tuskallisia, tai sitten haikeita, joulun lämpöisiä. Meistä, joille koirat ovat tärkeitä perheenjäseniä, myös rakkaan koiran puuttuminen joulutouhuista tuntuu surulliselta. Vuosien kuluessa oli ehkä tullut tapoja, jotka kuuluivat yhteiseen jouluun. Ehkä koira lähti aina mukaan kuusta valitsemaan, ehkä se toimi kinkun tai piparien maistajana tai ehkä sille pantiin kulkunen pantaan kilisemään.

Moni hyvä ystäväni on äskettäin menettänyt koiransa, ainoansa tai yhden monesta. Viime joulu oli minulle ensimmäinen ilman Jeppeä. Minulla oli sitä ikävä. Vaikka talossa oli silloin viisi pentua ja kolme aikuista koiraa, kaipasin sitä enemmän kuin pitkään aikaan. Mutta samalla minulla oli myös aikaa muistella kaikkea sitä, missä se oli ollut mukana, silloinkin kun lapset olivat pieniä ja joulut olivat vielä "oikeita". Muistin, miten punainen joulurusetti roikkui aina jo ennen iltaan kaulassa märkänä ja ruttuisena hävitäkseen salaperäisesti jonkin, mistä se löytyi ehkä vasta keväällä. Muistin, miten se oli ruvennut pureskelemaan joululahjaluitaan, vaikka ne olivat vielä käärössä, tai miten yhdessä lähdimme iltakävelyille nauttimaan jouluillan rauhasta, kun pukki oli käynyt, ja lapset rauhoit-

tuneet lahjavuoriensa viereen. Muistin pentuajan hölmöilyt ja nuoruusvuosien velmuilut, muistin ne pari joulua, jotka se narttukoiriemme kiiman vuoksi joutui olemaan "vankilassa" verannalla, mutta korvaukseksi sai kaksinkertaisen annoksen kinkkua ja laatikoita. Muistin iloisia asioita, hassuja asioita, liikuttavia asioita...ja kaikki nämä pienet muistot nostivat vähitellen lämpimän hymyn huulilleni. Se lämmin tunne jatkui, kun sytytin kynttilän Jepen lempikivelle, siihen missä se niin usein istui tai makaili. Koko illan, aina kun katseeni osui ikkunas- ta Jepen kynttilään, tunsin saman haikean, mutta lämpöisen ailahduk- sen mielessäni.

Sinulle rakas ystäväni, joka vietät ensimmäistä joulua ilman koiraasi, sinulle toivon paljon lämpimiä muistoja, kirkasta kynttilänvaloa ja kykyä muuttaa surulliset ajatukset suloisen- haikeaksi iloksi yhteisistä jouluistan- ne.

Joulunlämpöistä mieltä kaikille
sekä onnea vuodelle 1997

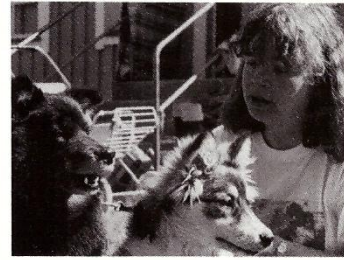
Eeva

Puheenjohtajan palsta

Kävin pari viikkoa sitten koiranäyttelyssä Tallinnassa. Työpaikkani koirakerho järjesti edullisen matkan ja tietysti lähdin mukaan, ilman koiraa tosin. Kokemus oli mielenkiintoinen, ei tosin niinkään itse näyttely, vaan minut yllätti se, että varsin suuri osa koirista oli suomalaisia. Kun kaksipäiväisen näyttelyn päätöspäivän iltana sitten seilasimme kohti kotia, oli laiva kuin eri koirarotujen Nooan arkki. Erittäin hyväkäyttöksisten koirien arkki, on toki vielä lisätävää.

Kun itseä ei ole näyttelykärpänen päässyt puraisemaan (kuinka olisi-kaan paimensukuisten harrastajaa), tuntui moinen koiramatkailu erikoiselta. Näyttelyrotujen kasvattajia toki ymmärtää, Virossa käymällä voi saada kasvateille kaikenlaisia hienoja kansainvälisiä titteleitä, mutta vähän ihmettelin, mikä saa yksittäiset koiranomistajat lähemään näille ruusukkeenhakumatkoille. Kaiketikin se vain on harrastus siinä missä muutkin, oma maailmansa omine sääntöi-

neen, jännityksineen ja ihmiskontakteineen. Tuttavapiiriinikin kuuluu monia ihan järkeviltä tuntuvia ihmisiä, rotukoiran tai -kissan omistajia, jotka matkustelevat pitkin maita ja mantuja lemmikkejään esittelemässä ja kilpailuttamassa. Toisaalta, tunnen myös ihan järkeviä ihmisiä, jotka esimerkiksi keräävät postimerkkejä ollen valmiita maksamaan omaisuuksia pienestä paperinpalasta, tai bongaavat lintuja matkustaan ties kuinka monen sadan kilometrin päähän nähdäkseen vilaukselta omin silmin jonkun linnun, vain pari itselleni vierasta harrastusta mainitakseni. Ja rehellisyyden nimissä on myös tunnustettava, että tunnen erittäin paljon ihmisiä, järkeviä ja vähemmän järkeviä, jotka katsovat varmasti pitkään ja hitaasti, kun heille kertoo lähetevänsä poropaimennustestiin Lappiin viikonlopuksi, tai harrastavansa ja kasvattavansa sellaisia koiria, joiden ei ole tarkoitukseen pärjätä näyttelyissä vain(?) pyrkiäkseen säilyttämään jotain, joka on ollut ja vaarassa olla myös mennyttä..

Me ihmisethän olemme - onneksi - erilaisia, joten suhtautukaamme hyväksyvästi ja ymmärtäen myös toistemme harrastuksiin ja mielenkiinnon kohteisiin. Ihan kaikkea en kuitenkaan aina ymmärrä, mikä varmaan johtuu siitä, että en itse ole erityisemmin kilpailuhenkkinen. En esimerkiksi ymmärrä sitä, että me, minä koiran omistajana sekä omistamani koira muuttuisimme jotenkin paremmiksi vain siksi, että koira näyttelyssä arvioidaan kauneimmaksi tai se saa testissä korkeimmat pisteet. Onhan se omistajan kannalta täysin merkityksetöntä, varsinkin kun kyseessä on oma lemmikki, ei mikään siitoseläin.

En toki kritisoi näyttelyissä, koikeissa ja testeissä käymistä, päinvastoin, harrastanhan niitä silloin tällöin itsekkin. Pidän niitä toki, varsinkin paimennustestejä, jalostuksen kannalta tärkeinä, samoinkuin sitä, että paimensukuissamme näkyy näyttelyissä ja muualla. Oikealla asenteella nuo tilaisuudet ovat mielenkiintoisia ja hauskojakin. En vain pidä siitä, että koiria käytetään oman itsetunnon pönkittäjinä, että koiran arvo omistajalle on riippuvainen sen menestyksestä, vaikka kyseessä ei ole käyttökoira. Inhoan itseäni aina, kun huomaan salaa mittailevani omien koirieni rakennetta "sillä silmällä" tai huolestuvani jonkun ominaisuuden puuttumisesta, joka minun kotikoirallani on tarpeeton, mutta mitä josain testissä tarvittaisiin. Haluan, että minun koirani saavat olla minun koiriani ihan vain omina itseinään. Se, ovatko ne sopivia siitoskoiriksi, onkin sitten taas ihan toinen juttu, jossa kriittisyys on paikallaan.

Näyttelyt ja testitähän on alunperin tarkoitettu vain jalostusta ohjaaviksi tilaisuuksiksi, ei koirien eikä varsinkin niiden omistajien välisiksi kilpailuiksi. Näinhän on myös omien katselmustemme laita, niidenkin tarkoitus on olla todella katselmuksia,

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Katselmus	5
Riskan ja Tsurkan katselmusmatka	6
Retkeily koiran kanssa - mitä se on?	8
Idänunikko	12
Keskustelua	15
Kenneleiden esittelyä, osa 10	16
Kuukkeli Muukkeli onnen lintu ei palannut kotiin	20
Puu-Luuhki	23
Hännänhuiskauksia	23
Paimensukuisen lapinkoiran monimuotoisuus	24
Isoisia etsimässä	26
Ronniin muistolle	28
Muisto rakkaalle Pipsalle	29
Vapautus	30
Rahastava koira	31
Ihmisen paras ystävä iloissa ja suruissa, vai olenko?	32
Hymyhuulet	33
Kun lapinkoira tapasi lehmän	34
Paimennusharjoituksia vuohien kanssa	35
Tunteellinen poliisi	36
Koiruuksia	38
Nuorisopalsta	39
Siitokseen tarjotaan & pentuja	42

tilaisuuksia, joiden avulla voidaan seurata paimensukuisen lapinkoiran ulkomuodon, rakenteen ja tyyppin kehitystä. Ja tietystihän niiden toisena tarkoituksena on alusta alkaen ollut toimia seuramme jäsenten yhteishengen ylläpitäjänä, yhteisinä tapahtumina, joissa voimme tutustua toisiimme ja toistemme koiriin. Nämä molemmat seikat tuntuvatkin olevan jäsenistömme keskuudessa kiitettävän hyvin sisäistetty, sillä miten muuten selittyisivät viime vuosien katselmusten puoltatoistasataa hipovat koiramäärät ja ihmisten iloiset ilmeet. Uskoakseni suurin osa meistä tulee katselmukseen vain ollaakseen mukana, että se mitä tuomari koirastamme sanoo, ei pahemmin heilauta meidän omistajien mielenrauhaa suuntaan tai toiseen. Mehän itse tunnemme oman koiramme, mehän itse tiedämme sen todellisen arvon.

Katselmuksiamme on kuitenkin myös arvosteltu, niiden on sanottu olevan liian samanlaisia kuin normaalit näyttelyt, keskittyvän liikaa ulkomuotoon. Erilaisia muutoksiakin on toki vuosien varrella mietitty ja esitetty, mutta mikään ei ole kuitenkaan tuntunut nykyistä käytäntöä paremmalta. Aika ei riitä tällaisen koiramäärän kattavampien luonne- tai taipumusarviointien suorittamiseen, joten ne samoinkuin terveyden tutkiminen onkin jätettävä muissa tilaisuuksissa suoritettaviksi. Tietenkään ei ulkomuodon arvioinninkaan pitäisi välttämättä tapahtua kilpailumuodossa, mutta näin sen sanotaan olevan osallistujille ja yleisölle mielenkiintoisempaa, tiedä sitten. Pää-

asia on mielestäni kuitenkin se, että arvosteluihin ei osallistuta veren maku suussa ja kilpailukiilto silmissä, vaan iloisen uteliaan avoimin mielin. Ehkäpä tällainen asenne onkin se katselmuksemme ratkaisevin ja tärkein ero normaaleihin näyttelyihin verrattuna.

Joten tervetuloa taas sankoin joukoin katselmukseemme Tuomarin kartanon koirakeskukseen huhtikuun 20. päivänä. Olemme täksikin vuodeksi tilanneet kevään kauneimman, aurinkoisimman ja lämpimimmän sään, joskaan tilausvarmistusta emme ole vielä saaneet.

Ja katselmusta uudistavia ideoita otetaan tietysti myös erittäin mielellään vastaan.

Katselmuksessa tavataan!

Eeva

Ps. Minulla on erilaisia puuhastelutukausia iltaisin ennen nukkumaanmenoa. Joskus ratkon ilta toisensa jälkeen ristisanatehtäviä, joskus luen roskaromaaneja, joskus selvittelen koirien sukutauluja vuosikirjojen, katselmusluetteloiden ja muun materiaalin avulla ja joskus, ainakin silloin, kun pitäisi taittaa Reviiriä, pelaan tietokoneella pasianssia tai mii-

naharavaa. Viime aikoina minulla on ollut koiranjalostusopiskelukausi, olen taas kertauksen vuoksi lueskellut Vuolasvirtaa sekä Per-Erik Sundgrenin "Lemmikkieläinten jalostus"-kirjaa. Vuolasvirran vanha vuonna -57 ilmestynyt "Koiranjalostuksen opas" on uskoakseni edelleen ihan "täyttä rautaa", ja miksei olisi, eiväthän Mendelin säännöt ole näiden neljänkymmenen vuoden aikana mihinkään muuttuneet. Ajatuksia kirja ainakin herättää, ajatuksia, joista muuttaman heitän tähän lukijoidenkin pohdittaviksi:

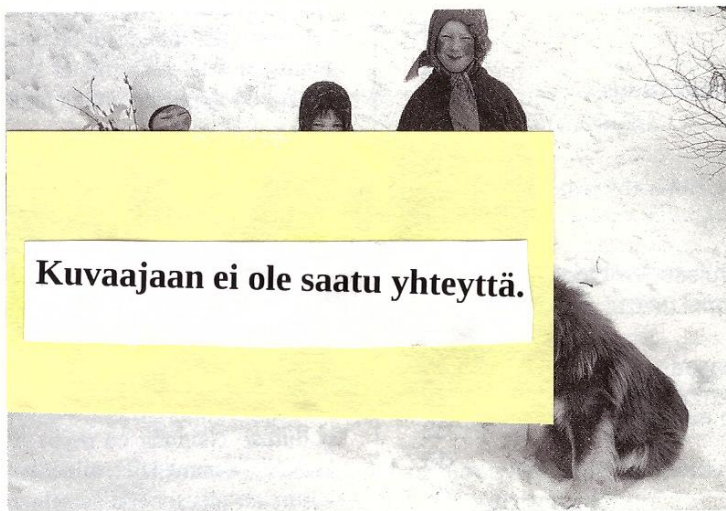
- Voivatko toisaalta koirakannan suojele ja säilyttäminen ja toisaalta jalostus olla jotenkin toisensa poisulkevia tai keskenään ristiriitaisia?

- Voiko eläinkannan säilyttäminen alkuperäisen kaltaisena edes onnistua ilman osaavaa jalostusta?

- Onko "annettava kaikkien kukkien kukkia" vai onko suoritettava ehkä tiukkaakin valintaa ja karsintaa, entä kriteerit?

- Miten paljon hallaa hyvää tarkoitettava PEVISA tulee aiheuttamaan hankaloittamalla koirien saamista siitoskäyttöön ja sitä kautta kaventamalla jalostuspohjaa?

- Miten tavallinen harrastaja-pienkasvattaja voi toimia niin, että edesauttaa mahdollisimman laajan geenipohjan säilyttämistä, huolehtii kannan elinvoimaisuuden ja lisääntymiskykyisyyden säilymisestä sekä tuottaa kauniita, omien ulkomuotoihanteiden mukaisia, hyvärakenteisia, hyvin liikkuvia, oikealuonteisia, paimentavia ja kaikin puolin terveitä ja tervejärkisiä koiria? Luottamalla hyvään onneen, bluffaamalla, tinkimällä joistakin vaatimuksista, uskomalla itse vakaasti omien kasvattien erinomaisuuteen? Vaiko härkiten ja hitaasti edeten, alan kirjallisuutta tutkien, koiriin, niiden vanhempiin ja jälkeläisiin perehtyen, yhteistyötä toisten kasvattajien kanssa harjoittamalla, erehdyksistä oppia ottaen, pitkäjänteisiä suunnitelmia tehden sekä luonnon omien lakien ylivoimaisuutta kunnioittaen?

kuva Ritva Varis

Hyvää kevättä!!

Puheenjohtajan palsta

Katselmus

Kiitos kaikille Teille, jotka edesautoitte keväisen katselmuksemme onnistumista osallistumalla tähän yhteiseen tapahtumaamme koiranomistajana, yleisönä tai "sponsorina". Kiitos kaikille tuomareille, leppoisanasiiallisille ja osaaville koirien ulkomuotoa tarkastelleille Marja ja Lasse Tuomiselle sekä Reijo Järviselle, tokoilijoita jo toista kertaa arvioineelle ja opastaneelle Veli-Matti Vuorikoskelle, mölliagilitytuomarina toimineelle alan asiantuntijalle Anne Saviojalle, junior handlereiden kehätaitoja tutkailleelle Tuulia Kotikulmalle sekä häntien huiskeesta sen kauneimman valinneelle Mikael Ilveyselle.

Suuret kiitokset on jälleen annettava väsymättömille talkoolaisille Ullalle, Samulle, Janikalle, Petralle ja Tupulle, jotka ilta illan ja päivä päivän jälkeen uurastivat lukemattomin tavoin katselmuksen hyväksi, unohtamatta myöskään Tommia, Seppoa,

Tomia, Karia, Jonnaa, Joppea ja Kirstiä, agilitymahdollisuuden järjestänyttä Miaa tai perinteisesti arpajaisvoitoilla katselmusta tukenutta Ritvaa ynnä monia, monia muita.

Kiitos!

Muita tapahtumia

Keväällä ennen katselmusta oli pari tärkeää tapahtumaa. Kevätkokous pidettiin maaliskuun lopulla, mutta osallistujamäärä oli valitettavan pieni. Tämä toiminta- ja tilikertomusta yms käsittelevä kokous ei tunnu houkuttelevan osanottajia, vaikka yhteisiä asioitammehan siinä käsitellään. Jotain mielenkiintoista lisäohjelmaa olisi varmaan jatkossa keksittävä kevätkokousten yhteyteen.

Huhtikuun ensimmäisenä viikonloppuna oli Pohjanmaalla viikonloppuleiri, johon osallistujia kuuluu tulleen kiitettävästi eri puolelta Suomea. Itse en valitettavasti työmatkan

vuoksi päässyt mukaan. Leirin järjestämisestä vastasi Pohjanmaan aluekerho, jolle suuri kiitos. Mukanaolien kertoman mukaan leiri oli erittäin onnistunut. On mukavaa ja tärkeää, että seurallamme on toimintaa muuallakin, kuin täällä ruuhka-Suomessa, ja että jäsenet maan eri osista tutustuvat toisiinsa ja toistensa koiriin. Tänä kesänähan kesäleiri on jo toisen kerran Pohjois-Karjalassa, jossa toiminnasta huolehtii Itä-Suomen aluekerho.

Yksi kevään tärkeimmistä tapahtumista lappalaiskoirarintamalla oli Porokoirakerho ry:n järjestämä poropaimennustesti Vuotsossa pääsiäisenä. Paimensukuinen edustus oli siellä jälleen merkittävä, ja koirat osoittivat, etteivät ne ole pelkkiä seslonki- tai jalkakäytäväkoiria, kuten joku on epäillyt. Tosin fiksuina luontokappaleina ne toki hallitsevat nämä viimeksimainitutkin alueet erinomaisesti, vaikka moni on osoittanut myös paimennustaipumusta. Vielä ei ole tietoa, missäpäin Lappia poropaimennustesti on ensi vuonna, mutta suosittelen lämpimästi osallistumista. Paitsi että ne ovat mielenkiintoisia ja tunnelmaltaan ainutlaatuisia, on tietysti tärkeää saada mahdollisimman paljon koiria testatuksi ja sitä kautta tietoa koko koirakannan taipumuksista.

Lapin koirat - porokoirat

Edelläolevan olin kirjoittanut jo keväällä, jolloin vakaana aikomukseni oli saattaa Reviiri painokuntoon ennen kesälomani alkua. Toisin kuitenkin kävi, mistä tietenkin olen pahoillani, mutta toivottavasti lehden paksuus korvaa viippymisen, ja toisaalta, olemmehan kauaskantoisesti

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Toimintakertomus 1996	5
Kennelmaailman uutisia, koirapolitiikka	7
Hännänhaiskauksia	9
Lapinporokoiran uusi rotumääritelmä	10
Suomenlapinkoiran uusi rotumääritelmä	11
Katselmus	12
Boazobeana gilvohallamat Vuohccus	26
Koiruuksia	29
Kenneleiden esittelyä, osa 11	30
Pielpa	34
Lumikki ja seitsemän kääpiötä	35
Paimensukuisen lapinkoiran monimuotoisuus	36
Aluekerhot	37
Keskustelua	38
Viikonloppuleiri Kauhajoen Nummijärvellä	40
Tessi	42
Paimensukuiset lapinkoirat Tanskassa	44
Nuorisopalsta	47
Narya tuli taloon ja päiväkirjamerkitöjä	50
Miksi lonkkavuuttaisin koirani?	54
Lonkkavuuttuloksia	54
Paimensukuiset vuodenaajat	55
Tiesitkö, että	56
Maksettuja ilmoituksia	57
Pentuja	58

muuttaneet Reviirin ilmestymisajoiksi "kevät, kesä, syksy, joulukuu". Tämä siksi, että kun lehteä tehdään vapaa-ajalla, on "dead lineista" kiinnipitäminen joskus mahdotonta. Toïssä voit aina jäädä ylitöihin, mutta mistä saat "ylivapaata" sen jälkeen, kun yöunet on supistettu minimiin...

Mutta varsinaiseen asiaan. Lomani aluksi lähdin vaellukselle Ounas-Pallastuntureille yhdeksän ihmisen ja kahdeksan koiran porukassa. Se nyt olisi jo kertomus sinänsä kaikine lumi-helle-yhdistelmineen ynnä muine elämyksineen, mutta siitä lisää kenties jossain toisessa yhteydessä. Kun palasimme tunturista sivistyksen pariin Enontekiön Hettaan, kuulimme Koiramme-lehden ilmestyneen, ja siinä olleen uutisen, että lapinporokoiran uusi rotumääritelmä sallii myös pitkän karvan, aiheuttaneen hämmennystä Etelä-Suomen koirapiireissä.

Koiramme-lehtensä tarkasti lukee neelle tämä ei ollut yllätys. Olihan jo aiemmissa numeroissa kerrottu, että silloin kun suomenlapinkoiran uusittu rotumääritelmä oli hyväksyty, oli lapinporokoiran rotumääritelmä jätetty pöydälle, koska siihen haluttiin lisätä pitkäkarvaisuuden mahdollisuus. Hämmennystä lieneekin aiheuttanut uutisen yhteydessä olleet spekulatiot, joissa paimensukuinen lapinkoira oli mukana. (Julkaistu toisaalla tässä lehdessä).

Vietimme pari päivää Hetassa, ja kotiinläähtöä edeltävän iltana - tai oikestaan yönä, yöttömän yönä - istuin pitkään saunan jälkeen mökin terassilla jalat kaiteella katsellen varpaideni välistä vähän matkan päässä hiljalleen virtaavaa Ounasjokea. Mietiskelin kuinkahan monta koiraa - porokoiraa - sekin joki oli nähnyt tai talvisella jäällä juoksuttanut. Lyhytkarvaisia, pitkäkarvaisia, yksivärisiä, kirjavia, mustia, ruskeita, keltaisia, valkoisia, sepelkauloja, raitajalkoja, sukkajalkoja, valesilmiä, silmalaseja, matalajalkaisia, korkeajalkaisia, pystykorvia, taittokorvia, luppakorvia, halkohäntiä, kieppihäntiä, lippuhäntiä, liehuhäntiä..., mutta yhtä kaikki porokoiria.

Ajattelin Lurfia siinä vieressäni, sen isää Panua, joka oli syntynyt ja elänyt täällä Hetassa vuosikaudet porokoirana, kunnes siitä yht' äkkiä vanhoilla päivillään oli tehty lapinkoira,

"paperikoira", ilman että koira itse oli muuttunut miksikään tai tehnyt mitään erilaista kuin ennen.

Mietiskelin päivän aikana näke miämme tåkålåisia koiria, Panun poikia Kiniä ja Lurkkia, omia kasvattejani, sekä Norjantien varressa näke miämme kahta koiraa. Tuumin miten hassua on, että ensin isä otetaan ro tuun, mutta sitten pojilta vaaditaan näyttelytulos, jotta niiden pennut voitaisi hyväksyä rotuun. Etelässä oman Lurfini kohdalla se oli tuntu nut luonnolliselta, varmistettiinhan sillä, että se ainakin jossain määrin näyttåisi lapinkoiralta, mutta täällä sellainen vaatimus tuntui hassulta. Olihan Lurkin ja Kinin isä porokoi ra, isoisä porokoi ra, isoisånisä porokoi ra... ja kyllåhån Lurkki ja Kini kin koiranviran täyttåvåt ilman näyttelytuloksiakin. Täällä rotumåaritel mån määråå käytåntö, ei ulkomuoto.

Sama påtee varmasti myös noihin kahteen näkemååmme saman talon koi raan Norjantien varressa, toinen musta lyhytkarvainen "valesilmi neen", toinen valkoinen pitkåkarvai nen. Emåntå kutsui molempia vuoroin porokoiriksi, vuoroin lapinkoi riksi tai oikeammin Lapin koiriksi, joka viime mainittu nimitys lienee ollut meitå turisteja varten. Kumpi kin oli toimiva porokoi ra, kumpi kin oli "paperiton" ja kautokeinolaista sukua.

Ajatukseni siirtyivåt Koiramme lehden uutiseen, sen otsikkoon: "Porokoi ra voi olla pitkåkarvainenkin". Sehån ei ollutkaan mikåån uutinen, huomasi n, sehån 'oli vuosikymmeniå tiedetty totuus! Uutinen oli vain se, että rekisteröity lapinporokoi ra voi olla pitkåkarvainen.

Kun lapinporokoirarotu aikoi naan muodostettiin, toimittiin senaikais ten periaatteiden ja kennelmaailman yleisten sääntöjen mukaan. Tarkoit us oli varmasti hyvå, mutta yleisesti jo myönnetään, että ulkomuotorajoit teet tehtiin liian ahtaiksi. Kun siihen soppaan sitten vielä lisåttiin lapin koirarodun olemassaolo ja pitkåkar vaisten porokoirien siirtåminen sine, oli sekava keitos valmis.

Nyt tehty, lapinporokoiralle pitkån karvan salliva pååtös lienee yritys korjata aiemmin tehdyt virheet. Nåtåvåksi jää, onko se tehty liian myöhåån. Vaiko ehkå liian aikaisin, ovat ko asenteet vielä liian lukkiutuneita,

ollaanko vieläkin liikaa puolustus asemissa, kukin oman "meidån" koi ran puolesta? Tai ovatko kennelmaa ilman säännöt vieläkin liian tiukat, pittääkö rotukoirien yhä parhaimmil laan olla toistensa klooneja, vai joko moni-ilmeisyys voidaan sallia sil loin, kun perinteet puhuvat sen puo lesta?

Siellä Ounasjoen varrella istuessaa asia tuntui selkeåltå: Tottakai on kun nioitettava tämän koiran alkuperåå, sitä kulttuuria, mistå se on tullut. Tåmån ja vain tämän on oltava ohje nuoranamme silloin, kun nåistå asi oista neuvotellaan, ajattelin siinå rap sutellessani Lurfia keskiiyön aurin gossa. Ei ole tårkeåtå, mikå koira on rotunimeltåån, tårkeåtå on se, ettå emme pååstå mitåån arvokasta ja al kuperåistå katoamaan toisarvoisten asioiden tåhden. Ja ettå muistamme, ettei tåmå koira alunperin ole meidån Etelån kennelihmisten koira, ei suomenlapinkoira tai lapinporokoi ra, vaan Lapin koira, porokoi ra, ja sellaisena sen on pysyttåvå. Nåille mietteil le tuntui Ounasjokikin hymyilevån ja olin kuulevinani hyvåks yvåå haukkua jostain peninkulmien pååstå.

Miksikö kerroin nåin seikkaperåi sesti hettålaisia saunanjålkeismietel miån? Siksi, ettå joskus on hyvå edes vånhåksi aikaa lopettaa omaan napaan tuijottaminen ja siirtåå katse muualle, vaikka vain varovasti vilkuil la, mitå varpaiden vånlistå nåkyy. Eh kei aina mitåån uutta, mutta joskus siellä saattaa olla vaikka keskiiyön au rinko, kimalteleva joki ja pieniå he leånvihreitå koivunlehtiå.

Aurinkoista kesåå!!!

Eeva

Huom! Osoitteenmuutos:

Reviiriin tuleva materiaali, jäsenposti yms. osoitteeseen

**Eeva Kåhönen
Pirttimåentie 83
05200 Rajamåki**

Puheenjohtajan palsta

Kun kesä-Reviirin valmistuminen viivästy ja se paisui vähitellen 60-sivuiseksi lukupaketiksi, totesin, että seuraava lehti on sitten pieni ja laiha. Eihän siihen olisi muuta asiaa, kuin kesäleiri ja Siljanderin Mirjalta pyydetty pennutusartikkelin uusintapainos. Näin kuvittelin. Tämä lehti ei kuitenkaan ole pieni ja laiha, kuten lukija saattaa itse huomata. Yllättäen ja ilokseni kävikin niin, että materiaalin viimeisen jättöpäivän kieppeillä postilaatikostani löytyi mone-na päivänä yksi tai useampia kirjekuoria, joiden sisällöistä voimme nyt nauttia tämän lehden sivuilla. Samalla tälle lehdelle tuli ikään kuin teema, ei tällä kerralla välttämättä niin "paimensukuinen", vaikka kirjoituksissa kerrotaankin paimensukuisista lapinkoirista, vaan enemmänkin "yleiskoiramainen", sillä useissa kirjoituksissa käsitellään erilaisia koiranpitoon liittyviä asioita ja annetaan neuvojakin tyyliin "näin meillä". Tuon edellämämainitun pennutusohjeen ja allekirjoittaneen jo aiemmin lupaaman astutusta käsittelevän kirjoituksen lisäksi on tässä lehdessä mm artikkeli siitä, miten toimia kun koira katoaa,

mistä on löytynyt apua uroksen uhoamiseen, mistä naapurereita häiritsevään haukkumiseen. Kaksi kirjoitusta käsittelee niitä ongelmia, erilaisia näissä tapauksissa, mitä aikuisen koiran sopeuttamisessa uuteen kotiin saattaa tulla vastaan ja onpa lehden sivuilta luettavissa myös "opettavia tarinoita".

Mielestäni on erittäin tärkeätä kuulla muiden koiranomistajien kokemuksia. Jokainen meistä, joilla on tai on ollut useampi kuin yksi koira, tietää, että koirien käsittelyssä ei ole yhtä ja ainoata oikeaa tapaa. Mikä sopii yhdelle, ei ehkä olekaan oikea keino toimita toisen kanssa. Ehkäpä se "ylhäältä" annettu, suuren koirasi-antuntijan koulutusohje, joka sopi erinomaisesti keskimmaiselle koiralle, ei olekaan oikea tyyli koulua nuorimmaista. Kenties sen kanssa pärjäisikin parhaiten samalla tavalla kuin joku juuri kirjoitti Reviirissä, ei suurena neuvonantajana, vaan innostuneena, koiransa kanssa edistysaskelella saavuttaneena harrastajana. On myös lohduttavaa kuulla, että muilla-

kin voi olla ongelmia, että minun ei tarvitse piilottaa omaa koiraani näkymättömiin siksi, että sen käytös hävettää. Ja mikä tärkeintä, niistä ongelmista voidaan selvitä.

Aina on tieysti myös kiinnostavaa ja mukavaa lukea erilaisista seikkailuista, tapahtumista tai kokemuksista koirien kanssa. Myös "Koiruudet" ovat saavuttaneet suurta suosiota. Kiitoksia kaikille kirjoittajille. Toivottavasti samanlainen innostus jatkuu. Joten alkakaapa siis teroitella kyniänne tai, mikäli mahdollista, verrytellä sormianne tietokoneen näppäimistöllä seuraavaa Reviiriä varten.

Menneestä ja tulevasta toiminnasta

Kesäleiristä on kuulunut paljon kiitosta ja kehuja, jotka tässä edelleen välitköön leirin ohjelmasta vastanneelle Kirsti Liljalle sekä Kuuvalan tilan isäntävälle. Valitettavasti en tällä kerralla päässyt mukaan, sillä lomaviikoille oli jo muuta ohjelmaa, eikä työasioiden vuoksi ajankohtakaan olisi sopinut. Leiriviikonloppunakin - pakko tunnustaa - asetin kulttuurin koirien edelle eli lähdin Savonlinnan oopperajuhliin, jonne olimme ystäväni kanssa varanneet liput jo talvella, joskin leirin monipuolinen ohjelmakin olisi houkuttanut. Tässä lehdessä on runsaasti Kirstin valitsemia leirikuvia, joiden, samoin kuin leiristä kertovien kirjoitusten myötä me poisjääneetkin pääsemme myötäelämään ja aistimaan leirin tunnelmia ja taphtumia.

Kirstille jäi onneksi "leirinjärjestyshihna" päälle, joten syksyllä lokamarraskuun vaihteessa on odotettavissa viikonloppuleiri, tällä kerralla Keski-Suomessa Jämsässä. Runsas-

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Ilmoituksia	5
Kesäleiri 1997	7
Leirimietteitä	11
Pennutuksesta	12
Astutuksesta	17
Kenneleiden esittelyä, osa 12	20
Lempeä lelli-poika vai aggressiivinen ongelmakoira?	24
Tsabba Lorjus	26
Hän on poissa	27
Perheenisäystä	28
Tielku-veljen muistoksi	28
Sitruunapanta	29
Koira karkuteillä	30
Ei ikinä koiraa!	32
Pamin ensimmäinen vuosi	33
Vahinko ei tule kello kaulassa	34
Lapin lumoissa	36
Ilmeet, osa Onnen "Suhinoita"	39
Keskustelua	39
Aluekerhot - alueellista toimintaa	40
Koiruuksia	42
Pentuja	43

ta osanottoa toivotaan, sillä onhan sinne lyhyt(?) matka vähän joka puolelta maata. Leiristä on ilmoitus jäljempänä.

Takavuosina suurta suosiota saavuttaneita jälkeläisseurantatapahtumia ei Seura ole järjestänyt muutama vuoteen. Nyt on tarkoitus koikeilla vähän uudentyypistä tapahtumaa, johon useita pentueita saaneiden koirien omistajat tai kasvattajat saavat itse ilmoittaa koirat jälkeläisineen. Syyspuolella harjoitellaan narttujen kanssa, ja mikäli tilaisuudesta ei ihan katastrofia sukeudu, on kevätpuolella tarkoitus pitää vastaa-

va urosten tapahtuma. Jälkeläisseurantatapahtumasta ja siihen liittyvistä asioista on erillinen ilmoitus.

Ja ystävät hyvät, tervetuloa sankoin joukoin Seuran syyskokoukseen Laajasaloon sunnuntaina 26.9.97. Kevätkokouksessa osallistujia oli vain kourallinen, mutta eihän pientä kourallista saisi päästää päättämään puolen tuhannen jäsenen kokoisen seuran ensi vuoden asioista, eihän?

Kokouksen jälkeen on epävirallinen keskustelutilaisuus otsikolla "Missä nyt mennään, paimensukuinen lapinkoira?" Tarkoitus on yhdessä pohtia paimensukuiseen "korpivael-

lusta", onko valoa näkyvissä missään, ja jos on, niin millä ehdoilla ja miten niihin tulisi suhtautua. Suunnitelmissani on laatia sellainen alustus ja runko, että keskustelu ja varsinkin tulevaisuuden maalailu pysyisi mahdollisimman paljon faktapohjalla. Toivon, että keskustelusta muodostuu hedelmällinen ja rakentava.

Toimeliasta, kuulasta ja kaunistas syksyä kaikille Reviirin lukijoille!

Eeva

Jälkeläisseurantatapahtuma

Tuomarinkartanon koirakeskuksessa Helsingissä 16.11.1997 alkaen klo 11.00

Monien kaipaamat "perhetapahtumat" jatkuvat, nyt "avoimina", eli tilaisuuteen ei kutsuta jotain tiettyä koiraa jälkeläisineen, vaan koirien omistajat tai kasvattajat ilmoittavat koirat ja niiden jälkeläiset itse ja huolehtivat näiden kutsumisesta.

Tällä kerralla mukaan voivat tulla **narttukoirat, joilla on vähintään kolme yli 9 kk:n ikäistä pentuetta**. Kyseessä ei ole kilpailu, eikä tässä etsitä yhtenäisiä ryhmiä, vaan tarkoitus on **tarkastella mahdollisuuksien mukaan koko sitä jälkeläiskirjoa**, mitä kukin narttukoira on jättänyt. Pyrimme saamaan jonkun asiantuntijan kommentoimaan jälkeläisryhmiä. Narttujen omistajat tai pentueiden kasvattajat esittelevät koirat.

Ilmoittautumisohjeet:

Mikäli sinulla on em. ehdot täyttävä narttukoira, **varmistu, että saat paikalle edustajia vähintään kolmesta sen yli 9 kk:n ikäisestä pentueesta**. Pyri saamaan mukaan **mahdollisimman laaja joukko** koirasi ensimmäisen polven jälkeläisiä, myös ne vähemmän tyypikkäät tai tyylikkääät.

Ilmoittautumismaksu 150 mk peritään vain em. nartusta, jälkeläisten osallistuminen ei maksa mitään, oli niitä mukana kuinka monta tahansa. Myös alle 9 kk:n ikäiset jälkeläiset voivat tulla esiteltäviksi, kunhan mukana on edustajia kolmesta vanhemmasta pentueesta.

Ilmoittautuessa pyydetään kertomaan kaikki koiran ensimmäisen polven jälkeläiset, mitkä niistä tulevat paikalle varmasti (**ainakin yksi edustaja vähintään kolmesta pentueesta**), mitkä mahdollisesti ja mitkä todennäköisesti eivät.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset viimeistään 9.11.97

Eeva Kähönen, p. (09) 878 3646 tai Janika Salo, p.(09) 343 1917.

Tilaisuuteen on **ilmainen sisäänpääsy**. Paikalla kahvio sekä myytävänä seuran tuotteita

TERVETULOA

(Kevätpuolella on tarkoitus järjestää vastaava tapahtuma uroksille.)

Huom. Jälkeläisseurantatapahtuman yhteydessä tai jälkeen on samassa paikassa kaikille koirille (ei vain jälkeläisseurantatapahtumaan osallistujille) tarkoitettu **edullinen silmätarkastustilaisuus**, jossa mahdollisuus myös tatuoitaa koira. Silmätarkastuksen suorittava eläinlääkäri, hinta ja aika tarkentuu myöhemmin.
Ilmoittautumiset Janika Salolle p.(09) 343 1917.

Puheenjohtajan palsta

Kun vuoden 1995 alussa kirjoitin tälle palstalle ensimmäisen kerran puheenjohtajan ominaisuudessa, kerroin tuntevani itseni hiukan hämmennyneeksi. Syynä hämmennykseeni oli se, etten oikein osannut mieltää itseäni johtajatyypiksi, vaan olin ja olen edelleen enemmänkin hiljaista "nurkassa nyhertäjä" -lajia. Entä tunnelmani nyt, kun viimeistä kertaa kirjoitan "Puheenjohtajan palsta"? Ainakin tunnen helpotusta, koska vaativa tehtävä ja sen mukanaan tuomat kiireet ja vastuu alkavat olla minun osaltani ohi, ja tiedän pätevien henkilöiden jatkavan Seuran johdossa, tyytyväisyyttä ja tyyneyttä, koska uskon hoitaneeni tätä tehtävää niin hyvin, kuin se minun luonteellani ja resursseillani on ollut mahdollista, kiitollisuutta ja iloa, että olen saanut tässä tehtävässä olla, ja ehkäpä hivenen verran haikeuttakin, sillä varsinkin Reviirin toimittaminen on ollut minulle mieluinen tehtävä, josta kuitenkin myös haluan nyt luopua.

Syyskokouksessa selitin tätä "eläkkeelle" siirtymistäni sillä, että minusta ei puheenjohtajana toimiminen enää ole "kivaa". Tähän tietenkin rypyotsaiset tosikot voisivat sanoa, että

ei sen "kivaa" kuulu ollakaan. Itse olen kuitenkin toista mieltä. Kun on kyse vapaaehtoisesta harrastustoiminnasta eikä puheenjohtajalla enää ole "kivaa", hän muuttuu huonoksi puheenjohtajaksi, ilo ja innostus toiminnasta häviää, toisarvoiset asiat saavat liian suuren painon ja vähitellen alkaa pelätä muuttuvansa ahdistuneeksi pikkusieluksi. Tämän välttääkseni päätin, että en ole enää ehdolla puheenjohtajaksi, ja kolme viikkoa ennen syyskokousta lähitin kaikille hallituksen jäsenille seuraavanlaisen kirjeen:

"Vastoin edellisessä kokouksessa esittämäni ilmoitan, että en ole käytettävissä valittaessa PLS:n hallituksen puheenjohtajaa vuodeksi 1998. Mielennuotokseni, jos sitä siksi voi kutsua, sillä olen jo vuoden ajan tuntenut riittämättömyyttä ja jopa haluttomuutta tähän tehtävään, ei johdu mistään yksittäisestä asiasta tai kenestäkään henkilöstä. Tunnen vain, että en jaksa ainakaan tällä erää olla tarpeeksi innostunut ja tehokas tämän seuran vetämiseen. Myöskin aika ja energia tuntuu loppuvan kesken ja esimerkiksi se osa, minkä voin vapaa-ajastani istua mikron ääressä, olisi nykyisellään käytettävä ammattitaidon kehittämiseen ja ylitäytö-/etätyöskentelyyn Reviirin taitamisen tai kirjelmien ja asiakirjojen laatimisen sijaan. Ja kuten jo kolme vuotta sitten totesin, en ole

mikään johtajatyyppe, en edes "järjestöihminen", ja nyt olen asiasta entistä vakuutuneempi. Olen varma, että Seurasta löytyy henkilöitä, jotka innolla ja tarmolla ottaisivat puheenjohtajan toimen vastaan ja pysyisivät toimimaan siinä paremmin kuin alikirjoittanut. En myöskään jää tulevan puheenjohtajan harmiksi hallitukseen, eli en ole ehdolla hallituksen jäseneksi, sillä tällaisesta järjestelystä lienee kyliksi varoittavia esimerkkejä. Toki tietysti tulevaisuudessakin olen mukana toiminnassa, autan ja tuen missä tarvitaan sekä pyrin hoitamaan tähänastisten tehtävieni ja tietämykseni siirron sujuvasti. Ja koirista en luovu, enkä niiden kanssa harrastamisesta, en liioin tietenkään Seurasta tai sen periaatteista!!!

Olen pahoillani, että tein lopullisen päätökseni näin viime tipassa. Olisi ollut tietysti parempi ilmoittaa asia jo Reviirissä. Mutta eiköhän tämäkin aika riittää seuraajaehdokaiden miettimiseen. Ja vaikka kerronkin tämän nyt vain teille, ei kyse ole mistään salaisuudesta, päinvastoin. Budjettini ei vain riitä tämän kopioimiseen ja lähettämiseen koko jäsenistölle!

Ja lopuksi: tämä on selkeä päätös, jonka aion pitää, ei yritys saada jatkamispyyntöjä, kehuja ja kiitoksia!"

Kirjeeni lopusta huolimatta sain vastaanottaa useita jatkamispyyntöjä, kehuja ja kiitoksia. En olisi ihminen, ellen olisi näistä tuntenut itseäni imarrelluksi ja ylpeäksi. Mutta tietysti olen myös kiitollinen siitä ystävällisyydestä, jota olen osakseni saanut.

En tietenkään ole niin naivi, että uskoisin kaikkien jatkamispyyntöjen johtuneen siitä, että juuri minua olisi pidetty parhaana mahdollisena puheenjohtajana, vaan toisten pyyntöjen takana oli enemmänkin muutoksen pelko, huoli, miten kaikki ne tehtävät, jotka olen kahminut itselleni, hoituvat jatkossa. Olenhan tämän puheenjohtajuuden ja Reviirin toimittamisen lisäksi jo vuosien ajan hoitanut myös jäsenasioita (mikä on myös ollut mieluista, näin olen jotenkin tuntenut tuntevani teidät kaikki) sekä muita sekalaisia tehtäviä. Olen kuitenkin itse sitä mieltä, että muutokset tekevät hyvää. Ne ravis-

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan palsta	3
Vai että oikein paimensukuinen se teilläkin	7
PLS:n syyskokous 1997	8
Toimintasuunnitelma 1998	9
Talousarvio 1998	9
Jälkeläisseurantatapahtuma	10
Canis Lapponicus, eräs tutkielma ja miten se syntyi	18
Elämästäni tuli suuri seikkailu	20
PLS:n syysleiri Jämsän Särkisaarella	24
Koiran muutto maalta kaupunkiin - tuhat uutta asiaa	26
Rolling Stones, pienen koiran suuri ongelma	29
"Ulkokoiria", onko sellaista?	30
Mitä meidän Liiran pojille kuuluu?	31
Isät, emät, isoisät ja -emät 1997	32
Keskustelua	34
Naryan täydestä tapahtumakalinterista	40
Nuorisopalsta	43
Aluekerhot - alueellista toimintaa	46
Lonkkakuvaustuloksia	48
Karhun jäljillä	48
Lappalaiskoirien järjestöuutisia	48
Luonnetestituloksia	50
Joulutervehdyksiä	51
Pentuja	59

tavat, panevat miettimään, mitä oikein halutaan, saavat ehkä huomamaan, että itsestäänselvytykset eivät itsestäänselvyksiä olekaan. Ja sellaisia töitä ei ole, joihin ei löytyisi tarvittaessa uusia innokkaita tekijöitä.

Uusi puheenjohtaja

Hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi syyskokous valitsi Janika Salon. Tiedän, että Janikan vähäinen ikä huolestuttaa joitakin, me puolivuosisataisethan helposti uskomme, että vain elämäkokemus on jotakin. Olen kuitenkin tuntenut Janikan jo useita vuosia ja tiedän hänet päteväksi, mallilliseksi, ystävälliseksi, hyviä suhteita kaikkiiin suuntiin vaalivaksi ja organisaatiokykyiseksi nuoreksi naiseksi, jolle koirat ja varsinkin paimensukuiset lapinkoirat ovat tärkeä osa elämää. Ensimmäinen kosketuksiini Janikaan tapahtui yli seitsemän vuotta sitten, kun Helena Lithillä ja Helvi Tiisalalla oli yhteinen lapinkoirapentue, josta Janika oli ostanut pennun. Helena ja Helvi puhuivat "Tipsu-tytöstä", Janikalla oli näet siihen aikaan myös tiibetinspanieli, kuinka "Tipsu-tyttö" organisoi pentuetapaamisia ja oli muutenkin aikaansaava. Vähän myöhemmin tämä "Tipsu-tyttö" ilmestyi myös Seuran toimintaan mukaan ja valittiin melkein heti hallituksen varajäseneksi. Muutaman vuoden varajäsenyyden jälkeen Janika valittiin hallituksen varsinaiseksi jäseneksi, ja parin viime vuoden ajan hän on ollut myös Seuran rahastonhoitaja, huolehtinut tavaramyynnistä sekä ollut yksi katselmusjärjestelyvastaavista.

Uudessa tehtävässään Janikalla on tukeaan pätevä ja hyvä hallitus. Uskon, että voimme luottavaisina siirtyä vuoteen 1998!

Paimensukuinen lapinkoira, Marri Penna ja "Maatiainen"

Maatiaiskasvien ja -eläinten säilyttämiseen ja vanhojen kulttuurimaisemien vaalimiseen tähtäävän yhdistyksen Maatiainen ry:n jäsenlehden "Maatiaisen" viimeisin numero on herättänyt kohua ja hämmennystä lappalaiskoiramaailmassa. Syynä on se, että Marri Penna, ent. Vainio, ent. If-

ström, Peski koirien kasvattaja ja yksi seuramme perustajajäsenistä, on pitkästä aikaa osallistunut keskusteluun lappalaiskoirista. Marri Pennan kirjoitus on vastaus aiemmin samassa lehdessä olleisiin kirjoituksiin, numerossa 2/94 olleeseen Rea Peltolan kirjoittamaan artikkeliin (julkaistu Reviirissä 3/94) sekä numerossa 1/97 olleeseen Kirsti Liljan kirjoitukseen. Tekstissään ei Marri Penna käsittele paimensukuista lapinkoira ja Paimensukuisen Lapinkoiran Seuraa mitenkään silkkihan-sikkailla, vaan tölväisee ja piikittelee muutaman kerran mielestäni turhankin rankasti. Toisaalta kirjoituksesta kuvastuu kuitenkin ymmärrettävä huoli siitä, etteivät uudet harrastajat innostuksessaan vain unohtaisi tai muovaisi mieleisekseen tämän koiran alkuperää koskevia faktoja tai ettei väärinkäsityksiä pääsisi syntymään.

Eniten hämmennystä lienee synnyttänyt seuraava Marri Pennan kirjoituksessaan esittämä mielipide: *"Rehellisyyden nimissä ei paimensukuista lapinkoira voi pitää missään suhteessa maatiaisrotuna, eikä uhanalaisena."* Väitettään Marri Penna perustelee lainaamalla 'Pienviljelijän käsikirjaa' vuodelta 1920: *"Suuressa osassa Suomea on karja omien olojemme mukaan muodostunutta maatiaiskarjaa. Viimeisiin vuosikymmeniin saakka on se polvi polvelta saanut kehittyä ilman ihmisen parantamis- tai jalostamistyötä..."* ja Marri Penna toteaa lopuksi: *"Paimensukuinen lapinkoira ei ole kehittynyt ilman ihmisen parantamis- tai jalostamistyötä."*

Itselläni on liian vähän tietämystä ja asiantuntemusta maatiaisroduista ja -kannoista, joten en ole oikea ihminen kommentoimaan tai arvioimaan tätä Marri Pennan käsitystä. Sen verran kuitenkin luulen tietäväni, että ottaessaan paimensukuisen lapinkoiran maatiaisrotuesitteeseensä, Maatalouden tutkimuskeskus perusti ratkaisunsa hyvin pitkälle Marri Vainion ja varsinkin Aila Korhosen kirjoituksiin 80-luvun alun Reviireissä. Peski kennelissä suoritettua arvokasta ulkomuotojalostustyötä ei varmastikaan Reviireissä ole koskaan pyritty kiistämään tai väheksymään ja esimerkiksi itse olen kirjoittanut

Reviirissä 4/1993: *"Kun katsoo vanhoja kantakoirien kuvia ja vertaa niitä muutamaa sukupolvea nuorempien koirien kuviin, vaikkapa Peski kennelin kasvattajaryhmiin koiranäyttelyissä 80-luvun alussa, ja tutkii sitten vielä näitten jälkimmäisten sukutauluja, missä myös kantakoirat esiintyvät, on todettava, että siitosvalintoja on tehty harkiten ja taidolla."*

"Paimensukuinen lapinkoira on pitkäkarvaisen porokoiran ulkomuotorekonstruktio", sanoo Marri Penna kirjoituksessaan. Näin voidaan varmaankin sanoa, mutta ainakin minun mielestäni se on arvokas rekonstruktio, jota voidaan pitää suorastaan kulttuuritekona, säilyttämisen ja jatkojalostamisen arvoisena koirana, sillä vastoin normaalia käytäntöä yritettäessä säilyttää tai vakiinnuttaa joku vanha koiratyyppe, **paimensukuisen lapinkoiraan ei ole risteytetty mitään vierasta rotua, vaan se on luotu vanhoihin paimenkoirasukuihin kuuluvia koiria käyttäen.** Tätä ei Marri Pennakaan kirjoituksessaan kiistä, mutta toteaa paimensukuisen lapinkoiran tai oikeammin Peski koirien jalostuksen alkutaipaleesta: *"Paimentapumukseen ei siitosvalinnassa kiinnitetty mitään huomiota. Pelkäämään se, että koiraa kuuluu paimenkoirasukuun ei tee siitä paimenkoira, eikä varsinkaan takaa, että se periyttäisi paimenkoirilta vaadittavia ominaisuuksia."*

Suurin pelko Marri Pennalla tuntuikin olevan siitä, että paimensukuisia lapinkoira luullaan samoiksi kuin hänen ja Aila Korhosen 12-vuotisen tutkimustyön "Porokoiratutkimuksen" koirat tai että näitä "ulkomuotorekonstruktioita" tarjottaisiin poromiehille käyttökoiriksi Marri Vainion (Penna) tai Aila Korhosen nimiin viitaten. Tämä lienee kuitenkin aiheeton pelko.

Reviirissä ei aiemmin ole erityisemmin käsitelty Porokoiratutkimusta, koska ainakin minä olen ymmärtänyt, että tutkimuksen tekijät juuri tästä sekaannuksen pelosta eivät ole halunneet siitä kirjoitettavan. Jotta asia tulisi nyt Reviirin lukijoille selväksi, lainaan Marri Pennan omia sanoja Maatiaisesta (lihavoinnit kuitenkin allekirjoittaneen):

"Tutkimus oli kahden hengen työryhmä (M. Penna - A. Korhonen). Kyseessä oli tutkimustyö, joka koski paimentaipumuksen periytymistä poroa paimentavassa koirakanassa. Sitä tuki Suomen kulttuuri-rahaston Lapinrahasto.

Projekti tehtiin vuosina 1972-1984. Ensinnä haastateltiin poromiehiä Länsi-paliskuntien porokoirakantojen selvittämiseksi. Kaksitoista vuotta kestäneeseen ohjelmaan kuului kokeileva jalostustyö ja tulosten seuranta kentällä.

Porokoiratutkimus toimitti 141 urospentua koiran käyttäjänä tunnetuille poromiehille. Pennut olivat heille ilmaisia, mutta parin viimeisen vuoden aikana niistä perittiin rahtikulut. Sukutauluun merkittiin kaikki koirasta oleva tieto ja se annettiin pennun mukana. **Porokoiratutkimus ei rekisteröinyt koiria Kennelliitossa.**

Kaikki projektin 120 narttua annettiin Etelä-Suomeen perhekoiriksi kahden pentueen siitosoikeudella. Jos uros osoittautui käyttökoirana hyväksi, voitiin tällaisesta pentueesta astuttaa nartut kahdesti. Kelvottomien urosten sisaria ei käytetty ja narttujen haltijat sitoutuivat olemaan teettämättä niillä pentuja. Muutama narttu lainattiin siitokseen porotalouksiin ja paikallisten nartunpitäjien kanssa vaihdettiin siitosainesta..

Kanta-uroksia oli 17 ja kantantarttuja 19. Siitokseen käytettiin vain paimennustyössä olevia, parhaita uroksia. **Koiran ulkonäköön ei kiinnitetty huomiota."**

Vielä Marri Penna sanoo: "Ei pidä paikkaansa, että tutkimuksen koiria olisi jotenkin tallennettu paimensukuisiin lapinkoiriin."

Uskoakseni paimensukuisten lapinkoirien kasvattajien ja harrastajien tiedossa on ollut, että parhaita paimenkoiria ei aikoinaan käytetty tämän lapinkoirakannan jalostustyössä. (Tosin tiedän yhden, mutta vain yhden erittäin paljon paimensukuisten lapinkoiran jalostuksessa käytetyn kantakoiran, joka on ollut myös vahva vaikuttaja Porokoiratutkimuksen koirakanassa.) Sen olemme varmaankin tienneet myös me koiriemme kanssa erilaisissa paimennustesteissä käyneet, testeissä, joiden toimivuutta Marri Penna kirjoitukses-

saan epäilee.

Minusta on kuitenkin ollut varsin kiinnostavaa seurata, miten eri koirat näissä testeissä toimivat. Olen lähtenyt niihin sillä mielellä, ettei näiden koirien takana ole välttämättä huippupaimenia, että seurakoiriin tähtäävä siitosvalinta on lisäksi tehnyt oman tehtävänsä. Siksi onkin ollut mielenkiintoista nähdä joidenkin koirien toiminnassa selvästi jotain paimennustaipumukseen viittaavaa.

Eiväthän testit tietenkään kerro sitä, että koira olisi hyvä porokoiratai että siitä sellainen välttämättä tulisi tai olisi tullut, jos sitä olisi ajoissa koulutettu. Sen pystyisi kertomaan vain koiran pitkäaikainen käyttö porotyössä, pari vuotta, sanoo Marri Pennakin. Testihän eivät kovinkaan paljon kerro koiran kestävydestä, pitkäjännitteisyydestä, kekseliäisyydestä, sitkeydestä, kovuudesta... mutta jotain ne kuitenkin voivat kertoa koiran taipumuksista. Olen itse kuulut kokeneen, uskoakseni myös Marri Pennan arvostaman poromiehen, jolla on ollut useita Porokoiratutkimuksen koiriakin, lausuvan puolittain hämmästyneenä: "sehän paimentaa" katsellessaan videota paimensukuisesta kaupunkilaiskoirasta lammaspaimennustestissä, sekä toteavan myös joissakin poropaimennustestin 'löpäisseissä' koirissa olevan ainesta porokoiraksi.

On tietysti ymmärrettävää, että näiden asioiden kanssa vuosia työskennelleet ja niihin perinjuurin perehtyneet tutkijat ovat huolissaan, että nyt yritettäisiin lanseerata liian heppoisiin perustein "uutta" vanhaa paimenkoiraa maailmalle. Muistaakseni olen joskus kuullut tai lukenut Aila Korhosen lausuvan paimensukuisten lapinkoirien mahdollisesta poropaimennuskäytöstä jotenkin seuraavaan tapaan: "Ketäänhän ei voi kieltää kokeilemasta, se vain on kokeilu, josta laskun voivat joutua maksamaan poromiehet". Myös minä yhdyin tähän huoleen ja toivon totisesti, että tällaisiin "kokeiluihin" eivät paimensukuisten kasvattajat ryhdykään ilman, että koiran vastaanottava poromies tietää tarkkaan kyseisen koiran kuuluvan muutaman sukupolven ajan seurakoirana kasvatettuun koirakantaan. Nähtyäni kuitenkin paimennustestien parhaita paimensukuisia, en ole yhtä pessimistinen näiden

mahdollisten kokeilujen suhteen, kuin Marri Penna ja Aila Korhonen.

Toisaalta olen myös sitä mieltä, että etelän lappalaiskoira maailmassa jo parin vuosikymmenen ajan jatkonut klikkiytyminen, riitaisuus, yhteistyökyyvyttömyys, kateus, tiedon panttaus, salakähmäisyys, syytely, toisten vähättely ja oman edun tavoittelu ovat seikkoja, joista viime kädessä laskun voivat joutua maksamaan niin ikään poromiehet - jos heitä nyt nämä etelän koirat enää sattuisivat kiinnostamaan.

Joka tapauksessa, kirjoitti kuka tahansa mitä tahansa, paimensukuisella lapinkoiralla on varmasti oikeus olemassaolonsa. Se on oleellinen osa siitä, mitä enää on jäljellä vanhasta pitkäkarvaisesta porokoirasta. Siinä on määrätietoisesti pyritty jo 70-luvulta lähtien vakiinnuttamaan, tai "löytämään" perinteinen ulkomuoto ja rakenne, mutta samalla säilytetty riittävä vaihtelu, niin että koirakantamme "on kuin kirjava asterikimppu", kuten Marri Penna sanoi silloin, kun hän vielä kasvatti näitä koiria Peski-kennelissään.

Ehkäpä paimennuskyky on joidenkin koirien taustasta hävinnyt jo ennen kennelkasvatuksen piiriin joutumista, ehkäpä se on joidenkin sukulinjassa laimennut seurakoiravuosien aikana, mutta mikään ei kiellä meitä tutkimasta, mitä testit sen ilmeneemisestä kertovat, vaikka ihan vain omaksi huviksemme. Eikä kukaan tai mikään kiellä kasvattajia yrittämästä jalostaa paimennustaipumusta linjoissansa, jos edellytyksiä siihen löytyy, vaikkapa sitäkin vain omasta mielenkiinnosta.

Ja ennenkaikkea tämä on koira, jolla on omaleimainen vivahteikas luonne. Vaikka paimennustaipumus olisi laimennut ja ulkomuoto jalostamalla entisöity, niin fiksuutensa ja kykynsä ajatella omilla aivoillaan nämä 'juonikot koiraksi' ovat taatusti perineet porotyössä valikoituneilta esisiltään.

Meillä on tämä koira tässä ja nyt. Se on hyvä koira, viehkeä koira ja fiksu koira. Se on vuosikaudet pidetty erillään muusta lapinkoirakannasta, sitä on kasvatettu tiettyjen päämäärien ja periaatteiden mukaan. Ehkäpä meidän ei enää kuitenkaan tarvitse niin paljon tuijotella menneisyyteen, vaan pikemminkin suunnata kat-

se tulevaisuuteen, tietysti kuitenkin vanhaa kulttuuria kunnioittaen. On meidän vastuullamme, että tällaisia koiria on olemassa vielä tulevaisuudessakin.

Ja siitä, että näitä koiria yleensä täällä vielä on, siitä on varmasti ensisijaisesti kiittäminen Marri Penaa. Halusi hän sitten kiitosta tai ei tästä koirasta, joka hänen sapekkaan oloisen kirjoituksensa mukaan on "romantisoitu ja ylikorostettu kennelunelma, nostalginen kaukokai-puu arkitodellisuuden sietämiseksi!"

No oikeastaan, taidatkos sen laittamattomammin sanoa?! ... Paimensukuinen lapinkoira - avuksi arkitodellisuuden sietämiseen! WAU!

Voi pyhä yksinkertaisuus!

Kuten seuraavalla sivulla olevasta Risto ja Marjatta Salovaaran kirjoituksesta käy ilmi, liika keskustelu tai uhoaminen paimennusvaistosta voi yllättäen aiheuttaa vahinkoakin. Lukekaapa tuo kirjoitus ja tyrmistykää!

Reviirissä on useampaan kertaan kehoitettu pitämään koirat kiinni poronhoitoalueella, mutta ei ilmeisesti riittävän useasti. Vaikka tämän kirjoitukseni alussa sanoin, että en ole johtajatyyppejä, on tämä kuitenkin asia, joka saa minut suorastaan käskemään. Joten taas kerran:

Jos otat koiran mukaasi lähtiessäsi Lappiin keväthangille hiihtämään, **pidä koira ehdottomasti kytkettynä**, äläkä päästä sitä edes haukkumaan poroille. Säikähtäessään saat-

tavat kantavat vaatimet menettää vatsansa.

Jos lähdet koirasi kanssa alku-kesällä Lappiin vaeltamaan, **pidä koira kytkettynä** ja kierrä porotokat kaukaa! Vasat ovat pieniä ja tokan lähtiessä pakenemaan ne saattavat eksyä äideistään.

Jos lähdet poronhoitoalueelle koirasi kanssa mihin vuoden aikaan hyvänsä, **pidä koira kytkettynä!**

Itse muistan vieläkin, miten aurin-gonpolttamat sääreni kihelmöivät, kun viime kesänä, ollessamme yhdeksän ihmisen ja kahdeksan **taluttimessa kulkevan koiran** muodostelmana vaeltamassa, joutuimme rämpimään syvissä lumihangissa ja raapivissa varvikoissa. kiertääksemme porotokan vasioineen. Mutta muistan myös, miten hyvältä tuntui, kun yksikään koira ei haukkunut eikä yksikään poro säikkynyt!

Kiitos

Tämän huikean pitkän, mutta viimeisen puheenjohtajanpalstani päätteeksi haluan kiittää teitä kaikkia siitä, että olen saanut olla seuramme puheenjohtajana nämä vuodet. Haluan kiittää myös hallituksen jäseniä hyvästä yhteistyöstä. Erityisesti haluan kiittää sitä joukkiota, joidenkin "kuppikunnaksikin" nimittelemää, joka on vaivojaan säästämättä osallistunut erilaisiin talkoisiin tämän seuran "näkyttömän" toiminnan pyörittämiseksi, kuten Reviirin postitukseen (varmaan tämänkin), katselmusten ja muiden tapahtumien

järjestelyihin, myyntituotteiden hankintaan, tavaroiden kuljetukseen, tiedotteiden, karhujen ja aikataulujen lähettämiseen jne, jne eli Ullaa, Samua, Janikaa, Tupua, Petraa, Kirsiä, Seppoa sekä myös Saaraa, Siljaa, Lauraa ja Jonnaa!

Ja seuraavassa katselmuksessa aion sitten taas pitkästä aikaa ehtiä katselemaan koiria, tapaamaan tuttuja, tutustumaan tuntemattomiin, seuraamaan arvosteluja...

Hyvää Joulua kaikille
sekä
Onnellista Uutta Vuotta!

Eeva

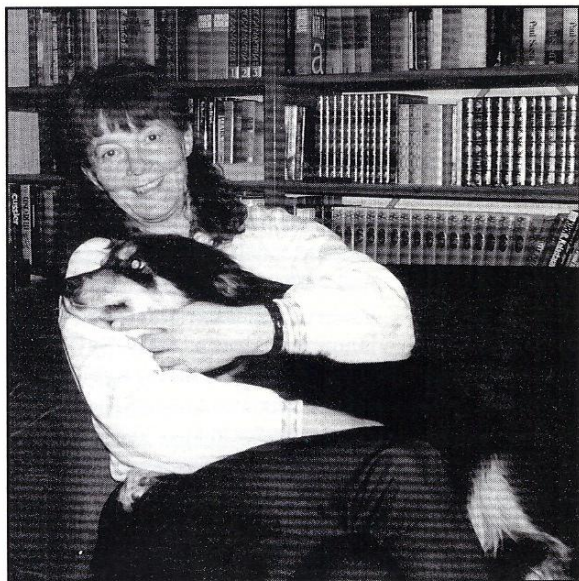
PS. Arvatkaapa, mitä teen ensi vuoden ensimmäisenä päivänä, jolloin en enää ole PLS:n puheenjohtaja? Matkustan niin pitkälle kuin pippuri kasvaa tai vähän vielä pitemmälle, tässä tapauksessa Intiaan. Siellä tulen asumaan kaksi viikkoa talossa, jonka vaikutukseen asujamistoon kuuluu yli kaksikymmentä kissaa ja kuusi koira. Jos näette minut ensi kesänä Hetassa porokoirien rotuunotossa koiran kanssa, niin unohtakaa mitä nyt kerron. Näkemästäni videosta päätellen yksi niistä koirista, pusikosta pentuna löytynyt goalaisten kulkukoirien jälkeläinen, on aivan lapinporokoiran näköinen. Ihan totta!

PAIMENSUKUISEN LAPINKOIRAN SEURA RY:N PERINTEINEN, JÄRJESTYKSESSÄ VIIDESTOISTA

KATSELMUS

JÄRJESTETÄÄN TUOMARINKARTANON KOIRAKESKUKSESSA HELSINGISSÄ SUNNUNTAINA 26.4.1997. TARKEMMAT TIEDOT ALKUVUODESTA ILMESTYVÄSSÄ JÄSENTIEDOTTEESSA.

Puheenjohtajan mietteitä

Hei, kaikki vanhat tutut ja uudemmat Seuran jäsenet. Kun muutama vuosi sitten jäin pois hallituksesta toimittuani lähes kymmenen vuoden aikana useissa eri tehtävissä, halusin tehdä tilaa nuoremmille - ja miehille perin naisvaltaisessa hallituksessa. Halusin myös enemmän keskittyä kasvattamiseen, vaihtelevalla tuloksella. Viime vuonna jo ensimmäisissä Reviireissä olleiden kirjoitusten jälkeen yhä useampi jäsen pyysi minua asettumaan ehdolle puheenjohtajaksi. Syyskokouksen lähestyessä pyynnöt muuttuivat entistä painostavammiksi ja niinpä lopulta suostuin - yhtään vastaehdokasta ei esitetty. Kiitos teille luottamuksen osoituksesta, pyrin tekemään kaudellani kaiken voitavani paimensukuisen lapinkoiran eteen. Kiitos Janikalle menneestä puheenjohtajavuodesta!

Vasta valittuna puheenjohtajana syyskokouksessa kerroin olevani vaikea puheenjohtaja: en tule tekemään kaikkia hommia itse vaan odotan, että myös muut osallistuvat Seuran toimintaan. Toivon voivani laajentaa vastuita mahdollisimman monelle, jolloin yhden kannettavaksi tulee pienempi osuus. Tähän tähdäten olen kutsunut hallituksen kokouksiin mukaan kaikkien varsinaisten ja varajäsenten lisäksi aluekerhojen vetäjät ja toimikuntien henkilöitä. Eiväthän hallituksen kokoukset ole mitään salaseuran kokouksia, vaan avoimia tilaisuuksia. Syyskokouksen päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenten matkat kokouksiin korvataan, joten jos muut kokoukseen saapuvat pääsevät hallituksen jäsenen kyydissä, he säästävät matkakustannuksiltaan. Muuten aluekerhojen ja toimikuntien edustajien matkoja ei Seuran taholta korvata. Kaikilla kokoukseen osallistuvilla on puheoikeus, mutta päätökset asioista tekee hallitus. Ainakin tähän mennessä kokoukset ovat olleet erittäin antoisia, uusia ideoita on esitetty, ideoista on keskusteltu ja toiminta on lähtenyt vireästi liikkeelle. ☺

reviiri

Maaliskuu 1999 Numero 1

Kirstiltä: Säästetään.....	6
Haastateltavina hallituksen uudet jäsenet.....	8
Viidennet poropaimennuskisat Torassiepissä	
<i>Kirsti Lilja</i>	12
Lunta ja pakkasta.....	14
Lumileiri	
<i>Tuula Viilo</i>	16
Muisteloita	
<i>Marja Masalin</i>	18
Minne tuuli Huhtua kuljettaa?	
<i>Kirsti Lilja</i>	20
Paimensukuisten osuus lapinkoirista 1970-1997	
<i>Veikko Lilja</i>	23
Kenneleiden esittelyä, osa 15, Liehkun kennel	
<i>Marjo Lyytikäinen</i>	24
Olle, lahjakoiria	
<i>Leena Siltanen</i>	28
Tsabba Oldenborre	
<i>Marja Masalin</i>	31
Myry täällä hei!	
<i>Tuula Jerkku</i>	32
Santra	
<i>Marita Oivanen</i>	34
Lumen riemua	
<i>Reija Pylvänen</i>	36
Takulle	
<i>Laura Hakala</i>	36
Kirje Savukoskelta	
<i>Reija Aaltonen</i>	37
Keskustelua.....	38
Hymysieppari	
<i>Laura Hakala</i>	40
Hännänhuiskauksia.....	40
Puhuva koira	
<i>Laura Hakala</i>	41
Susi-Kusti	
<i>Kirsti Lilja</i>	42
Sankaritarinoita ja Koiruuksia.....	43
Nuorisopalsta.....	44
Vierailu Koskelassa ja Reppulin musta päivä	
<i>Mirja Siljander</i>	47
Veijarin vallaton vuosi	
<i>Anita Abtiainen</i>	48
Terveisiä Puurattaren kennelistä	
<i>Kirsti Lindroos</i>	49
Lukijakuvia.....	50
Jaska ja pojat	
<i>Miriam S. Ramirez</i>	51
Aluekerhot.....	52
Arvoitus	
<i>Merja Riijärvi-Blaser</i>	52
Pentuja.....	54

Tiedotus

Yhdeksi tärkeimmistä tehtävistämme näen koiramme tunnettavuuden lisäämisen. Tiedottaminen jakaantuu kolmeen erilaiseen haaraan, joista kustakin vastaa oma toimikunta: Reviiriin, Internetiin ja muuhun tiedottamiseen.

Reviirin kautta tiedotamme pääasiassa omalle jäsenkunnallemme. Lehti on meidän tärkein koko jäsenistölle leviävä tiedote. Sitä odotetaan hartaasti, se luetaan kannesta kanteen - vaikka sitten muu perhe odottaisi ruokaa tai omaa vuoroaan lehden parissa. Sitten lehdet arkistoidaan huolellisesti ja niitä tutkitaan usein vuosien mittaan. Itselläni ovat kaikki Reviirit kansioissa numerojärjestyksessä ja lainaan niitä usein uusien pentujen ostajille, jotta he saavat kuvan seurasta, historiasta ja koirista.

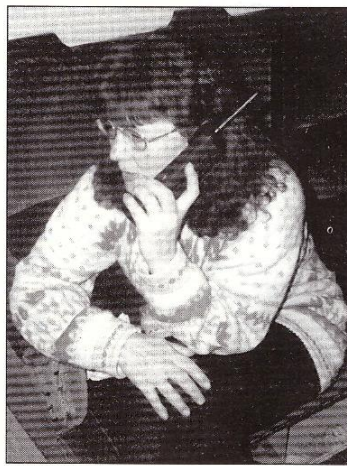
Internetin välityksellä saavutamme lukijoita sekä kotimaassa että kautta koko maapallon. Kiitokset tätä vastuullista kanavaa aikaisemmin yksinään hoitaneelle Jonna Kähöselle, toivottavasti opiskelujen jälkeen ennätät uudelleen mukaan aktiivitoimintaan. Laajentuvan verkkokäytön tärkeyden ymmärtäen olemme perustaneet erityisen Internet -toimikunnan. Innokkaan ja taitavan vetäjän ansiosta olemme jo saaneet kotisivut päivitettyä ja kuvagallerian hyvään alkuun. Kuvia toivomme teiltä kaikilta jäseniltä. Parhaimpia ovat toimintakuvat, talviset kuvat ja tietenkin hellyttävät pentukuvat. Kaiken kaikkiaan kuvat, joissa paimensukuisen kauniit, tasapainoiset mittasuhteet tulevat esille sekä koiran yhteys ihmiseen, lajitovereihin ja luontoon.

Kolmantena kokonaisuutena on kaikkinaisen muu esillä olo lehtiartikkeleissa, ilmoituksissa ja toivotavasti pian pystyyn saatavissa kiertävissä näyttelyissä. Näyttely on tarkoitus koota muutamasta edustavasta valokuvasta ja suurennetusta tekstistä sekä esitelokerikosta. Materiaaleja tehdään viisi - kuusi samansisältöistä erää ja aluekerhojen toimesta näyttelyitä tarjotaan eri paikkakuntien kirjastoihin esimerkiksi kuukauden pituisiksi jaksoiksi. Kirjastot ovat paikkoja, joihin ihmiset tulevat kiirettä, heillä on aikaa tutustua esillä oleviin kuviin, lukea esittelytekstejä ja kiinnostuessaan he voivat ottaa mu-

kaan lokerikosta esitteen ja muuta oheismateriaalia. Kukin teistä voi omalta osaltaan auttaa näyttelyn tarjoamista oman paikkakunnan kirjastoon ja ilmoittaa kirjaston yhteys henkilöiden tietoja aluekerhojen vetäjille. Ideoita näyttelyn viemiseksi myös erilaisiin tapahtumiin, koiranäyttelyihin ja messuille kannattaa kertoa vetäjille.

Koiramme

Muutaman vuoden hiljaisen kauden jälkeen näen aiheelliseksi jälleen

Puheenjohtajan jokapäiväinen harrastus

käynnistää neuvottelut paimensukuisen lapinkoiran paikasta maamme koirakentässä. Tuleehan nyt ensisijaisena neuvottelukumppanimme olemaan Pystykorvajärjestön sijaan uusi rotujärjestö Lappalaiskoirat ry.

Mutta ennen sitä pitää meidän itse selvittää omissa keskuudessamme, mitä me haluamme. Mitkä ovat meidän voimamme, mahdollisuutemme, uhat ja heikkoudet. Mitä voimme tehdä Seurana, mitä yksilöinä. Koko Seuran toiminta perustuu tavoitteelle säilyttää paimensukuiset omana erillisenä ryhmänään. Katselmuksen jälkeisenä sunnuntaina järjestämmekin avoimen keskustelutilaisuuden Helsingissä Puistolassa, johon toivomme paljon aktiivisia osallistujia. Keskustelutilaisuuden anti on evästyksenä hallitukselle tuleviin neuvotteluihin.

Viime vuoden kiihkeäksi keskustelunaiheeksi sekä Reviirin palstoilla

että syyskokouksessa nousi sekoittaminen, jota muutammat seura jäsenet - joukossa jopa paimensukuisten kasvattajia - puolustivat ja tekivät. Reviirissä 2/98 olleen kirjoituksen viideltä allekirjoittaneelta odotin siviilirohkeutta kertoa 33 sekoituspentueen tekijät, olivathan he nähneet vaivaa kaivaessaan joskus aikaisempina vuosina sekoituspentueita tehneiden kenneleiden ja kasvattajien nimiä esille. Haluttiinko näin mennä toisten selän taakse piiloon vetoamalla, onhan näin aina tehty. Syyskokouksessa jäsenistö toivoi Reviiriin luettelo paimensukuisia Seuran sääntöjen mukaisesti kasvattavista kenneleistä sekä tietoa mainituista 33 sekoitepentueesta. Jäsenkokouksen toivomukset tullaan täyttämään.

Meitä on syytetty tiukkapipaisuudesta urostemme luovuttamisen suhteen ja otan ylpeänä kantaakseni moisen nimityksen. Toisaalta olen kuullut sanottavan, että on turha pitää seuralla sellaisia sääntöjä, joiden noudattamista ei voida valvoa. Siihen vedoten voisimme poistaa maapallolta kaikki lait ja säännökset, koska niitä kaikkia kuitenkin rikotaan. Tietenkin paimensukuisia uroksia on mahdollista ostaa, jos ei sekoituspentueiden kasvattajalle suoraan, niin kiertoteitse. Ja ainahan on olemassa henkilöitä, jotka eivät ole tietoisia / kiinnostuneita paimensukuisen tilanteesta ja tavoitteista, ei välitä niistä tai raha ratkaisee. Seurana ja seuran jäsenenä meidän tehtävämme on yhteisvoimin jakaa tietoa, perustella ja vakuuttaa. Tässä kohtaa nousevat kasvattajat tärkeimpään asemaan pentujen myyntitilanteessa. Kasvattajan ostajille kertoma tieto, selvitys koiramme taustoista ja tavoitteemme sen aseman selkiyttämiseksi on yksi oman koirakantamme tulevaisuuden peruspilareista.

Tulevaisuus

Koko paimensukuisten omistamisen ja kasvattamisen ajan olen ollut sitä mieltä, että nämä koirat ovat monipuolisia seura- ja harrastuskoiria. Paimentavien työkoirien tarve Suomessa on niin pieni - ja EU:n myötä tarve entisestään vähenee - että kannan ylläpitäminen siltä pohjalta on mahdotonta. Samoista työpaikoista kun kil-

pailee myös lapinporokoiria. Koira-asiassa olen yrittänyt - monen minut paremmin tuntevan mielestä yllättäenkin - olla kiihkoilematta muussa kuin sekoitusasiassa. En ole lähtenyt pahemmin liputtamaan paimenuksen, vaelluksen enkä näyttelyiden suuntaan. Näissä koirissa on itsessään niin paljon 'sitä jotakin', että jokainen omistaja voi omien mieltymystensä, mahdollisuuksiensa ja ajankäyttönsä mukaan tehdä niiden kanssa mitä tahansa: lenkkeillä, harrastaa agilityä, tottelevaisuutta, raunioita, vesipelastusta, vetoa, näyttelyitä, paimennusta jopa metsästystä(!). Tai olla harrastamatta mitään erityistä! Jos koira ja isäntä pelkän riittävän lenkkeilyn jälkeen ovat tyytyväisiä ja haluavat löhöätä sohvalla, se suotakoon heille. Toisaalta on aivan upeaa kuulla ja lukea paimensukuisten saavutuksista eri areenoilla tietäen sen suuren työn, minkä omistaja on tulosten

eteen saanut koiransa kanssa tehdä.

Kun katselen kantakoirien kuvia, niiden värejä, turkin pituuksia, korvia, päitä, niiden monimuotoisuutta ja ilmeitä, koen ne rikkautena, jonka haluan säilyttää. Määrättyyn muottiin jonkin ominaisuuden mukaan jalostettuna menetämme koirastamme sen omimman: vaihtelevuuden. Usean pentueen kohdalla olen saanut onnellisena ihmetellä: tuollaisiako sieltä tulikin. Vaikka olen hakenut yhdistelmästä häviäviä taittokorvia, olenkin saanut eri kokoisia pystyjä korvia ja päinvastoin. Turkin pituus ja väritys samassa pentueessakin voi vaihdella laidasta laitaan. Siinä voi sitten kerätä kotiinsa 'värikästä asterikimppua' kuten muistelen esitellyn jossakin vanhassa Reviirin kuvassa.

Ilahtuneena olen havainnut eri puolilla Suomea uusien paimensukuisten kasvattajien aloittaneen haastavan ja

antoisian kenneltyön. Niinpä katson eteenpäin luottavaisin mielin ja olen varma paimensukuisen tulevaisuudesta. Uhkana koen sekoitukset, heikkoutena kannan kapenemisen, mahdollisuutena aktiivisen jäsenistön ja uudet sekä vanhat kasvattajat ja voimana upeat koiramme. Osoittakaamme yhteistyö osallistumalla runsain joukoin katselmukseen ja tekemällä vuosituhannen viimeisestä katselmuksesta oikea SUURTAPAHTUMA vähintään 200 koiran voimalla. Nähdään katselmuksessa!

Mirja Siljander

**TERVETULOA TUULENTUVALLE
KESKUSTELEMAAN PAIMENSUKUISEN
LAPINKOIRAN TULEVAISUUDESTA
18.4.1999 KLO 12.00**

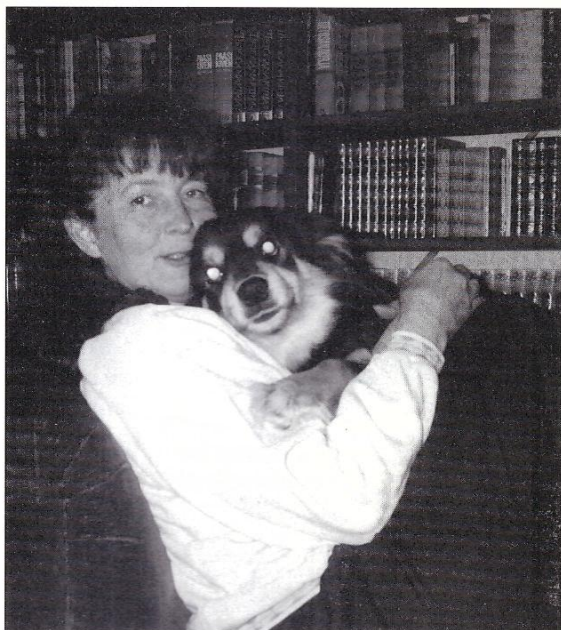
*Helsingin Puistolassa, Ylerminpolku 6
Rautatientorilta kulkee bussi 75 ja Hakaniemestä bussi 74 .
Paikallisjunista Puistolassa pysähtyvät I, P, K ja N - junat.
Puistoljan asemalta voidaan vaikka tarvittaessa hakea henkilöautolla, tiedustelee kyytiä:*

*Tuula Viilo
(09) 3892 341*

*Marjo Lyytikäinen
(09) 3897 237*

TOIVOMME RUNSASTA OSANOTTOA!

Puheenjohtajan mietteitä

Kirsti Lindroos

Katselmus on onnellisesti takana. Uskomattomat 203 ulkomuotoarvosteluun ilmoitettua ja näiden lisäksi muutama vain kilpailuihin osallistuva. Enemmänkin olisi ollut tulijoita, mutta aikataulun ja katselmusluettelon teon jälkeen emme valitettavasti voineet enää näitä todella mattimyöhäisiä ottaa mukaan.

Ensimmäisen kerran katselmuksen historiassa kevät-sää näytti meille ankean puolensa. Kellon lähestyessä kahdeksaa alkoi näyttelyn puuhaväki kokoontua Tuomarinkartanon Vinttikoirakeskuksen lukittujen porttien taakse odottamaan avaimen haltijaa muistuttaen vesisateessa lähinnä harmaita variksia. Siinä sitten järjestelyt lähtivät liikkeelle. Lasse oli käynyt laittamassa opasteet teiden varsille jo hyvissä ajoin, ja Barbro oli noutanut agility-esteet edellisenä iltana Tuusulasta. Rakennettiin kehiä, järjestettiin ilmoittautumispöytää ja infopistettä katoksen alle, viriteltiin vahvistinta ja yritettiin suojata sitä vesisateelta. Yksi valmisteli myyntipöytää, toinen laski pohjakassoja, kolmas lajitteli arpajaisvoittoja. 4H-kerholaiset raahasivat pöytiä ja tuoleja kehiin. Itse kukin löysi tehtävänsä omalla tahollaan. Kiitos kaikille työssä ahertaneille, ilman teitä ei olisi selvitty!

Niinpä aikataulun mukaan katselmus pyörähti käyntiin tuomariesittelyn ja hallituksen esiinmarssin jälkeen. Pientä hämminkiä parin kehän alussa aiheutti muutaman kehävustajan pois jääminen - liekö sää pelottanut. Mutta siitäkin selvittiin ja arvostelut alkoivat. Vaikka koiramäärä oli ennennäkemättömän suuri, pysyimme tänä vuonna hienosti aikatalussa - KIITOS SIITÄ upeille tuomareillemme. Kerttu Alm joutui suurimman urakan eteen, hänellä oli arvosteltavanaan peräti 60 koiraa. Paljon helpommalla ei päässyt Aila Korhonenkaan - 57 arvosteltavaa. Riitta Lumiluoto ja Suvi Andersin ennättivät omat urakkansa selvitettyään hiukkasen seuraamaan toistenkin kehien etenemistä.

Huono sää ei aiheuttanut kovinkaan paljon ilmoitettujen koirien pois jäämisiä, mutta yleisökato oli aikamoi-

reviiri

Kesäkuu 1999 Numero 2

Kirstiltä: Vastuu.....	5
Katselmus	
<i>Laura Hakala</i>	8
Ajatuksia kehän keskeltä	
<i>Kerttu Alm</i>	18
Kaksikymmentä vuotta kotikoirana ei ole vinyt vivahteita	
<i>Aila Korhonen</i>	20
Tshokka poropaimennuskilpailussa Torassiepissä	
<i>Janne Kuosmanen</i>	24
Suomenlapinkoira in Denmark and Finland	
<i>Birte Jensen</i>	25
Jäähvyäiset.....	27
Benjamin, ein Münchner	
<i>Elisabeth Kroiss-Schuckall</i>	28
Loitsu, ein Berliner.....	29
Värien periytymisestä	
<i>Liisa Sarakontu</i>	30
Runsauden pulaa vai pulaa runsaudesta	
<i>Veikko Lilja</i>	33
Keskustelutilaisuus 18.4.1999	
<i>Lauri Saarinen</i>	35
Keskustelua.....	37
Lukijakuvia.....	39
Kenneleiden esittelyä, osa 16, kennel Villi-Joikhu	
<i>Marjo Lyytikäinen</i>	40
Myyti	
<i>Maarit Viitanen</i>	44
Vaellus	
<i>Matti Oksama</i>	47
Haahkat	
<i>Matti Oksama</i>	47
Takku	
<i>Eeva Kähönen</i>	48
Pike-stoori	
<i>Aila Korhonen</i>	50
PLS:n internet-sivut	51
Nuorisopalsta.....	52
Askarruttavaa.....	54
Koiruuksia.....	54
Hännänhuiskauksia.....	55
Puurattaren kennelin kuulumisia	
<i>Kirsti Lindroos</i>	56
Aluekerhot.....	58
Pentuja.....	59

nen. Ennakkokiinnostus tuntui olevan suuri, mutta kuravelliksi muuttuneella kentällä rämpiminen vesisaateissa ei ymmärrettävästi jaksanut saada liikkeelle kuin kaikkein koirahulluimmat, vaikka sää päivän mittaan paranikin peräti aurinkoiseksi iltaa kohti.

Vuosituhanen viimeisen katselmuksen jälkeen räittäväsyneenä on mielessä pyörinyt monenmoisia mietteitä tulevien katselmusten suhteen. Tämä oli jo koiramäärältään aivan ääri rajoilla yhtenä päivänä pidettäväksi tapahtumaksi. Tällaisessa muodossa ei harrastajaporukalla enää suurempia yksipäiväisiä tilaisuuksia pystytä hoitamaan sujuvasti. Kun osallistujamäärä ja kiinnostus kuitenkin näyttää olevan entisestään kasvamassa, olen mietiskellyt vaihtoehtoja. Olisiko osallistujamäärää rajoitettava? Jos, niin millä ehdoilla? Olisiko siirryttävä kaksipäiväiseen katselmukseen? Miten koirat jaetaan eri päiville: urokset ensimmäisenä, nartut toisena? Vai pennut, junnut ja nuoret ensimmäisenä ja vanhemmat toisena? Vai olisiko viisainta yhdistää maaliskuun lopulla kevätkokous ja katselmus? Silloin voisi olla esimerkiksi lauantaina aluksi koulutusta, kehäkäyttämistä, mölliliikkeitä, agilityharjoittelua, yleistä opastusta: turkkien hoitoa, kynsien leikkausta, ruokintaohjeita. Iltapäivällä kevätkokous, varsinaiset möllikilpailut, junior handler ja pentujen sekä junioreiden ulkomuotoarvostelut. Sunnuntaina voisimme sitten keskittyä kaikessa rauhassa aikuisten koirien ulkomuotoihin. Pitäisikö katselmus järjestää vuosittain eri paikkakunnilla? Mitä mieltä te olette? Kertokaa toiveistanne, tehkää ehdotuksia.

Keskustelutilaisuus

Oliko edellisen päivän katselmus liian rasittava jäsenistölle, kun keskustelutilaisuuteen saapui vain kourallinen väkeä? Vai eikö koiriemme tulevaisuus todellakaan askarruta omistajia ja kasvattajia? Keskustelu oli kuitenkin vilkasta ja mielipiteitä esitettiin laidasta laitaan, ääripäinä paimensukuisten siirtäminen maataisrekisteriin ja toisaalta sulauttaminen lapinkoirarekisterin sisällä. Kiinnostavaksi keskustelunaiheeksi

nousi myös kysymys koiriemme terveydestä, ennen kaikkea HC:n esiintyminen. Terveys, perinnölliset sairaudet ja niiden ehkäiseminen ovat niin laaja alue, että ne vaativat erillisen tilaisuuden, johon tarvitaan asiantuntijoita vastaamaan kysymyksiin. Silmänsairauksien osalta olen tyytyväinen, ettei ainakaan minun tiedossani ole yhtään paimensukuisten kasvattajaa, joka olisi käyttänyt HC-sairasta koiraa siitokseen.

Hallituksessa mietitään nyt seuraavia toimenpiteitä, mutta edelleenkin odotan teiltä kaikilta palautetta ja kannanottoja tärkeisiin suuntaviivoihin. On aika hämmentävää saada puhelu, jossa kysytään: 'Mitä TE nyt aiotte tehdä?' Toivon, että kaikki jäsenet kokevat paimensukuisten asian omakseen ja ajattelevat: 'Mitä ME voimme tehdä?'

Reviiri

Uudet jäsenet ovat esittäneet toiveita kirjoitusaiheiksi asioista, joita on jo aikaisemmissa Reviireissä käsitelty. Koska olisi tuhlausta painattaa ihan samoja asioita toistuvasti, julkaisemme myöhemmin listana kaikkien Reviirien sisällysluettelot, jotta kiinnostuneet voivat tilata haluamiansa lehtiä. 90-luvun lehtiä on vielä saatavana muutamaa numeroa lukuunottamatta ja vanhempia on jäljellä hajanumeroita. Myös loppuunmyytyjen lehtien artikkeleista voi saada kopioita kopiointikustannushintaan. Tietenkin aiheet, joihin on tullut uutta tietoa vuosien mittaan, otetaan lehden palstalle uudestaan ja ehdotuksia otetaan ilomieliin vastaan.

Säikähdys

Toukokuun 7. päivänä saimme muistutuksen elämän hauraudesta. Lellikkikoiramme Pólo oli oksentanut perjantai-iltapäivällä kolmen jälkeen. Oksentelu jatkui ja muuttui yhä rajummaksi. Töistä tullessani viiden maissa ei Pólo enää pysynyt jaloillaan, oksennukset olivat muuttuneet kouristuksiksi. Pikainen puhelu omalle eläinlääkärille: aivan täyttä, ei voi ottaa vastaan. Seuraavaksi EKK:n pieneläinklinikalle ja kiireesti. Pólo pääsi välittömästi sisään ja tiputukseen. Meidät lähetettiin kotiin odot-

tamaan tuloksia. Kymmenen maissa saimme puhelun: Pólon tila oli ollut vakava, se oli kuivunut ja sillä oli ollut rytmihäiriöitä ja kammiovärinää rajun oksennuksen seurauksena. Nesteytyksen ja lääkityksen jälkeen tilanne oli parantunut. Lauantaina saimme Pólon kotiin, täydelliseen lepoon ja syömään pillereitä viikon verran. Mitään syytä kohtaukseen ei löytynyt. Verinäytteiden tulokset olivat normaalit. Pólo oli syönyt täsmälleen samaa ruokaa kuin muutkin koirat ja käynyt samat lenkipolut. Yht'äkkiä terve koira meni kahdessa tunnissa lähes kuoleman partaalle, kaikkien muiden aikuisten ja pentujen ollessa aivan terveitä. Diagnoosi: äkillinen raju vatsatulehdus.

Sairausajan Pólo on käyttänyt härskisti hyväkseen, se on majoittunut Kain tyynyille. Mutta viikon hiljaisolon jälkeen kaikki on palannut takaisin entisiin uomiinsa, Pólo on tervehtynyt ja saa hädän sängystä. Odottelemme kesän tuloa, ihania päiviä mökillä, saaren ikaikaista satumetsää ja kiipeilyä pitkin jäkäläisiä kallioita. Syksyllä edessä ovat jälleen puuhia täynnä olevat viikot, sitä ennen levätään ja kerätään voimia.

Leppoisaa kesää kaikille!

Puheenjohtajan mietteitä

Kirsti Lindroos

Kun talvi oli mielettömän kylmä, vanhan kansan uskomusten mukaisesti kesästä tulisi kuuma. Jälleen kerran vanha kansa oli oikeassa. Lomalaisten kannalta kesä oli aivan upea, mutta maanviljelijöille harmaita hiuksia tuottava. Ehkä eivät koirammekaan olleet niin varauksettoman ihastuneita taivaalta porottavaan aurinkoon - useamman omistajan olen kuullut taivastelevan koiransa täydellistä turkin tiputtamista. Siinäpä onkin odottelemista, että koira saa edes jonkinlaisen peitteen ennen syksyn näyttelyitä.

Palautteita

Kesän aikana olen saanut useammaltakin taholta palautteita viimeisimmästä Reviiristä. Suurin osa on ollut todella positiivista ja kiitoksen huippuna toteamus: 'Voiko enää parempaa ollakaan!' Pientä ihmettelyä on tosin herättänyt Aila Korhosen tiukka suhtautuminen koiriemme lihavuuteen ja vielä tiukempi painotaulukko. On kysytty, eikö asiaan olisi voinut puuttua pehmeämmin. Voin omasta lähes kahdentoista vuoden kasvattajakokemuksesta kertoa, että kun ei kauniisti, niin sitten jyrkästi. Vaikka kuinka olen yrittänyt kiltisti sanoa kasvattieni omistajille, että koiraltasi pitäisi saada painoa pois, on puhe mennyt toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos ja koira on vuodesta toiseen ollut samanlainen punkero. Tai sitten omistaja on ottanut huomautukseni aivan kuin henkilökohtaisena loukkauksena ja selittänyt, kuinka vähän se syö. No - paino huomioiden joka tapauksessa liikaa kulutukseen nähden.

Painotaulukko on todellakin hyvin tiukka. Mutta siihen kannattaa pyrkiä ottaen huomioon koiran kokonaisuus ja luuston paksuus. Ja eihän kaikkien ihmistenkään tarvitse olla ihan mannekiinimitoissa, kunhan pyrkivät terveeseen painoon, jossa on hyvä olla ja liikkua. Kokeilin taulukon luettuani omien koirieni kylkiä ja käväisin itsekin punta-

reviiri

Syyskuu 1999 Numero 3

Syyskokouskutsu.....	6
Riemukasta lehden tekoa <i>Marjo Lyytikäinen.....</i>	7
Inariin vain "huvin" vuoksi? <i>Päivi Reiman.....</i>	8
Herajärven vaellus 19.-20.6.1999 <i>Maarit ja Kirsi Viitanen.....</i>	11
Agi-rotu 4.7.1999 <i>Päivi Reiman.....</i>	12
Kesäleiri Kuusamossa <i>Noel Niemi.....</i>	14
Nuotiolaulu <i>Eeva-Riitta Posti.....</i>	15
Kuusamon leirin sattumia ja tapahtumia <i>Anne Pantsu.....</i>	16
Kesämuistoja.....	19
Haukkua käytävien uumenissa... <i>Tuulikki Viilo.....</i>	20
Nuorisopalsta.....	22
Mistä tunnet sä ystävän.....	25
Hyväksi junior handleriksi Heidi Kärkkäisen neuvoilla <i>Mari Saukko.....</i>	26
Mikon ja Hupin kesätyö <i>Kirsti Lilja.....</i>	28
Värikästä vipinää <i>Mira ja Irene Grönroos.....</i>	30
Lempinimistä <i>Eeva-Riitta Posti.....</i>	32
Pipa <i>Pirjo Kivivirta.....</i>	33
Keskustelua.....	34
Askarruttavaa.....	36
Koiruuksia.....	36
Hännänhuiskauksia.....	37
Pentuja.....	38
Runo <i>Reija Pylväinen.....</i>	39

Joulu on taas, joulu on taas...

kohta!

Aineisto Joulu -Reviiriin viimeistään 1.11.1999
osoitteella Kirsti Lilja, Wiltonitie 26,
80770 Kontiolahdi

Joulutervehdyksiin laittakaa mahdollisimman
selkeät ohjeet, jotta niistä tulee toiveidenne
mukaiset, lähettää saa ennen aineistopäivääkin...

Mirjan kesämökin portailta vasemmalta oikealle Marjatta Siljander, Ulla Kaikkonen, Tuula Viilo, Mirja Siljander, Marjo Lyytikäinen, Mira Grönroos ja Mari Saukko.

rissa - tavoite: koirilta pois pari kiloa kultakin ja itseltäni kahdeksan! Kabanossikesän ja löhöilyn jälkeen alkaakin ankara kunnon kohotus.

Toinen palautteen kohde on ollut suhtautuminen sekoittamiseen ja uusien jäsenten jäsenhakemuksen allekirjoittaminen. Seurammehan on aatteellinen yhdistys ja jäseneksi voi päästä henkilö, joka sitoutuu noudattamaan yhdistyksen sääntöjä. Mielestäni siinä ei ole mitään epäselvää, kuin ei myöskään pykälässä, jonka mukaan sääntöjä rikkinen tai yhdistyksen luottamuksen menettänyt jäsen voidaan erottaa yhdistyksestä.

Reviirit liikkeelle

Aikojen kuluessa on lähes joka vuosi jotakin Reviirin numeroa jäänyt isot pinot täyttämään vähäisiä varastotiloja. Nyt nämä lehtikasat laitetaan hyötykäyttöön ja tarjotaan kasvattajille sekä aluekerhojen puuhailmisille ilmaiseksi jaettavaksi näytekappaleina pennunkatsojille sekä erilaisissa messutapahtumissa. Lehdet on pussitettu noin 15 kappaleen nippuihin (kussakin nipussa kaikki samaa numeroa). Koska tällaisten nippujen postittaminen on kallista, toivon, että kiinnostuneet ottavat minuun yhteyttä ja voimme sopia parhaan toimitustavan (noudetaan, koulutuksessa, kokouksessa, näyttelyssä).

Aluekerhoista

Seuran koko jäsenistölle järjestämiä tilaisuuksia on vuoden mittaan yleensä vain muutama: kevät- ja syyskokoukset sekä katselmus, mahdollisesti jälkeläisseuratatapahtuma ja leiri. Kiinnostusta useampaankin tapaamiseen on ollut ja tähän ratkaisun ovat jo usean vuoden ajan tuoneet aluekerhot, jotka toimivat seuran toimintaperiaatteiden mukaisesti, mutta hyvin vapaamuotoisesti järjestäen yhteisiä kävelyretkiä, illanviettoja, koulutusta, kimpakyytejä näyttelyihin ja kilpailuihin, jne. Toiminta tapahtuu omakustannusperiaatteella ja jos jostakin tapahtumasta jää ylimääräistä rahaa, kerholaiset yhdessä päättävät rahojen käytöstä. Esimerkiksi Päijät-Hämeen aluekerhon järjestämän match-shown tuotolla on tuettu alueen paimensukuisten PEVISA-tarkastuksia! Aluekerhon osallistuesuurelle yleisölle tarkoitettuihin tapahtumiin on seura maksanut messupaikan hinnan ja kerhon jäsenet koirineen ovat vastanneet itse tapahtuman vaatimista järjestelyistä. Näin on jo useampana vuonna ollut paimensukuisia lapinkoiria yleisön ihasteltavina Luomu-Lahti-tapahtumassa ja Silva-metsäpäivillä Pohjois-Karjalassa.

Uusimpana on aloittanut Pohjois-Suomen aluekerho, jonka toimintalue on laajempi kuin aikaisemmin pohjoisessa toimineen Lapin alueker-

hon. Kerhon toimeliaksi vetäjäksi on lupautunut Mirjam Mäenpää Kuusamosta.

Mikä on tilanne omalla kotiseudullasi? Tuntuuko matka pitkältä jo toimiviin aluekerhoihin? Olisitko kiinnostunut perustamaan oman aluekerhon? Asuuko sopivan matkan päässä muitakin seuramme jäseniä? Ota yhteyttä hallitukseen, niin kartoitetaan tilanne alueellasi. Aluekerhojen rajathan ovat hyvin viitteellisiä ja kaikki voivat osallistua kaikkiin järjestettyihin tapahtumiin. Pääasia on, että aktiivisille koiranomistajille löytyy mielekästä hauskaa puuhaa.

Syyskokousviikonloppu

Tärkein tapahtuma tulevien kuukausien aikana on tietenkin syyskokous. Halusimme hallituksessa järjestää jäsenistölle mahdollisuuden osallistua useampaan tilaisuuteen saman viikonlopun aikana. Niinpä syyskokous pidetään lauantaina 30.10. ja heti kokouksen jälkeen on joukkosilmä- ja polvitarkastus koirille. Sunnuntaina arvostellaan lapinkoirat Kennelliiton kansainvälisessä näyttelyssä Messukeskuksessa ja sinne toivomme mahdollisimman monen osallistuvan koiransa kanssa tai ainakin tulevan mukaan katsomaan.

Syyskokouksessa on mm. puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten valinnan lisäksi esillä kaksi sääntömuutosta. Ensimmäinen muutos koskee pykälää 4. Useammalta taholta on tullut esityksiä perhejäsenyyden ottamisesta mukaan seuramme sääntöihin ja nyt käsitellään tämä ehdotus. Samoin esitetään lisättäväksi kasvattajan mahdollisuus maksaa uuden pennunostajan normaalia vuosimaksua edullisempi liittymisvuoden jäsenmaksu. Toinen muutos koskee pykälää 6, jossa jäsenmaksun kahtena vuonna laiminlyönyt jäsen katsotaan hallituksen päätöksellä eronneeksi yhdistyksestä. Tällaiset rästiläiset ovat tulleet seuralle erittäin kalliiksi, heillehän on postitettu yli vuoden Reviirit ilmaiseksi. Sääntö on myös mahdollistunut kikkailun maksujen kanssa niin, että joka toisen vuoden jäsen on voinut saada ilmaiseksi. Tähän ehdotetaan nyt tarkennusta.

Syyskokouksessa on esillä jäsenistölle todella tärkeitä asioita ja

toivomme runsasta osanottoa. Jos tarvitset yösijaa Helsingissä, ota yhteyttä pääkaupunkiseudulla asuviin hallituksen jäseniin, katsotaan montako siskonpetipaikkaa saamme järjestymään!

Hallituksen kokous 5/99

Elokuussa pidettiin toimikuntien ja aluekerhojen vetäjien vahvistuksella koko viikonlopun kestänyt hallituksen kokous kesämökilläni Savon sydämessä Ristiinassa. Vaikka aikaa oli ensiajattelun mukaan paljon, oli keskusteltavia asioitakin kertynyt niin runsaasti, että lopulta kotiinlähdön aika tuli aivan liian pian, eikä onki-

miseen jäänyt aikaa lainkaan saati sitten samoilemiseen koirien kanssa saaren jäkäläkallioilla ja synkissä satumetsissä. Viikonlopun aikana pohdittiin Suomen Kennelliiton hallituksen kokouksen päätöksien vaikutusta lappalaiskoiriin ja perustetun työryhmän toimintaa mm. rotumuunnosmäärittelmän tarkentamiseksi (Koiramme 6/99). Päätimme kokouksessa aloittaa jälleen pitkään pysähdyksissä olleet neuvottelut rotujärjestön kanssa ja ensimmäinen yhteydenotto onkin jo tapahtunut.

Syksyn toiminnan suunnittelu ja tulevan katselmuksen järjestelyt saivat aikaan värikkäitäkin ehdotuksia kokouksen osallistujilta. Sekoittami-

nen ja koirien terveys puhuttivat odotetusti väkeä yömyöhään. Tuleva syksy antoi esimakua lämpötilan laskiessa illan pimetessä. Mutta mökin kaminan ääressä lämpöä kuitenkin riitti, kun makkaroita käristettiin yöpalaksi ja tunnelma kohosi...

Nähdään syyskokouksessa!

Liija 53-v

Aluekerhot

Itä-Suomi

Kirsti Lilja, Kontiolahti,
p. (013) 733 034
Tottelevaisuuskoulutusta
maanantaisin klo 18.30
Kontiolahden yläasteen pihalla.

Pohjois-Suomen aluekerho

Mirjam Mäenpää, Kuusamo,
p. (08) 856 666
Pääsiäisleiri 21.4.-24.4.2000
tarkemmin s. 10

Keski-Suomi

Anneli Pynnönen
p. (014) 846 450
Marjatta Siljander
p. (014) 871 852

Päijät-Häme

Ulla Kaikkonen, Lahti,
p. (03) 753 0236
Koulutus sunnuntaisin
klo 16-17 Kariniemen kentällä.

Pääkaupunkiseutu

Päivi Heino, Helsinki,
p.(09) 727 4959
Tuula Viilo, Helsinki,
p.(09) 389 2341
Tupailta 2.10.1999 klo 18.00,
Siamintie 10 A nyttikesti-
periaatteella. Katsellaan vanhoja
katselmuks videoita ja rupertellaan (jätä
koirat kotiin, pentuja talossa!!!).
Joukkolonkkatarkastuksiin voi
ilmottautua Päiville. Koulutusta sun-
nuntaisin Itä-Pasilan koirapuiston
vieressä
klo 13-14.

ILOINEN SYYSLEIRI 23.-24.10.1999 VAHERMAN KURSSIKESKUKSESSA

Ohjelmassa mm:

- ulkoilua ja leikkejä lähimaastossa
- koiranhoitoa ja koulutusta
- askartelua luonnosta löytyvillä aineksilla aiheena paimensukuinen lapinkoira, parhaat palkitaan.
- rattoisaa yhdessäoloa
- saunomista ja ehkä uimista

PLS:n pääkaupunkiseudun aluekerhon järjestämä viikonloppuleiri pidetään Nummi-Pusulassa. Leirin hinta on aikuisilta 260 mk ja lapsilta alle 12 vuotta 130 mk. Hintaan sisältyy maittavat ruoat seisovasta pöydästä ja majoitus kahden hengen huoneissa.

Mukaan mahtuu vain noin 30 henkeä, joten ilmoittaudu pian Tuula Viilolle puh. työ 09-640 422, koti 09-389 2341 tai Tarja Mynttiselle puh. työ 09-640 422 koti 09-360 260.

HUOM!
Uusi päivämäärä

Puheenjohtajan mietteitä

Kirsti Lindroos

Kulunutta vuotta ajatellessani ensimmäisenä tuntemuksena on helpottunut mieli - olen vielä hengissä kaiken hässäkän jälkeen. Erilaisia harrastuslehtiä joskus silmäillessä on yhteisenä piirteenä esille tulleet yhdistyksissä toimivien henkilöiden ajan riittämättömyys työn, perheen ja harrastusten kesken. Sama ongelmahan se on meilläkin. Mutta onnekseni sain vuoden alussa erittäin hyvin toimivan hallituksen ja aktiiviset toimikuntien sekä aluekerhojen vetäjät. Näille työmuurahaisille haluan esittää lämpimät kiitokseni.

Syyskokouksessa muistimme kiitosstipendillä Reviirin taittoryhmän vetäjää Marjo Lyytikäistä ja Internet-toimikunnan vetäjää Lauri Saarista. Vanhoja valokuvia ja tekstejä esiinkaivamalla seuran kotisivujen kokoamiseen vahvasti osallistunut Marja Masalin ja vuoden aikana lainopillista apua seuralle antanut Juhani Viilo saavat myös syyskokouksen myöntämän stipendin. Marjo aikoi käyttää stipendinsä piristeiden, kuten kahvin, karkkien ja limun ostoon, jotta taittoporukka jaksaa yötä myöten pakertaa urakansa parissa - jutut kun aina tuppavat tulemaan juuri viimeisenä päivänä, ei yhtään aikaisemmin. Lasse löysi rahoilleen välittömästi kohteeksi Internetistä johtuvan suuren puhelinlaskun ja Jussin vaimon mukaan nyt voidaan ostaa uusi paita Jussille, niin paljon hän on hikoillut meidän tehtävien parissa! Marja puolestaan oli stipendistä aivan mykistynyt!

Teidän kaikkien tukeenne luottaen uskalsin lupautua jatkamaan puheenjohtajana tulevana haastavana, uudelle vuosituhannelle johtavana vuonna.

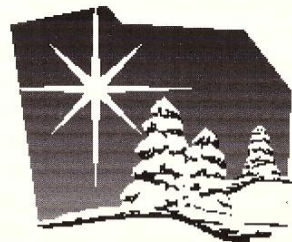
Jäsenmaksut ja osoitteet

Vuodenvaihde lähestyy ja kohta on jälleen jäsenmaksulappujen postittamisen aika. Toivottavasti osoitteet ovat ajantasalla ja posti tuo lähetyksemme suoraan oikeaan

reviiri

Joulukuu 1999 Numero 4

Kirstiltä: Koira ilman vikoja.....	5
Syyskokous 1999	
<i>Päivi Reiman</i>	6
Toimintasuunnitelma vuodelle 2000.....	6
Talousarvio vuodelle 2000.....	7
Maatiaiskoirista ja niiden säilyttämisestä	
<i>Aila Korbonen</i>	8
Lukijakuvia: Yhtä en vaihda.....	13
Sysleiri	
<i>Tuula Viilo</i>	14
Koiran kanssa sienessä	
<i>Riitta Teeriabo</i>	15
Ettomailla	
<i>Irmeli Jalkanen</i>	16
Poro ei ole lammis	
<i>Kirsti Lilja</i>	18
Lonkkatutkimustilastoa	
<i>Eeva Kähönen</i>	20
Lukijakuvia: Lumitalven muistoja.....	21
Hännän huisketta, hampaita, tuisketta	
<i>Tuulikki Viilo</i>	22
Joulusanoma	
<i>Kaarina Valoaalto</i>	24
Koiruuksia.....	26
Keskustelua.....	28
Tervehdys Pukranvaara Rabmalta (7kk) Sevetistä!	
<i>Mariia Feodoroff</i>	30
Suruinen metsä	
<i>Kirsti Lilja</i>	30
Lukijakuvia.....	31
Nuorisopalsta.....	32
Hännänhuiskauksia.....	36
Lukijakuvia: Mies ja koira.....	38
Ultsi-boy	
<i>Kimmo ja Minna Viitamäki</i>	39
Joulutervehdyksiä.....	40-50
Paimensukuisten ikioma senssipalsta - uroskansio!	
<i>Päivi Reiman</i>	51
Pentuja.....	52
Hyvät veljeni Lapinkoirat!	
<i>Varpu Välimäki</i>	54

paikkaan. Maksujen jälkeen on seuraavana työläs vaihe: suoritusten kirjaaminen jäsenrekisterissä oikeiden jäsenten kohdalle. Koska tiliimme ei voi liittää viitesirto-ominaisuutta, on viestiselitteessä annettava jäsenen nimi meille äärimmäisen tärkeä. Nykyisten uusperheiden kohdalla on aivan mahdotonta tietää, pitäisikö Muttisen maksama jäsenmaksu kirjata Virtasen pojalle vai Lahtisen tytölle. Entä mitä tehdään jäsenmaksulle, jossa ei näy lähettäjätilinomistajan eikä jäsenen nimeä - pelkkä teksti 'jäsenmaksu'? Pyydän myös kärsivällisyyttä henkilöiltä, joilta tiedustelemme vuodesta toiseen näitä samoja asioita. Tietojärjestelmiemme uudistamisen myötä yritämme saada tallennettua kommenttikenttään mahdollisimman tarkkaan, kuka kenenkin maksun on suorittanut välttääksemme turhia kyselyjä - toimihenkilöt kun ovat lähes vuosittain vaihtuneet ja kaikki tällaiset tiedot eivät ole siirtyneet seuraavalle tehtävistä vastaavalle.

Pieni pyyntö myös osoitteenmuutoksista ilmoittamisiin. Kaikkein varmimmin tieto menee perille, kun se lähetetään suoraan **jäsensihteerille**, jonka yhteystiedot löytyvät aina Reviirin etukannen sisäsivulta. Jäsenmaksun tai muun maksusuorituksen yhteydessä ilmoitettu osoite saattaa jäädä kirjanpitäjältä epähuomiossa lähettämättä edelleen jäsensihteerille, eihän kirjanpitäjä välttämättä edes tiedä, että kyseessä on uusi osoite.

Nämä saattavat tuntua pieniltä asioilta yksittäisen ihmisen kohdalla, mutta kun ne kertautuvat monen monta kertaa, niiden selvittelyyn kuluu arvaamattoman paljon aikaa ja vaivaa.

Uusi ilme

'Uusi vuosituhat - uudet kujeet' lukee Koiramme-lehden jouluilmoituksessamme, kun julkistamme Katselmuksen 2000 ajan ja paikan. Samaan voimme lukea logokilpailun julistamisen. Nykyisen logon käyttö uusissa medioissa - Internet, hihamerkit, autotarrat, viirit - ja niiden mahdollisesti vaativat muutokset logossa ovat herättäneet toisen aikoinaan logomme suunnitteluun osallistuneen henkilön taholta tekijänoikeuskiistan. Varaudumme tulevaisuuteen ja julistamme uuden logon suunnittelukilpailun,

josta tarkemmin lehden sivulla 7. Kaikki innolla mukaan suunnittelemaan uutta ilmettä uudelle ajalle!

Energian tuhlausta

Syyskokouksessa vuonna -98 valitulle hallitukselle annettiin tehtäväksi puuttua sekoituspentueita tekevien jäsenten toimintaan - tarvittaessa jopa erottamaan ko. henkilöt. Toimintakauden aikana olemme valitettavasti joutuneet käynnistämään yhden jäsenen erottamisprosessin. Jäsen on luovuttamalla oman paimensukuisen lapinkoiraurosensa astutukseen ei-paimensukuiselle suomenlapinkoira-nartulle sekä käyttämällä astutukseen omistamalleen paimensukuiselle lapinkoira-nartulle ei-paimensukuista suomenlapinkoiraurosta toiminut vastoin Paimensukuisen Lapinkoira Seuran toimintaperiaatteita ja menettänyt seuran luottamuksen. Lisäksi hän on monissa yhteyksissä kehottanut myös muita toimimaan esimerkiksi mukaisella tavalla. Erottamisprosessin alkuvaiheessa tapahtuneen muotoepäselvyyden takia erottamisasia käsitellään uudelleen hallituksen kokouksessa 18.12.99.

Vipinää alueille

Aluekerhojen vetäjien käyttöön on kopioitu 20.1.1991 Pukinmäen VPK:n talolla pidetystä koulutustilaisuudesta taltioitu video. Tilaisuudessa Kerttu Alm piti mielenkiintoisen alustuksen koiran rakenteesta ja havainnollisti pahvisella 'luurangolla' koiran etu- ja takakulmaukset sekä jalkojen toiminnan vipuvarsina liikettä rakennettaessa. Alustuksen jälkeen käytiin vilkas keskustelu paimensukuisten lapinkoirien turkin pituudesta ja laadusta, silmien muodosta ja mahdollisesta rotumääritelmästä. Video ei ole kovin korkeatasoinen, se on aloittelevan kuvaajan käsivaralla keskustelutilaisuudessa kuvaama, mutta tarkkaavaisesti kuunnellen siitä saa hyvän kokonaisisuuden koiriemme olemuksen pohdiskelusta. Ottakaa rohkeasti yhteyttä aluekerhojenne vetäjiin ja soptakaa yhteisistä katseluilloista tai kasetin lainausjärjestelyistä.

Päijät-Hämeen aluekerho on ollut todella aktiivinen ja perustanut ihan ikioman tiedotelehdykänkin, jossa kerrotaan kerhon tapahtumista, koulutuksesta ja uutisista sekä esitellään jäseniä koirineen. Kerho kokoaa, taittaa, tulostaa ja postittaa lehdykän omakustannushintaan ja sen saavat alueella asuvat kerholaiset.

Länsi-Suomen suunnalta on kantautunut hieman kateellisia moitteita toiminnan keskittymisestä pääkaupunkiseudun lisäksi Itä- ja Pohjois-Suomeen. Nyt peräänkuulutankin aktiivista vetoparia Satakunnasta ja Etelä-Pohjanmaalta polkaisemaan pystyyn oman aluekerhon järjestämään leirejä ja tapahtumia myös Suomineldon sille puoliskolle. Emmehan voi vaatia ketään itäsuomalaista vetämään läntistä aluekerhoa!

Katselmus lähestyy

Talvilomia ja viikonloppuja suunnitellessanne pitäkää mielessä Katselmus'00 18-19.3.2000. Ensimmäinen kaksipäiväinen katselmus pääkaupunkiseudun ulkopuolella on jälleen uudenlainen haaste seurалlemme. Onhan katselmuksesta saatava tuotto jäsenmaksujen ohessa erittäin tärkeä tulo toiminnan pyörittämiseen. Saammehan kaikki yhtä innokkaina mukaan uusiin ympyröihin uudella paikkakunnalla? Toisaalta tällä tavalla haluamme purkaa pääkaupunkipainotteista katselmustoimintaa ja tuoda upeita koiriamme muuallakin suuren yleisön nähtäväksi ja ihailtaviksi. Lauantaina on ohjelmassa kilpailuja, joihin voivat osallistua aikaisemmasta poiketen paimensukuisten lisäksi kaiken muunkin rotuiset koirat. Tarkempaa tietoa tulee tammikuun jäsentiedotteessa.

Mutta sitä ennen - NAUTTIKAA JOULUSTA! Joulun jälkeen uusin voimin rohkeasti kohtaamaan tulevan vuosituhat hahasteet. Yhdessä voimme saada paljon aikaan!

